חברי הדירקטוריון

יונתן עירוני
יו"ר הדירקטוריון

זלמן שובל

שמואל אשל

משה באואר

עובד בן עוזר

שלום-יוסף הוכמן

פנחס וולובלסקי

אפרת טולקובסקי

גדעון שובל

עיצוב: סטודיו 'שחר שושנה' מקבוצת 'סקורפיו 88'

נדפס בדפוס העיר העתיקה, ירושלים.

דוחות כספיים מאוחדים ביניים
ליום 30 ביוני 2011

תוכן העניינים

דוח הדירקטוריון	5
סקירת ההנהלה	48
הצהרת (certification) המנהל הכללי	64
הצהרת (certification) החשבונאי הראשי	65
דוח סקירה של רואי החשבון	67
תמצית הדוחות הכספיים המאוחדים ביניים (לא מבוקרים)	
מאזן	68
דוחות רווח והפסד	69
דוחות על השינויים בהון העצמי	70
דוחות על תזרימי המזומנים	72
ביאורים לדוחות הכספיים	75

דוח הדירקטוריון ליום 30 ביוני 2011

בישיבת הדירקטוריון שהתקיימה ביום 17 באוגוסט 2011 הוחלט לאשר ולפרסם את הדוחות הכספיים המאוחדים של בנק ירושלים בע"מ (להלן: "הבנק" או "בנק ירושלים") והחברות הבנות שלו לששת החודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2011 (להלן: "התקופה הנסקרת"). הדוחות ערוכים על פי הנחיות המפקח על הבנקים, והנתונים מבוטאים בסכומים מדווחים.

מידע צופה פני עתיד

חלק מהמידע המפורט בדוח הדירקטוריון, שאינו מתייחס לעובדות היסטוריות מהווה מידע צופה פני עתיד, כהגדרתו בחוק ניירות ערך, התשכ"ח- 1968.

תוצאות הבנק בפועל, עשויות להיות שונות מהותית מאלו שנכללו, במידה ונכללו, במסגרת המידע צופה פני עתיד, כתוצאה ממספר רב של גורמים, לרבות, בין היתר, כתוצאה מאירועים כלכליים חריגים כגון שינויים קיצוניים בשיעורי הריבית, פיחות/תיסוף המטבע והאינפלציה וכן אירועים מדיניים/ביטחוניים בלתי צפויים אשר יכולים לשנות את התנהגות הציבור הן מההיבט של היקף לקיחת האשראי, פירעונו המוקדם, מיחזורו או קשיים בפירעונו השוטף בכל מגזרי הפעילות של הבנק והן מההיבט של יכולת גיוס המקורות. כמו כן, שינויים ברגולציה או בהוראות חקיקה, הוראות גורמי פיקוח והתנהגות מתחרים עשויים להשפיע על פעילות הבנק.

מידע צופה פני עתיד מאופיין במילים או בביטויים כגון: "להערכת הבנק", "בכוונת הבנק", "צפוי", "עשוי", "עלול", "הערכה" - וביטויים דומים להם.

ביטויים צופי פני עתיד אלו, כרוכים בסיכונים ובחוסר וודאות משום שהם מבוססים על הערכות ההנהלה לגבי אירועים עתידיים אשר כוללים בין היתר:

- מיזוגים ורכישות במערכת הבנקאית והשפעתם על מבנה התחרות בענף.
- השפעת שינויים בהוראות רגולטוריות על טעמי הלקוחות ו\או על היקף הפעילות במערכת הבנקאית ומבנה התחרות בה ו\או על רווחיות הבנק.
- יכולת התממשות של תוכניות הבנק על פי היעדים שנקבעו בהתאם לאסטרטגיה שלו.
- תגובות לא חזויות של גורמים נוספים (לקוחות, מתחרים ועוד) הפועלים בסביבה העסקית של הבנק.
- התממשות בעתיד של תחזיות ענפיות ושל תחזיות מאקרו-כלכליות בהתאם להערכות מוקדמות של הבנק.
- תוצאות אפשריות של הליכים משפטיים.
- שינוי בטעמי הצרכנים ו\או בהתנהגותם.

המידע המוצג להלן נסמך, בין היתר על הערכות מקצועיות של הבנק, על תחזיות מאקרו כלכליות של חזאים בדבר מצב המשק והסביבה העסקית, על פרסומים והערכות של גורמים בענף ועל ניתוחים סטטיסטיים שעורך הבנק לגבי התנהגות לקוחותיו.

הבנק אינו מתחייב לפרסם עדכון למידע צופה פני עתיד הכלול בדוח זה, לרבות בגין השפעת נסיבות או אירועים שיקרו לאחר פרסום הדוח על מידע כאמור.

פעילות התאגיד הבנקאי ותיאור התפתחות עסקיו

הבנק

בנק ירושלים נוסד בשנת 1963 כחברה ציבורית, כהגדרתה על פי פקודת החברות נוסח חדש התשמ"ג - 1983, בשם בנק ירושלים לפיתוח ולמשכנתאות בע"מ. בשנת 1992 הנפיק הבנק לראשונה מניות לציבור והפך בכך לחברה שמניותיה נסחרות בבורסה לניירות ערך בתל אביב. בשנת 1996 שונה שם הבנק לשמו הנוכחי, בנק ירושלים בע"מ.

הבנק פועל כבנק מסחרי משנת 1998 והוא נשען על בסיס לקוחות רחב של משקי בית - תושבי ישראל ותושבי חוץ - ופועל בתחומי המשכנתאות, אשראי צרכני, החסכונות והפיקדונות, מימון בניה למגורים, מימון אשראי לרכישת רכב, אשראי מסחרי אחר ופעילות בשוק ההון. שילוב עסקי זה של בנקאות מסחרית ובנקאות למשכנתאות, מאפשר לבנק להציע ללקוחותיו מגוון של שירותים, תוך שמירה על רמת רווחיות ופיזור הסיכון.

הבנק פועל כיום באמצעות 16 סניפים, הפזורים ברחבי הארץ.

התוכנית האסטרטגית

הבנק נמצא בתהליך גיבוש התוכנית האסטרטגית, שעיקרה הרחבת בסיס הלקוחות הקימעונאים של הבנק, כניסה לתחומי פעילויות קימעונאים נוספים, הרחבת הפריסה הארצית של סניפי הבנק וגידול ברווחיות הכוללת של הבנק וזאת תוך שמירה על רמת סיכון נאותה.

במסגרת גיבוש התוכנית ויישום שלב א' שלה, הגדיל הבנק את הוצאותיו ובפרט את הוצאות המחשוב, היעוץ והשכר.

במקביל, בתקופה הנסקרת הבנק שיפר את ריווחיותו מפעילות הליבה הבנקאית וזאת על ידי הגדלת מרווחי האשראי בתחום המשכנתאות. הגידול במרווחי האשראי הינו פועל יוצא של מודל חיתום חדשני, הבוחן את התשואה להון בכל עסקה.

בנוסף, נכנס הבנק לתחום האשראי הצרכני, דבר שתרם לגידול משמעותי במרווח האשראי הכולל ובהכנסות ממרווח. סה"כ בתקופה הנסקרת גדלו ההכנסות ממרווח מפעילות ליבה מ- 44.7 מליוני ש"ח ל- 60.3 מיליוני ש"ח, גידול של 35%.

כמו כן סך הכנסות הבנק מפעילות הליבה העסקית (הכנסות מימוניות ותפעוליות) גדלו מ- 101.5 מיליוני ש"ח ל- 114 מיליוני ש"ח, גידול של 12% בדומה למתווה תוכנית העבודה העסקית.

מנגד, כתוצאה מאירועים בסביבת המאקרו של הבנק נוצרו הפסדים בתיק הנוסטרו של הבנק. יצויין כי הגידול החד בהכנסה מפעילות הליבה הבנקאית הינו בעל מאפיינים מתמשכים ואילו הקיטון בהכנסות מתיק הנוסטרו של הבנק אינו בהכרח בעלי מאפיינים מתמשכים.

תוכניות והערכות הבנק המפורטות לעיל הינן בבחינת מידע צופה פני עתיד, והוא מבוסס על הנחות ועל תחזיות שונות שהיו בפני דירקטוריון הבנק. מידע זה יכול שלא יתממש בשל שינויים העשויים לחול בגורמים שונים שאינם בשליטת הבנק בלבד. הגורמים המשפיעים כוללים תחזיות והערכות לגבי התפתחויות כלכליות בארץ ובעולם, ובמיוחד לגבי המצב הכלכלי במשק, כולל השפעת תנאי מקרו כלכליים וגיאו-פוליטיים ושינויים בשוקי ההון, וכן גורמים שונים נוספים שמשפיעים על החשיפה לסיכונים: העדפות הציבור, חקיקה, הוראות גורמי פיקוח ואחרים, היבטים הקשורים בתדמית הבנק, התפתחויות טכנולוגיות ונושאי כוח אדם.

התפתחויות בסעיפי רווח והפסד

הרווח הנקי בששת החודשים הראשונים של 2011 הסתכם ב- 27.7 מיליוני ש"ח, לעומת 18.3 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד - גידול של 51%, תשואת הרווח הנקי על ההון העצמי הממוצע הייתה 9.3% לעומת 6.0% בתקופה המקבילה אשתקד. עיקר הגידול ברווח נובע מרווח מפעולות בלתי רגילות בסך של 19.6 מיליוני ש"ח בגין מכירת מבנה ההנהלה.

הרווח הנקי מפעולות רגילות בששת החודשים הראשונים של 2011 הסתכם ב- 8.1 מיליוני ש"ח, לעומת 18.3 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד - קיטון של 56%, תשואת הרווח הנקי מפעולות רגילות על ההון העצמי הממוצע הייתה 2.7%. עיקר הקיטון ברווחיות נובע מקיטון ברווחי הנוסטרו בסך של כ- 16.5 מיליוני ש"ח, מגידול של כ-8.7 מיליוני ש"ח בהוצאות התפעוליות (לפרוט ראה להלן) ומקיטון בסך של כ- 4.1 מיליוני ש"ח בהכנסות התפעוליות והאחרות. מנגד חל גידול משמעותי של כ- 15.6 מיליוני ש"ח ברווחי המימון מפעילות ליבה בנקאית.

הרווח מפעילות מימון לפני הוצאות בגין הפסדי אשראי בששת החודשים הראשונים של 2011 הסתכם ב- 82.7 מיליוני ש"ח, לעומת 84.2 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד - קיטון של 2%.

עיקר הקיטון נובע מקיטון ברווחי הנוסטרו בסך 16.5 מיליוני ש"ח שקוזזו על ידי גידול בהכנסות ממרווח בסך 15.6 מיליוני ש"ח.

הגידול בהכנסות ממרווח מקורו בשיפור במרווח ביצועי המשכנתאות, בגידול בביצועי אשראי צרכני בעלי מרווח גבוה יחסית ובעליה בסביבת הריבית.

ההוצאות בגין הפסדי אשראי בששת החודשים הראשונים של 2011 הסתכמו ב- 2.2 מיליוני ש"ח, לעומת 0.7 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. עיקר הגידול נובע מיישום הוראות חדשות בנושא חובות פגומים שנכנסו לתוקפן בתחילת השנה (לפרטים ראה ביאור מדיניות חשבונאית וביאור מספר 3 בדוח הכספי).

ההכנסות התפעוליות והאחרות בששת החודשים הראשונים של 2011 הסתכמו ב-39.1 מיליוני ש"ח, לעומת 43.2 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד - קיטון של 9%. עיקר הקיטון נובע מירידה בהכנסות מפעולות בני"ע (בבנק ובחברה בת) וזאת על רקע חולשה כללית במחזורי הפעילות בשוק ההון בתקופה זו.

ההוצאות התפעוליות והאחרות בששת החודשים הראשונים של 2011 הסתכמו ב- 107.5 מיליוני ש"ח, לעומת 98.8 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד - גידול של כ- 9%. עיקר הגידול נובע מגידול בהוצאות שכר, אחזקת בניינים וציוד, הוצאות מחשוב והוצאות יעוץ. הגידול בהוצאות הינו על רקע גיבוש התוכנית האסטרטגית של הבנק שהשפיע על גידול במצבת העובדים וגידול בהוצאות יעוץ ומחשוב. בנוסף, בתקופה הנסקרת הבנק עבר מנכס בבעלות לנכס בשכירות דבר שגרם להגדלת הוצאות אחזקת בניינים וציוד.

הוצאות השכר בששת החודשים הראשונים של שנת 2011 הסתכמו בכ- 63.3 מיליוני ש"ח לעומת 61.6 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

ההתפתחויות בסעיפי המאזן

סך כל המאזן ליום 30 ביוני 2011 הסתכם ב- 10,569 מיליוני ש"ח, לעומת 10,126 מיליוני ש"ח בתום שנת 2010 - גידול של 4%.

יתרת המזומנים והפיקדונות בבנקים ליום 30 ביוני 2011 הסתכמה ב- 510 מיליוני ש"ח, לעומת 652 מיליוני ש"ח בתום שנת 2010 - קיטון של כ- 22%.

יתרת ניירות הערך ליום 30 ביוני 2011 הסתכמה ב- 1,352 מיליוני ש"ח, לעומת 1,315 מיליוני ש"ח בתום שנת 2010 - גידול של כ-3%.

להלן הרכב ניירות הערך:

	יתרות ליום	
	30 ביוני 2011	31 בדצמבר 2010
	מיליוני ש"ח	
אגרות חוב ממשלתיות ישראליות	1,225	1,187
אגרות חוב בנקאיות ישראליות	81	89
אגרות חוב קונצרניות ואחרות ישראליות	46	39
סה"כ ניירות ערך	**1,352**	**1,315**

יתרת מזומנים ופיקדונות בבנקים וניירות ערך הסתכמה ביום 30 ביוני 2011 ב- 1,862 מיליוני ש"ח, לעומת 1,967 מיליוני ש"ח בתום שנת 2010 - קיטון של כ-5%.

יתרת האשראי לציבור הסתכמה ביום 30 ביוני 2011 ב- 8,562 מיליוני ש"ח, לעומת 8,037 מיליוני ש"ח בתום שנת 2010 - גידול של כ- 7%.

להלן טבלת נתוני ביצועי אשראי לדיור, לאשראי צרכני ולרכב:

	לששה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		
	2011	2010	
	מיליוני ש"ח		שינוי באחוזים
ביצועי אשראי לדיור	770	881	-13%
מיחזור הלוואות לדיור	54	115	-53%
סה"כ אשראי לדיור (כולל מיחזורים)	**824**	**996**	**-17%**
ביצועי אשראי צרכני	196	-	
ביצועי אשראי לרכב	109	208	-48%
סה"כ אשראי לדיור (כולל מיחזורים), צרכני ורכב	**1,129**	**1,204**	**-6%**

בתקופה הנסקרת הבנק שינה את תמהיל ביצועי האשראי כפי שניתן לראות בטבלה לעיל וזאת מתוך מטרה לשפר את מרווחי האשראי ולהתאימם לרמת הסיכון הקיימת בכל אחד מהמוצרים.

הקיטון בביצועי אשראי לרכב נובע מקיטון במתן אשראי לשוק רכב יד ראשונה ומגידול במתן אשראי בשוק רכב יד שנייה, שינוי זה נמצא בתחילת דרכו ומלווה בירידות בביצועים.

יתרת ההלוואות מפיקדונות לפי מידת גביה הסתכמה ביום 30 ביוני 2011 ב- 2,467 מיליוני ש"ח, לעומת 2,617 מיליוני ש"ח בתום שנת 2010 - קיטון של כ-6%.

יתרת פיקדונות הציבור הסתכמה ביום 30 ביוני 2011 ב- 7,875 מיליוני ש"ח, לעומת 7,408 מיליוני ש"ח בתום שנת 2010 - גידול של כ- 6%.

יתרת תעודות התחייבות וכתבי התחייבות נדחים הסתכמה ביום 30 ביוני 2011 ב- 1,918 מיליוני ש"ח (מזה -

יתרת כתבי התחייבות נדחים בסך של 543 מיליוני ש"ח) לעומת 1,921 מיליוני ש"ח בתום שנת 2010 (מזה - יתרת כתבי התחייבות נדחים בסך של 450 מיליוני ש"ח). ביום 4 במאי 2011 הנפיק הבנק באמצעות חברה בת כתבי התחייבויות נדחים בסכום כולל של 100 מיליוני ש"ח.

סה"כ יתרת פיקדונות הציבור, תעודות התחייבות וכתבי התחייבות נדחים הסתכמו ביום 30 ביוני 2011 ב- 9,793 מיליוני ש"ח לעומת 9,329 מיליוני ש"ח בתום שנת 2010, גידול של כ- 5%.

אירועים מהותיים בתקופת הדוח

ביום 27 בפברואר 2011 אישר דירקטוריון הבנק את השלב הראשון במתווה התוכנית האסטרטגית הרב שנתית של הבנק שעיקרה צמיחה קמעונאית נרחבת והגדלה של בסיס הלקוחות וסל המוצרים והשירותים למשקי הבית. במסגרת התוכנית אישר הבנק תוכנית מחשוב אשר תתפרס על פני שלוש שנים בהיקף של עשרות מיליוני ש"ח.

ביום 27 בפברואר 2011 החליט דירקטוריון הבנק לאמץ תוכנית אופציות להקצאת יחידות אופציות לחברה בבעלות מנכ"ל הבנק כחלק מתנאי העסקתו. ביום 30 במרץ 2011 אישר המנהל הכללי של הבורסה רישום למסחר של 2,445,530 מניות שתנבענה ממימוש אופציות (סדרה A - לא רשומות) וכן 1,410,355 מניות שתנבענה ממימוש אופציות (סדרה B - לא רשומות) שתוקצנה למנכ"ל הבנק. המניות שתנבענה ממימוש האופציות מהוות כ- 4.7% מהון החברה, בדילול מלא.

ביום 31 במרץ 2011 הוחלט על תשלום דיבידנד לבעלי מניות הבנק בסך 25 מיליוני ש"ח. המועד הקובע הינו 12 באפריל 2011, התשלום בוצע ביום 27 באפריל 2011. כמו כן במסגרת אישור התוכנית האסטרטגית מיום 27 בפברואר 2011 הוחלט על המשך חלוקת דיבידנדים שנתית בטווח של 40%-25% מהרווח הנקי בשנים הבאות.

ביום 7 באפריל 2011 עברו משרדי הנהלת הבנק מירושלים לקריית שדה התעופה.

ביום 14 באפריל 2011 חתמה חברת תומר ירושלים בע"מ (חברה בת בבעלות ובשליטה מלאה של הבנק להלן: "תומר"), על הסכם למכירת מבנה הנהלת הבנק ברחוב הרברט סמואל 2 בירושלים בתמורה לסך של כ- 35 מיליוני ש"ח בתוספת מע"מ. הרווח בגין מכירת המבנה הינו 19.6 מיליוני ש"ח.

לדוח זה מצורפת הערכת שמאי מיום 4 בינואר 2011 המעריכה את שווי הנכס הנמכר ב-35 מיליוני ש"ח. להערכת הבנק לא חל שינוי מהותי בשווי הנכס ממועד עריכת השומה ועד למועד המכירה וזאת למרות שחלפו מעל 90 ימים בין מועדים אלו.

לפרטים נוספים ראה דו"חות מיידיים שפורסמו במערכת המגנ"א בדבר אישור והשלמת מכירת בניין משרדי ההנהלה של הבנק ביום 17 באפריל 2011 וביום 30 ביוני. מספרי אסמכתא 2011-01-124077 ו- 2011-01-197571.

ביום 4 במאי 2011, הנפיקה חברת "ירושלים מימון והנפקות (2005) בע"מ" (חברה בת של הבנק) על פי דוח הצעת מדף מיום 1 במאי 2011, שפורסם על פי תשקיף מדף מיום 17 ביוני 2009, אגרות חוב (סדרה יד') בע.נ. כולל של 100 מיליוני ש"ח בתמורה ל- 100 מיליוני ש"ח.

ביום 30 במאי 2011 פירסם הבנק דיווח מיידי בדבר הזמנה לדירקטוריון בנק דקסיה ישראל לכניסה למשא ומתן לרכישת מלוא מניות בנק דקסיה ישראל בע"מ על- ידי הבנק. לפרטים ראה דיווח מיידי מיום 30 במאי 2011, מספר אסמכתא 2011-01-167346.

ביום 22 ביוני 2011 פרסם הבנק דיווח מיידי בדבר הכוונה למנות את מר זאב גוטמן לדירקטור ויו"ר דירקטוריון הבנק. זאת לאחר הודעתו של מר יונתן עירוני המכהן כיו"ר דירקטוריון כיום על רצונו לפרוש מתפקידו לאחר כ-6 שנות כהונה. לפרטים ראה דיווח מיידי מיום 22 ביוני 2011, מספר אסמכתא 2011-01-189999.

אירועים לאחר תאריך המאזן

ביום 14 ביולי 2011 החלה בארץ סדרת הפגנות ופעולות מחאה אשר נושאן המרכזי הינו העלייה המתמשכת ביוקר המחיה בכלל והעליה במחירי הדירות בארץ בפרט. בעקבות המחאה הממשלה הודיעה על הקמת ועדה לבחינת יוקר המחיה בארץ ובכלל זה בחינת מצוקת הדיור. בשלב זה לא ניתן להעריך אם ואיך תהיה השפעה על השוק בכלל ועל הבנק בפרט.

בתאריך 5 לאוגוסט 2011 הורידה סוכנות דירוג האשראי הבינלאומית S&P את דירוג האשראי של ארה"ב מהרמה הגבוהה ביותר AAA לרמה+ AA לראשונה בהיסטוריה. הורדת הדירוג בוצעה בשל הערכת הסוכנות כי ממשלת ארה"ב לא תוכל לייצב את הגרעון הגדל בטווח הבינוני. כמו כן, ממשיכה S&P לשמור על תחזית דירוג "שלילית" לארה"ב, מה שמשאיר את הדלת פתוחה להורדות דירוג נוספות בעתיד. הורדת הדירוג גרמה לירידות חדות בבורסות העולם ובישראל בפרט.

הורדת הדירוג עשויה להשפיע על פעילות שוק ההון של הבנק ועל רווחי הנוסטרו שלו. נכון ליום 14 באוגוסט 2011 יתרת קרן ההון השלילית של הבנק עמדה על כ- 26.5 מיליוני ש"ח לעומת יתרה של 20.4 מיליוני ש"ח ליום 30 ליוני 2011, ירידה של 6.1 מיליוני ש"ח. יש לציין כי מתוך יתרת קרן ההון השלילית ליום 14.8.2011 כ- 20.2 מיליוני ש"ח הינם בגין אג"ח ממשלתיות. כמו כן יצויין כי תיק הנוסטרו של הבנק אינו חשוף לניירות ערך זרים ואף אינו חשוף להשקעה בחברות אחזקה בארץ, בין באגרות חוב ובין במניות.

כמו כן, מאחר ואין הבנק עוסק בפעילותו הבנקאית במימון קבוצות האחזקה הגדולות במשק, הבנק לא צופה שהרעה, אם תהיה, בפעילותן של קבוצות האחזקה תשפיע במישרין על תוצאותיו העסקיות.

האמור בפסקאות אלו הינו בגדר "מידע צופה פני עתיד" אשר יכול שלא להתממש כתוצאה משינוי במגמות השווקים בארץ ובעולם, משינויים נוספים בדירוגי האשראי על ידי חברות הדירוג ומשינויים נוספים כדוגמת שינוי חקיקה ו/ או שינויים בהוראות פיקוח ואחרים.

נתונים עיקריים מתוך הדוחות הכספיים

נתונים עיקריים מתוך הדוחות הכספיים של הבנק ופרטים אחרים שפורסמו בדוח הדירקטוריון מצורפים בנספח לדוח הדירקטוריון.

השקעות בהון התאגיד הבנקאי ועסקאות במניותיו

ההון העצמי

ההון העצמי של הבנק ליום 30 ביוני 2011 הסתכם ב- 623.5 מיליוני ש"ח, לעומת 633.2 מיליוני ש"ח בתום שנת 2010, קיטון של 2%.

בתקופה הנסקרת חלו מספר שינויים בהון העצמי. מצד אחד, חל גידול בסך 27.7 מיליוני ש"ח הנובע מרווחי הבנק בששת החודשים הראשונים של השנה וגידול בסך 2.6 מיליוני ש"ח הנובע מהנפקת אופציות למנכ"ל הבנק.

מאידך, חל קיטון הנובע בעיקרו מחלוקת דיבידנד בסך 25 מיליוני ש"ח, מהתאמות בגין הצגת ני"ע זמינים למכירה לפי שווי הוגן בסך של 5.5 מיליוני ש"ח, מההשפעה המצטברת בגין הפרשה להפסדי אשראי בסך 5.1 מיליוני ש"ח, ומההשפעה המצטברת של הפרשה נוספת לדיור בשיעור של 0.75% עבור הלוואות בעלות LTV מעל 60% לשנת 2009 ולמחצית הראשונה של שנת 2010 בסך 4.4 מיליוני ש"ח (ראה ביאור מדיניות חשבונאית בדוח הכספי).

הבנק בוחן מעת לעת את צרכי ההון שלו ומגייס באופן שוטף פיקדונות נדחים בהתאם לצרכיו. התוכנית העסקית של הבנק מביאה בחשבון גיוס אפשרי של פיקדונות נדחים לצורך פעילותו השוטפת. ביום 4 במאי 2011 הנפיק הבנק באמצעות חברה בת כתבי התחייבויות נדחים בסכום כולל של 100 מיליוני ש"ח.

יתרת תעודות ההתחייבות וכתבי התחייבויות נדחים שגויסו ממשקי בית ומלקוחות מוסדיים, הנכללת בהון לצורך חישוב יחס ההון לרכיבי הסיכון, הסתכמה ב- 30 ביוני 2011 ב-312 מיליוני ש"ח, לעומת 271 מיליוני ש"ח בתום שנת 2010.

להלן מידע לגבי ירידת הערך של אגרות חוב זמינות למכירה (ממשלתיות, בנקאיות וקונצרניות) שנרשמה לקרן ההונית בחלוקה לטווחים של משך הזמן ושיעור הירידה:

שיעור ירידת ערך לתאריך הדוח הכספי	סכום ירידת ערך (במיליוני ש"ח)					
	משך הזמן בו השווי ההוגן של הנכס היה נמוך מעלותו				סה"כ ירידת ערך ליום	
	עד 6 חודשים	6-9 חודשים	9-12 חודשים	מעל 12 חודשים	**30 ביוני 2011**	31 בדצמבר 2010
עד 20%	2.0	12.3	-	3.2	**17.5**	12.0
20%-40%	-	-	-	3.7	**3.7**	3.1
מעל 40%	-	-	-	-	**-**	-
	2.0	**12.3**	**-**	**6.9**	**21.2**	15.1

התפתחויות עיקריות*

כללי

במהלך הרבעון השני של 2011 הפעילות הכלכלית בישראל המשיכה להתרחב, אך בקצב נמוך יותר מאשר ברבעונים הקודמים. סקירת האינדיקאטורים הכלכליים של הלמ"ס לחודשים אפריל - יוני מצביעה מחד על עלייה בפעילות המסחר, הייצור ויבוא הסחורות ומאידך על ירידה בייצוא הסחורות. כמו כן ביבוא חומרי הגלם, ייצור תעשייתי ויבוא חומרי השקעה מסתמנת האטה בקצב הגידול.

התרחבות הפעילות ממשיכה להתבטא בשוק העבודה - אחוז הבלתי מועסקים מתוך כוח העבודה האזרחי ירד במאי 2011 והגיע ל- 5.7%.

סקר החברות של בנק ישראל לרבעון השני מצביע על המשך התרחבות של הפעילות העסקית. המדדים שומרים על יציבות ברמה גבוהה יחסית, אולם נראה שההתפתחויות הכלכליות בעולם וההתפתחויות הגיאו - פוליטיות בארץ משפיעות לשלילה על רכיבי הציפיות לעתיד במדדים אלה.

המדד המשולב עלה ברבעון השני של 2011 ב- 0.7% לעומת 1.4% ברבעון הראשון. על פי ההערכות של בנק ישראל, צמיחת התוצר ב-2011 תגיע ל-5.2 אחוזים.

בשווקים הפיננסיים בעולם ברבעון השני של 2011 נרשמה עלייה ברמת אי-הוודאות שנבעה מהתפשטות משבר החוב למדינות חשובות בגוש האירו, ובראשן איטליה. חברות הדירוג הורידו את הדירוג של יוון, אירלנד ופורטוגל הורדה חדה, וכן הורידו את תחזית הדירוג של איטליה וספרד. עם זאת, בימים אחרונים הושגה הסכמה על תכנית אירופאית לסיוע ליוון אשר הביאה לרגיעה חלקית בשווקים.

כמו כן חלה האטה בקצב ההתרחבות של הכלכלה האמריקאית. במהלך הרבעון השני של 2011 צמח המשק האמריקאי בקצב של 1.3% (במונחים שנתיים על פי אומדן מתקדם), קצב צמיחה נמוך במיוחד אם מביאים בחשבון את העובדה שהמשק עדיין נמצא בשלבים של התאוששות מהמשבר. נתוני מקרו שהתפרסמו לאחרונה היו ברובם חלשים, מה שהניע בתי השקעות רבים להנמיך את תחזיות הצמיחה שלהם.

האינפלציה בעולם נותרה גבוהה, ומובלת על ידי העליה החדה של מחירי הסחורות והאנרגיה בחודשים אחרונים.

אינפלציה ושער חליפין

עליית המחירים בשניים עשר החודשים האחרונים, שהסתכמה בעלייה של 4.2 אחוזים, מוסיפה להיות גבוהה. אולם, בניכוי גורמי עונתיות, שיעור עליית המדד בארבעת החודשים האחרונים תואם את טווח יעד האינפלציה של בנק ישראל. הציפיות לאינפלציה לשנים עשר החודשים הבאים, על פי תחזיות החזאים, עומדות על 2.9% - מעט מתחת לגבול העליון של היעד. הציפיות לאינפלציה לשנים עשר החודשים הבאים שנגזרות משוק ההון שמרו גם הן על יציבות ועמדו בממוצע על 3%. ציפיות אלה מלוות בתחזיות שלפיהן ריבית בנק ישראל בעוד שנה תעמוד על 4.3%-4%.

מדד המחירים לצרכן עלה ברבעון השני של 2011 ב-1.5%, המדד ללא ירקות ופירות ב-1.7%, המדד ללא דיור ב-1.3% והמדד ללא אנרגיה עלה ב-1.6%.

במהלך הרבעון השני של 2011 ירד שער הדולר ב-1.9%, ושער האירו ירד ב-0.11%.

המדיניות הפיסיקלית והמוניטארית

במהלך הרבעון השני של 2011 הועלתה ריבית בנק ישראל משיעור של 2.5% לשיעור של 3.25%. הערכת חטיבת המחקר של בנק ישראל היא כי הריבית תגיע לרמה ממוצעת של כ- 4% בעוד שנה.

* פרק זה מתייחס להתפתחויות עיקריות בתקופה הנסקרת. בדבר התפתחויות עיקריות לאחר תאריך המאזן - ראה לעיל בפרק "אירועים לאחר תאריך המאזן".

מאז תחילת השנה הסתכמה הפעילות התקציבית של הממשלה בעודף של 0.3 מיליארד ש"ח, לעומת גרעון של 1.1 מיליארד ש"ח בתקופה מקבילה אשתקד כאשר ההכנסות ממסים היו גבוהות ריאלית ב- 7.5% מאשר בתקופה המקבילה אישתקד.

שוק ההון והכספים

המגמה הרצופה של עליית שערים במדדי המניות העיקריים, שאפיינה את שוק ההון הישראלי מאז חודש יולי 2010 נבלמה במהלך חודש ינואר 2011. במהלך המחצית הראשונה של שנת 2011 מדדי המניות העיקריים של ישראל היו תנודתיים יחסית, עם מגמה מתונה של ירידה. במהלך הרבעון השני של 2011 ירד מדד ת"א 25 ב- 6.9% ומדד ת"א 100 ב- 7.2%. בשוק איגרות החוב הממשלתיות של ישראל, המגמה השלילית שנמשכה מאז חודש נובמבר 2010 נבלמה בחודש מרץ 2011 ומאז ניכרת המגמה החיובית. במהלך הרבעון השני של 2011 מדד איגרות החוב הממשלתיות השיקליות עלה בשיעור של 1.3% ומדד איגרות החוב הממשלתיות הצמודות למדד המחירים לצרכן עלה בשיעור של 1.9%.

ענף הרכב

במחצית הראשונה של 2011 נמסרו 122,826 מכוניות חדשות. מספר זה מהווה עליה של 18% בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד. בחודש יוני לבדו נמסרו 21,851 מכוניות חדשות, 259 יותר מאשר ביוני 2010.

יונדאי שתפסה לפני מספר חודשים את מקומה של מאזדה בראש טבלת המכירות, ממשיכה להוביל עם 17,068 מסירות מתחילת השנה, עליה שנתית של 14%. מאזדה ממשיכה להיחלש ורשמה 16,416 מסירות מתחילת השנה עם ירידה שנתית של 16%.

ענף הבנייה

בתקופה הנסקרת עמדה הכמות המבוקשת של דירות חדשות על 19,970 דירות, עליה של 4% לעומת התקופה המקבילה אשתקד. ברבעון הראשון של 2011 הביקושים המשיכו לגדול, אך ברבעון השני חלה ירידה של 21% בכמות המבוקשת של הדירות החדשות לעומת הרבעון הראשון.

כ-37% מסך הכמות המבוקשת של דירות חדשות בחודשים ינואר-יוני 2011 היו במחוז המרכז, כ-7% בלבד במחוז ירושלים.

בתקופה הנסקרת חלה עליה של 2% בדירות חדשות שנמכרו בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד, סה"כ 10,846 דירות. מתוך זה, כ-8,550 דירות נבנו ביוזמה פרטית והיתר ביוזמה ציבורית.

בהשוואה של כמות הדירות החדשות שנמכרו בתקופה הנסקרת לתקופה מקבילה אשתקד, ניתן לראות כי במחוז חיפה חלה עליה של 24%, במחוז הדרום עליה של 17% ובמחוז הצפון עליה של 10%. לעומת זאת, חלה ירידה של 10% במחוז תל אביב, 5% במחוז המרכז וירידה של 1% במחוז ירושלים.

מספר הדירות שנותרו למכירה עמד בסוף יוני 2011 על כ-16,450 דירות, גבוה ב-14% מזה שנרשם ביוני 2010.

על פי נתוני משרד הבינוי והשיכון, נכון לאפריל מספר התחלות הבנייה מתחילת השנה עמד על 14,660 יחידות, עליה של 14% לעומת אשתקד.

תיאור עסקי התאגיד הבנקאי לפי מגזרי פעילות

הפעילויות העיקריות

במהלך המחצית הראשונה של שנת 2011 המשיך הבנק במימוש תוכניתו העסקית.

קבוצת בנק ירושלים פועלת באמצעות מטה הבנק, סניפי הבנק וחברות בנות. החלוקה למגזרי הפעילות של הבנק מבוססת על סוגי הלקוחות הנכללים בכל אחד מהמגזרים. הקבוצה פועלת ומספקת מגוון שירותים בנקאיים בארבעה מגזרי פעילות עיקריים:

- מגזר משקי הבית
- מגזר בנקאות פרטית (בעיקר לתושבי חוץ)
- מגזר עסקי
- מגזר ניהול פיננסי

פירוט בקשר לתוצאות הפעילות לפי מגזרי פעילות, ההכנסות והרווח הנקי, ראו ביאור 10 לדוחות הכספיים.

להלן תיאור מורחב של המגזרים:

מגזר משקי בית

פעילות המבוצעת מול משקי בית - יחידים תושבי ישראל בכל סניפי הבנק. מגזר זה הינו מגזר הפעילות העיקרי של הבנק והכנסותיו מהוות כ- 77% מכלל הכנסות הבנק. הפעילות מחולקת לשלושה תחומי משנה: משכנתאות, בנקאות ופיננסים ופעילות בשוק ההון.

הפעילות במשכנתאות כוללת מספר מוצרים ושירותים:

- מתן הלוואות לדיור כנגד שעבוד דירת מגורים לתושבי ישראל בבסיסי הצמדה שונים ועל פי מגוון מסלולי ריבית. ההלוואות נחלקות לשני סוגים: הלוואות מכספי בנק והלוואות מכספי ממשלה ובאחריותה לזכאי משרד הבינוי והשיכון.
- שירותים נלווים להלוואות הקשורים בביטוח חיי לווים ובביטוח נכס אגב משכנתא, המבוצעים באמצעות עיר שלם סוכנות לביטוח (1996) בע"מ, חברה בבעלות ובשליטה מלאה של הבנק.

הפעילות בבנקאות ופיננסים כוללת מתן אשראי צרכני, מתן אשראי לצורך רכישת כלי רכב, אשראי לזמן קצוב כנגד בטחונות וכן אשראי באמצעות הנפקת כרטיסי אשראי. כמו כן כוללת הפעילות גיוס פיקדונות וחסכונות ממשקי בית.

בשוק ההון מוצעים ללקוחות המגזר המוצרים הבאים: שירותי ברוקראז' - ביצוע ותפעול של עסקאות בניירות ערך ובנגזרים בארץ ובחו"ל; ייעוץ בהשקעות - מתן שירותי ייעוץ בניירות ערך; ניהול תיקי השקעות - ניהול נכסים פיננסיים עבור לקוחות באמצעות ירושלים ניהול תיקי השקעות בע"מ, חברה בת בבעלות ובשליטה מלאה של הבנק.

הרווח הנקי במגזר משקי הבית הסתכם במהלך התקופה הנסקרת ב- 5.3 מיליוני ש"ח, בדומה לרווח של בתקופה מקבילה אשתקד.

בפעילות הבנקאות ופיננסים, כחלק מהתכנון האסטרטגי בבנק, הוחלט להרחיב את פעילות מתן האשראי הצרכני למאגר הלקוחות הקיים וללקוחות חדשים. לשם כך, הוקצו עובדים והוגדרו תהליכי עבודה ובקרה בסניפים.

יתרת האשראי הצרכני ליום 30 ביוני 2011 עומדת על סך של כ- 213 מיליוני ש"ח.

הכנסות המגזר במהלך התקופה הנסקרת הסתכמו ב- 93.5 מיליוני ש"ח, בהשוואה ל- 78.8 מיליוני ש"ח בתקופה מקבילה אשתקד. גידול של 19%. עיקר הגידול נובע מגידול במרווח האשראי במגזר זה, וזאת בשל הסטת פעילות לתחומים בעלי מרווחי אשראי גבוהים, כדוגמת אשראי צרכני. בנוסף, קיים גידול ביתרת תיק האשראי במגזר זה.

עם זאת, ההכנסות התפעוליות במגזר זה ירדו בכ- 10%, בעיקר בשל ירידה בהכנסות מביטוח חיים וירידה בעמלות גביה של הלוואות זכאים.

ההפרשה להפסדי אשראי הסתכמה בתקופה הנסקרת ב- 6.2 מיליוני ש"ח, בהשוואה ל- 2.1 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

יצויין, כי בתקופה הנסקרת נכנסו לתוקף הוראות המפקח על הבנקים בנושא הפרשות לחובות פגומים ובנושא הלוואות לדיור בריבית משתנה המגבילות את כמות ההלוואות בריבית משתנה מסך האשראי הניתן בהלוואות לדיור.

לפרטים בנוגע להוראות המפקח על הבנקים בנושא המדידה והגילוי של חובות פגומים, סיכון אשראי והפרשה להפסדי אשראי ומכתב המפקח על הבנקים בנושא הלוואות לדיור בריבית משתנה, והשפעתם על הבנק, ראה בפרק "עידכוני חקיקה והוראות בנק ישראל".

לפרטים בנוגע לסביבה העסקית המאקרו הכלכלית ולמחירי הדיור במהלך המחצית הראשונה של השנה ראה בפרק "התפתחויות עיקריות".

האשראי לדיור מכספי הבנק שבוצע במגזר בששת החודשים הראשונים של 2011 הסתכם בכ- 606 מיליוני ש"ח (לא כולל מיחזורים), בהשוואה ל-621 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

יתרת האשראי לדיור במגזר, מכספי בנק, לסוף התקופה הנסקרת הסתכמה ב- 5,631 מיליוני ש"ח בהשוואה ל- 5,388 מיליוני ש"ח בסוף שנת 2010. יתרת אשראי מפיקדונות לפי מידת גביה (הלוואות מכספי תקציב) הסתכמה ב- 2,467 מיליוני ש"ח בהשוואה ל- 2,617 מיליוני ש"ח בסוף שנת 2010.

מגזר בנקאות פרטית

פעילות המבוצעת מול לקוחות בעלי עושר פיננסי בינוני עד גבוה בעיקר באמצעות סניף המתמחה בבנקאות פרטית בעיקר לתושבי חוץ. הכנסות מגזר זה מהוות כ- 9% מכלל הכנסות הבנק. הפעילות מחולקת לשלושה תחומי משנה: משכנתאות, בנקאות ופיננסים ופעילות בשוק ההון.

הרווח הנקי במגזר הסתכם בתקופה הנסקרת ב- 1.2 מיליוני ש"ח, בדומה לרווח בתקופה מקבילה אשתקד.

יתרת האשראי לדיור במגזר לסוף התקופה הנסקרת הסתכמה ב- 925 מיליוני ש"ח בהשוואה ל- 888 מיליוני ש"ח בתום שנת 2010.

הפעילות במשכנתאות כוללת מתן הלוואות מכספי בנק ללקוחות פרטיים, תושבי חוץ ותושבי ישראל, בעלי עושר פיננסי גבוה, למימון רכישת דירות בארץ, וכן אשראי אחר בשעבוד דירת מגורים. האשראי לדיור מכספי הבנק שבוצע במגזר ברבעון הראשון של השנה הסתכם בכ- 164 מיליוני ש"ח, בהשוואה לביצועים של 259 מיליוני ש"ח בתקופה מקבילה אשתקד.

פעילות בנקאות ופיננסים כוללת מתן אשראי, פעילות בחשבונות עו"ש וגיוס פיקדונות במט"ח בעיקר מיחידים תושבי חוץ.

בשוק ההון מוצעים ללקוחות המגזר, כמו ללקוחות יתר המגזרים, המוצרים הבאים: ברוקראז' וייעוץ בהשקעות - מתן שירותי ייעוץ בניירות ערך; ניהול תיקי השקעות - ניהול נכסים פיננסיים עבור לקוחות באמצעות ירושלים ניהול תיקי השקעות בע"מ, חברה בת בבעלות ובשליטה מלאה של הבנק.

מגזר עסקי

פעילות המבוצעת מול לקוחות עסקיים ותאגידים בסניפים מוגדרים של הבנק. הכנסות מגזר זה מהוות כ- 24% מכלל הכנסות הבנק. הפעילות מחולקת לשלושה תחומי משנה: בניה ונדל"ן, בנקאות ופיננסים ופעילות בשוק ההון. פעילות הבנק במגזר זה הינה בעיקר מתן אשראי לזמן קצוב המגובה בביטחונות מוחשיים (נדל"ן, כלי רכב ופיקדונות כספיים).

פעילות בניה ונדל"ן כוללת מתן אשראי לחברות בניה ונדל"ן, ליווי פרויקטים בשיטת הליווי הסגור והנפקת ערבויות לפי חוק המכר (דירות) וערבויות אחרות.

לפעילות הבניה והנדל"ן שיתוף פעולה אסטרטגי ארוך שנים עם חברות ביטוח אשר בדרך כלל מנפיקות פוליסות על-פי חוק המכר (דירות) לרוכשים בפרויקטים המלווים על ידי הבנק בדרך של העמדת אשראי כספי גם ע"י חברות הביטוח. מטרתו של שיתוף הפעולה הינה הגברת רמת הפיזור בתיק האשראי.

בתחום לווי הפרוייקטים לבנייה אימץ הבנק אסטרטגיה של שיתופי פעולה עם גופים מוסדיים כאשר הבנק משמש כ"מתפעל" שמתמחה בייזום ולווי הפיננסי של הפרוייקט, בעוד שסיכון האשראי מתחלק בין הבנק לבין הגוף המוסדי. אסטרטגיה זו, מאפשרת לבנק להגדיל את היקף הפרוייקטים שבטיפולו ובהתאמה להגדיל את התשואה להון המוקצה לפעילות זו תוך הקטנת הסיכון.

הרווח הנקי במגזר הסתכם במחצית הראשונה של השנה ב- 10.5 מיליוני ש"ח, בהשוואה ל-6.2 מיליוני ש"ח בתקופה מקבילה אשתקד.

הכנסות המגזר במחצית הראשונה של שנת 2011 הסתכמו ב- 28.7 מיליוני ש"ח, בהשוואה ל- 25.0 מיליוני ש"ח בתקופה מקבילה אשתקד, גידול של כ- 15%. העלייה נובעת בעיקרה מעליה במרווחי פעילות המגזר, בהשוואה לתקופה מקבילה אשתקד.

ההפרשה להפסדי אשראי הסתכמה בתקופה הנסקרת בהכנסות בסך 4.5 מיליוני ש"ח, בהשוואה להכנסות בסך 1.4 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הכנסות אלה נרשמו בשל ריקברי שנרשם בחלק מהתיקים, בקיזוז הפרשה שוטפת בתיקים אחרים.

יתרת האשראי בתחום הנדל"ן ליום 30 ביוני 2011 הסתכמה ב-737 מיליוני ש"ח בהשוואה ל-517 מיליוני ש"ח ליום 31 בדצמבר 2010.

פעילות בנקאות ופיננסים כוללת מתן אשראי למימון פעילות מסחרית ומתן אשראי כספי למימון מתקני אנרגיה סולרית, בין היתר באמצעות שיתוף פעולה אסטרטגי עם חברות ביטוח. מטרתו של שיתוף הפעולה הינו בדומה לשיתוף הפעולה בענף הנדל"ן כמוזכר לעיל.

בשוק ההון מוצעים ללקוחות המגזר, כמו ללקוחות יתר המגזרים, המוצרים הבאים: ברוקראז', ייעוץ בהשקעות וניהול תיקי השקעות- ניהול נכסים פיננסיים עבור לקוחות באמצעות ירושלים ניהול תיקי השקעות בע"מ, חברה בת בבעלות ובשליטה מלאה של הבנק.

מגזר ניהול פיננסי

המגזר כולל תחומי פעילות של הבנק שאינם נובעים מפעילות מול לקוחות, ובכלל זה ניהול ההון הפיננסי הפנוי של הבנק והפוזיציות, ניהול תיק הנוסטרו של הבנק, פעילות מול בנקים בארץ ובחו"ל ומול בנק ישראל וכן ביצוע עסקאות במכשירים פיננסיים נגזרים.

פעילות המגזר הסתכמה במחצית הראשונה של שנת 2011 בהפסד בסך כ- 8.9 מיליוני ש"ח, בהשוואה לרווח של 5.8 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. עיקר ההפסד נובע מקיטון בהכנסות המימוניות של המגזר,כדלקמן.

בתקופה הנסקרת נכללו במגזר זה הפסדים מניירות ערך בסך 6.8 מיליוני ש"ח בהשוואה לרווחים מניירות ערך בסך 14.8 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

גיוס מקורות המימון

הבנק נוקט לאורך שנים במדיניות החותרת להרחבת הפעילות מול משקי בית במטרה להרחיב את בסיס גיוס המקורות. מדיניות זו תרמה בשנים אלו לגידול ניכר במשקלם של משקי הבית בסך פיקדונות הציבור. יתרת פיקדונות הציבור הסתכמה ביום 30 ביוני 2011 ב- 7,875 מיליוני ש"ח לעומת 7,408 מיליוני ש"ח בתום שנת 2010. פיקדונות הציבור כוללים חסכונות ופיקדונות ממשקי בית ופיקדונות שגויסו מגופים מוסדיים ומחברות.

במחצית השנה הראשונה של השנה הייתה צבירה נטו בפקדונות ממשקי בית בסך של כ-548 מיליוני ש"ח לעומת צבירה נטו בסך 111 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול נובע משיפור תהליכי העבודה בסניפים ומשיפור בסביבת ריבית.

להלן הרכב מקורות המימון של הבנק הכוללים את פיקדונות הציבור, תעודות התחייבות וכתבי התחייבות נדחים:

	יתרה ליום			השינוי באחוזים	
	30 ביוני 2011	30 ביוני 2010	31 בדצמבר 2010	מול 30 ביוני 2010	מול 31 בדצמבר 2010
	מיליוני ש"ח				
1. פיקדונות שקליים וחשבונות עו"ש	**4,067**	3,283	3,712	24	10
2. תוכניות חסכון ופיקדונות צמודים למדד	**2,758**	2,700	2,671	2	3
3. פיקדונות במט"ח	**1,002**	1,016	964	(1)	4
4. פיקדונות צמודי מט"ח	**48**	76	61	(37)	(21)
סה"כ פיקדונות הציבור	**7,875**	7,075	7,408	11	6
5. תעודות התחייבות וכתבי התחייבות נדחים	**1,918**	1,607	1,921	19	0
סה"כ מקורות המימון	**9,793**	8,682	9,329	13	5

הסכמים מהותיים שלא במהלך העסקים הרגיל

ביום 14 באפריל 2011 חתמה תומר, על הסכם למכירת מבנה הנהלת הבנק ברחוב הרברט סמואל 2 בירושלים. בגין המכירה רשם הבנק רווח מפעולות בלתי רגילות בסך 19.6 מיליוני ש"ח.

דיון בגורמי סיכון

המידע המפורט בפרק זה בנושא גורמי סיכון להם חשוף הבנק הינו "מידע צופה פני עתיד" העשוי שלא להתממש כולו או חלקו או להתממש באופן שונה מכפי שנצפה. מידע זה מתבסס על הערכות הנהלת הבנק בדבר התממשות בעתיד של תחזיות ענפיות ושל תחזיות מאקרו-כלכליות בהתאם להערכות מוקדמות של הבנק. יתכן והערכות אלה לא יתממשו, בין היתר, כתוצאה מאירועים כלכליים, אירועים מדיניים/ביטחוניים, שינויים בטעמי הלקוחות והתגברות התחרות.

פעילות הבנק ורווחיותו חשופים לשינויים בסביבה העסקית ומושפעים מהמצב הכלכלי, מההתפתחויות בשווקי הנדל"ן וההון ומשינוי רגולציה. האטה כלכלית או משבר אפשרי בשוק הנדל"ן ו/או בשוק ההון עלולים להשפיע על פעילותו של הבנק בכלל ועל פעילותו במגזרי המשכנתאות והנדל"ן בפרט.

להלן יתוארו עיקרי השינויים בסביבה העסקית העלולים להשפיע על פעילות הבנק ורווחיותו:

- התפתחות משבר פיננסי והעמקת ההאטה הכלכלית עלולים להשפיע על יכולת ההחזר של הלווים בבנק, על גידול בהיקף הפיגורים של לווים בשל ההרעה ביכולת ההחזר, על יכולות הגיוס של הבנק ועל המרווחים של פעילותו הבנקאית.
- העלאת שיעורי הריבית עלולים להגדיל את ההחזר של הלווים שנטלו הלוואות בריבית משתנה ובכך להשפיע על ההסתברות לחדלות פירעון של הלוואות אלו.
- תחזיות לא נכונות ואומדנים שגויים, תגובות לא חזויות של גורמים (לקוחות, מתחרים ועוד) הפועלים בסביבה העסקית של הבנק, זיהוי מאוחר של מגמות שוק, שינוי בטעמי הצרכנים ו\או בהתנהגותם, שינויים במערכת הבנקאית ו/או ברגולציה עליה והשפעת הנ"ל על מבנה התחרות בענף, העדר יכולת ניטור של מימוש היעדים הרב שנתיים - התממשות כל אחד מהנ"ל בשונה מההערכות העומדות בבסיס התוכנית האסטרטגית של הבנק, עלול לפגוע במרווחי הבנק ובהכנסות הצפויות ולמנוע ממנו ליישם באופן מיטבי ומלא תוכנית זו.
- שינויים מהותיים בשוק הנדל"ן למגורים העלול להשפיע הן על ירידה בשווי הבטוחות לאשראי שהעמיד הבנק ועל גידול בהפרשה לחובות מסופקים והן על היקפי מתן אשראי למשקי בית בשעבוד דירת מגורים. שינויים אלו עלולים אף להשפיע על האשראי שניתן לפרויקטים המלווים על ידי הבנק.
- פגיעה מוחשית בנכסי הנדל"ן המשמשים את הבנק כבטוחות לאשראי שהעמיד, דוגמת פגיעה בישובים כתוצאה של מלחמה או הרס מבנים כתוצאה מאסון טבע, עלול, במקרים של העדר כיסוי ביטוחי מלא, לפגוע ביכולת ההחזר ולהביא לגידול בהיקף החובות הבעייתיים. פגיעה נרחבת כאמור עלולה להביא להתפתחות משבר כלכלי ולהעמקת המיתון.
- שינוי תוואי ההתאוששות מהמשבר בשווקים הפיננסיים בעולם ו/או העמקתו עלולים להשפיע על יכולת ההחזר של לווים תושבי חוץ, על הקטנת הביקושים לאשראי חדש למימון רכישת נכסי מגורים בארץ ועל פגיעה ביכולת גיוס מקורות למימון הפעילות במט"ח.

האטה בשוק ההון עלולה להשפיע על אפשרויות גיוס מקורות לבנק דרך הנפקות סחירות. כמו כן האטה בשוק זה עלולה לפגוע בעסקי הבנק בתחום שוק ההון.

- התממשות בעתיד של תחזיות מאקרו-כלכליות של המשק באופן השונה מהערכות הבנק בדבר תחזיות אלו (דוגמת עלייה חריגה ולא צפויה בשיעור הריבית הריאלית) עלולה להשפיע על תוצאות מגזר הניהול הפיננסי ועל השווי ההוגן של תיק ניירות הערך של הבנק.
- חריגה משמעותית, פתאומית ובלתי צפויה בנתוני מאקרו (דוגמת התפרצות אינפלציונית בלתי מבוקרת, עליית שער החליפין של הדולר בשיעור חריג) עלולה להביא לגידול לא מתוכנן של נכסי הסיכון, ולמנוע

מהבנק לבצע את תוכניות העבודה שלו.

- שינויים בהוראות רגולאטוריות וכן תוצאות אפשריות של הליכים משפטיים עלולים להשפיע על היקף הפעילות במערכת הבנקאית, על מבנה התחרות בה ו\או על רווחיות הבנק.
- פגיעה בתדמית הבנק והורדת דירוג האשראי של הבנק עלולות להביא לפגיעה צפויה ברווחיות הבנק בשל צמצום היקפי פעילותו והתייקרות עלות גיוס ההון והנזילות בשל הורדות הדירוג.

פעילות הבנק כמתווך פיננסי חושפת אותו למגוון סיכונים, ובהם סיכוני אשראי, סיכוני שוק וסיכוני נזילות. כמו כן לבנק חשיפות הנובעות מסיכונים תפעוליים, מסיכונים משפטיים, סיכונים אסטרטגיים, סיכוני מוניטין, ומסיכונים סביבתיים, סיכונים אלו מנוהלים בכפוף לחברי הנהלה כמפורט להלן:

סיכון האשראי הקמעונאי מנוהל על ידי מר מ. בן-ישי, סמנכ"ל ומנהל אגף אשראי קמעונאי. סיכון האשראי העסקי מנוהל על ידי מר ב. אדיר, סמנכ"ל ומנהל אגף עסקי. סיכוני הנזילות מנוהלים על ידי מר נ. ניצן, משנה ומ"מ למנכ"ל ומנהל החטיבה הפיננסית. הסיכון התפעולי, למעט הסיכון המשפטי, מנוהל על ידי מר א. שטיין, מנהל מחלקת סיכוני התפעול והציות. הסיכון המשפטי מנוהל על ידי עו"ד ש. ויסטוך, סמנכ"ל והיועצת המשפטית של הבנק. סיכונים סביבתיים מנוהלים על ידי מר נ. לוי סמנכ"ל ומנהל חטיבת הסיכונים [1].

על פי הנחיות המפקח על הבנקים, הבנק נדרש להסדיר את קיומה של פונקצית ניהול סיכונים בלתי תלויה אשר בראשה עומד מנהל סיכונים ראשי (CRO). בתחילת 2010 מונה מנהל חטיבת הסיכונים, מר נ. לוי, כמנהל הסיכונים הראשי בבנק. המטרות בהקמת פונקציה זו ובביסוסה הינן חיזוק היכולת להבנת מכלול הסיכונים בפניהם ניצב הבנק והבטחת ניהולם הזהיר. ההנחיות מגדירות את עקרונות הפעילות של מנהל הסיכונים הראשי ושל פונקצית ניהול הסיכונים, ומפרטות את מעמדם, תפקידם ותחומי אחריותם.

תכלית תפקידו של ה- CRO הינה לייצר ראיה רחבה וחוצת ארגון של מכלול הסיכונים הטבועים בפעילות הבנק, בין היתר, באמצעות יצירת תרבות ניהול סיכונים המשפיעה על כלל הפעילויות של הבנק.

במסגרת האחריות של פונקצית ניהול סיכונים והעומד בראשה, עליהם לספק, באופן ישיר ובלתי אמצעי, לדירקטוריון הבנק ולהנהלתו הבכירה את כל המידע הרלוונטי לשם פיקוח הולם על פרופיל הסיכונים של הבנק באופן שיסייע בהכוונת פעילותו.

הבנק גיבש מסגרת עבודה לניהול ובקרת סיכונים ומתאים את מדיניות הבנק בניהול הסיכונים השונים לעקרונות המופיעים בהוראות באזל II.

מדיניות ניהול הסיכונים, שאושרה על ידי הדירקטוריון, נועדה לסייע להנהלה בהשגת יעדיה העסקיים, תוך הגבלה של ההפסדים (החשבונאיים או הכלכליים) העלולים להיווצר עקב החשיפה לסיכונים המוזכרים. אומדן החשיפה לסיכונים מתבסס על תחזיות והערכות שוטפות של ההתפתחויות הצפויות במשק ובשוקי הכספים וההון. הבנק מנהל את סיכוני השוק תוך התייחסות להגבלת החשיפה החשבונאית הנובעת מסיכונים אלו. יחד עם זאת, החשיפה החשבונאית במרבית הסיכונים איננה שונה מהותית מהחשיפה הכלכלית, ומדיניות הסיכונים וקביעת המגבלות נעשית תוך כדי התייחסות גם לחשיפה הכלכלית.

דירקטוריון הבנק בכל ישיבה מקבל סקירה על התפתחויות מהותיות בחשיפה לסיכוני שוק ואחת לרבעון דן במסמך חשיפות המרכז את כל נתוני החשיפה לסיכונים שונים. כמו כן מאשר הדירקטוריון, לפחות אחת לשנה, את מדיניות ניהול סיכוני השוק והנזילות ואת מדיניות ניהול הסיכונים התפעוליים והמשפטיים. במסגרת הדיון על המדיניות, קובע הדירקטוריון את מגבלות החשיפה לסיכונים השונים והסמיך את ההנהלה לביצוע מדיניות זו.

---

(1) לאחר תאריך המאזן מר נ.ניצן הודיע על פרישתו מהבנק. במקומו מונה מר נ.לוי כמשנה למנכ"ל ומנהל החטיבה הפיננסית. מר מ.בן-ישי, ששימש כסמנכ"ל ומנהל אגף האשראי הקמעונאי מונה כסמנכ"ל ומנהל חטיבת הסיכונים.

כן פועלת ועדה דירקטוריונית לניהול סיכונים, המפקחת על מדיניות ניהול הסיכונים. הועדה דנה בכל ישיבה בהתפתחות החשיפה לסיכוני השוק השונים, והיא מקבלת דיווח על כל חריגה מהמדיניות או מהמגבלות שקבע הדירקטוריון. פורומים נוספים, דוגמת פורום פנימי לניהול סיכונים, או הועדה לניהול נכסים והתחייבויות המתכנסת פעמיים בשבוע, דנים ופועלים באופן שוטף, בנושאים המשפיעים על החשיפה של הבנק לסיכוני השוק ולסיכוני הנזילות.

הלוואות לדיור

בנק ירושלים שם לו כיעד לשפר את איכות לקוחותיו החדשים במטרה לשפר את איכות תיק האשראי. יעד זה מושג על ידי פעילות עם אוכלוסיות מעשירון האמצעי ומעלה וכקהל המטרה העיקרי, לשם כך מועדפים לקוחות בעלי המאפיינים הבאים: לקוחות ביישובים במרכז הארץ, הנכס משועבד בהלוואות בשעבוד נדל"ן נמצא באזור המוגדר על ידי הבנק כאזור מועדף, הכנסת המשפחה ברוטו אינה פחותה מההכנסה הממוצעת במשק ושיעור המימון, ככלל, אינו עולה על 75% משווי הנכס.

שיעור המימון הממוצע בבנק - יתרת ההלוואה חלקי שווי הנכסים המשועבד, כפי שנבדק ביחס לתיק האשראי הקיים בבנק, נמוך מאוד והינו כ- 30% (שווי הנכסים המשועבד מחושב ממועד השמאות האחרונה, על פי מדד מחירי הדיור שמפרסמת הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה בחלוקה ע"פ אזורים גיאוגרפיים וע"פ מספר חדרים).

הטבלה הבאה מציגה את התפתחות איכות תיק האשראי לדיור:

	רבעון 2/2011	רבעון 1/2011	2010	2009	2008	2007
סה"כ ביצוע (מיליוני ש"ח)	382	442	1,996	1,179	937	1,230
בריבית משתנה בתדירות קצרה מ- 5 שנים (ש"ח)	225 (58%)	315 (71%)	1,198 (60%)	743 (63%)	523 (56%)	517 (42%)
במט"ח	53	60	482	247	252	402

נתונים כלליים על משכנתאות בש"ח:

	רבעון 2/2011	רבעון 1/2011	2010	2009	2008	2007
תקופת ההלוואה ממוצעת בחודשים	223	237	217	203	199	166
נתונים כלליים:						
הכנסה לנפש בממוצע (ש"ח)	3,514	4,030	3,716	3,322	3,082	3,064
התפלגות סכום הביצוע לפי אחוז מימון הנכס:						
0%-60%	88%	79%	60%	61%	58%	50%
61%-75%	11%	19%	37%	36%	38%	40%
מעל 75%	1%	2%	3%	3%	4%	10%
התפלגות מספר ההסכמים על-פי סכום ביצוע:						
0-500	71%	73%	75%	82%	85%	86%
500-1,000	21%	20%	18%	14%	11%	10%
מעל 1,000	8%	7%	7%	4%	4%	4%
סכום הלוואה ממוצעת (אלפי ש"ח)	433	449	447	324	300	295

איכות לקוחות - אוכלוסיית לקוחות המשכנתאות נמנית בעיקר עם גילאי סוף שנות השלושים מהעשירונים 6 ומעלה עם הכנסה הגבוהה מההכנסה הממוצעת במשק. יחס ההחזר להכנסה הממוצע נמוך משמעותית מדרישות המינימום כמוגדר במדיניות האשראי של הבנק.

התפלגות התיק לפי שיעור מימון - במדיניות האשראי של השנים האחרונות הבנק החליט להקטין את החשיפה לסיכוני אשראי על ידי הגבלת שיעור המימון המרבי, בדרך כלל ל- 75% מערך הנכס המשועבד.

ניתן לראות בברור כי הביצוע בשנים האחרונות מתמקד בשיעור מימון שאינו עולה על 75% מערך הנכס המשועבד. שיעור ההלוואות הממונפות מעל 75% עומד על כ-2% בלבד מהביצוע.

בעקבות ההוראות שפרסם המפקח על הבנקים במחצית השנייה של שנת 2010 הקטין הבנק משמעותית את שיעור ההלוואות הניתנות בשיעור מימון מעל 60%.

שיעור ההלוואות שנותן הבנק בריבית משתנה ללקוחות להם כושר החזר נמוך יחסית (יחס החזר להכנסה מעל 35%) אשר בהן LTV מעל 50% נמוך כפי שעולה מהטבלה הבאה:

	רבעון 2/2011	רבעון 1/2011	2010	2009	2008	2007
אחוז מהביצוע לתקופה	7%	7%	9%	10%	10%	7%

בבנק לא קיימות הלוואות בהן הלווה יכול לשלם תשלום הנמוך מהריבית שנצברה. ועל פי מדיניות האשראי לא ניתנות הלוואות בהן קיים אלמנט של דחיית תשלומי ריבית.

בתקופה הנסקרת ניתנו הלוואות בהן ישנה דחיית קרן לתקופה מוגבלת של עד 3 שנים בהיקף לא מהותי.

יתרת הלוואות המובטחות בשעבוד משני או כאשר זכות הביטחון של הבנק אינה מובטחת אינה מהותית. אין בבנק הלוואות לדיור בהן המידע אינו שלם.

התפלגות התיק לפי איזור גיאוגרפי - תיק האשראי לדיור של הבנק מפוזר היטב ומרוכז במרכז הארץ, 57% מהתיק ניתן לנכסים באזור המרכז וירושלים רבתי.

תהליך מתן אשראי לדיור:

פעילות המשכנתאות כוללת בעיקר מתן הלוואות לדיור וכנגד שעבוד דירת מגורים לתושבי ישראל בבסיסי הצמדה שונים ועל-פי מגוון מסלולי ריבית ולתושבי חוץ במט"ח במטבעות עיקריים (בעיקר דולר ארה"ב, לירה שטרלינג ואירו).

ההלוואות נחלקות לשני סוגים: הלוואות מכספי בנק, והלוואות מכספי ממשלה ובאחריותה לזכאי משרד הבינוי והשיכון (להלן: "הלוואות תקציב"). לבנק אין סיכון אשראי על הלוואות התקציב.

תהליך הערכת ואישור האשראי בשעבוד דירת מגורים הינו תהליך מובנה וסטנדרטי.

האישור להלוואה מבוצע בסניף ו/או מועבר לדרג מאשר בכיר יותר, על-פי מדרג הסמכויות שקבע דירקטוריון הבנק.

תהליך החיתום והכנת התיק - נערך במערך הסינוף.

התהליך מחייב הפרדת תפקידים (קצין האשראי אינו רשאי לאשר את הבקשות אותן הוא מעריך - מערכת המחשב חוסמת אפשרות זו) כך שגם בקשות בסמכות הסניף אינן יכולות להתבצע על ידי בעל תפקיד אחד.

באשראי קמעונאי אחר הבקרה מתבצעת בזכות הפרדת תפקידים בין גורם מבצע לגורם מאשר בעל סמכות גבוהה יותר.

בקשות החורגות מסמכות מנהל סניף מועברות למרכז חיתום באגף האשראי הקמעונאי. תפקיד מרכז החיתום הוא לבחון את הבקשה מחדש, לאשרה (או לדחותה) אם זו בסמכות וועדת אשראי-מרכז חיתום או לגבש המלצה ולהעבירה לאישור גורם בכיר (מנהל אגף, מנכ"ל או וועדת אשראי פנימית) לפי הסמכות הרלוונטית.

כחלק מתהליך ייצור ההלוואה תיקי האשראי במסגרת פעילות המשכנתאות נבדקים ע"י יחידת בחינה הבודקת את שלמות התיק לאחר שאושר וקבלת כל המסמכים והביטחונות הנדרשים. יחידה זו כפופה למערך התפעול האחורי בחטיבת המשאבים, ובכך קיימת הפרדת ניהולית בין תהליך אישור האשראי והעברת המסמכים ובין בחינתו בטרם ביצוע.

פעילות האגף הקמעונאי נתמכת באופן הדוק בליווי משפטי של עורכי דין מהמחלקה המשפטית בבנק, אשר בוחנים, בין השאר, את הנאותות המשפטית של הסכמים וסוגי הבטחונות.

נדבך 3 של באזל II

המפקח על הבנקים פרסם הוראת שעה בדבר יישום דרישות הגילוי של נדבך 3 של באזל II. הדרישות האמורות מפורטות כולן, כנדרש בהוראה, בפרק זה (דיון בגורמי סיכון) למעט דרישות אשר אינן רלוונטיות לבנק (כגון נושא האיגוח) ולמעט הדרישות המפורטות על פי האמור להלן:

דרישה	נושא	מיקום
טבלה 2	מבנה ההון	ביאור 4 (הליכות הון) לדוח הכספי ביאור 17 (הון עצמי) לדוחות הכספיים לשנת 2010 (עמ' 180)
טבלה 4	סיכון אשראי	תוספת ג' לסקירת ההנהלה ביאור 20 לדוחות הכספיים לשנת 2010 (עמ' 190)
טבלה 8	סיכון אשראי של צד נגדי	ביאור 7ב לדוח הכספי

להלן חישוב יחס ההון בהתאם להוראות באזל 2:

	30 ביוני		31 בדצמבר
	2011	2010	2010
	מיליוני ש"ח		
הון לצורך חישוב יחס ההון			
הון רובד 1, לאחר ניכויים	623.5	626.3	633.2
הון רובד 2, לאחר ניכויים	311.8	274.6	271.5
סך הכל ההון הכולל	**935.3**	**900.9**	**904.7**
יתרות משוקללות של נכסי סיכון			
סיכון אשראי	5,885.2	5,348.1	5,457.8
סיכוני שוק	47.6	14.7	18.3
סיכון תפעולי	472.4	488.9	480.1
סך הכל יתרות משוקללות של נכסי סיכון	**6,405.2**	**5,851.7**	**5,956.2**
יחס ההון לרכיבי סיכון			
יחס הון רובד 1 לרכיבי סיכון	9.7%	10.7%	10.6%
יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון	14.6%	15.4%	15.2%
יחס ההון הכולל המזערי הנדרש ע"י המפקח על הבנקים	13.0%	13.0%	13.0%

להלן יתרות נכסי סיכון של הבנק על פי הנדבך הראשון (אלפי ש"ח):

סיכון אשראי	נכסי סיכון	דרישת הון [1]
חשיפות של ריבונויות	-	-
חשיפות של סקטור ציבורי	926	83
חשיפות של תאגידים בנקאיים	162,369	14,613
חשיפות של תאגידים	1,449,533	130,458
חשיפות בביטחון נדל"ן מסחרי	58,785	5,291
חשיפות קמעונאיות ליחידים	728,623	65,576
חשיפות של עסקים קטנים	234,094	21,068
חשיפות בגין משכנתאות לדיור	3,127,831	281,505
חשיפות בגין נכסים אחרים	123,034	11,073
סיכון שוק	47,617	4,286
סיכון תיפעולי	472,438	42,519
סך הכל	**6,405,250**	**576,472**

(1) דרישת ההון בגין נדבך 1 הינה 8% ובגין נדבך 2 מינימום של 1% ובסה"כ יחס ההון המינימאלי הנדרש לפי המפקח על הבנקים הינו 9%.

להלן הרכב חשיפות (לפני המרה לאשראי של חשיפות חוץ מאזניות) לפי משקלי סיכון על פי הנדבך הראשון (אלפי ש"ח):

משקל סיכון	חשיפה לפני הפחתת סיכון אשראי	חשיפה אחרי הפחתת סיכון אשראי
0%	1,195,625	1,195,625
20%	300,687	300,687
35%	4,219,236	4,218,246
50%	211,032	211,032
75%	3,692,690	3,590,298
100%	2,282,503	2,224,657
150%	107,166	106,956
סה"כ	**12,008,939**	**11,847,501**

להלן יתרות החשיפות המכוסות בביטחונות וערבויות על פי הנדבך הראשון (אלפי ש"ח):

סוג החשיפה	יתרת החשיפה שמכוסה על ידי בטחון פיננסי כשיר	יתרת החשיפה שמכוסה על ידי ערבויות
חשיפות של סקטור ציבורי	-	-
חשיפות של תאגידים בנקאיים	-	-
חשיפות של תאגידים	57,478	8,345
חשיפות בביטחון נדל"ן מסחרי	-	-
חשיפות קמעונאיות ליחידים	56,933	-
חשיפות של עסקים קטנים	44,701	-
חשיפות בגין משכנתאות לדיור	2,326	-
חשיפות בגין נכסים אחרים	-	-
סה"כ	**161,438**	**8,345**

להלן דרישות ההון בגין סיכון שוק על פי הנדבך הראשון (אלפי ש"ח):

סוג הסיכון	דרישת ההון
סיכון ריבית	169
סיכון מחירי מניות	-
סיכון שער חליפין	3,640
אופציות	-
סה"כ	**3,809**

במהלך הרבעון ביצע הבנק תהליך לבחינת הנאותות ההונית שלו - ICAAP - Internal Capital Assessment Adequacy Process. זהו תהליך שוטף שבאמצעותו הבנק מזהה ומטפל בסיכונים הגלומים בפעילותו, בוחן את ההון הנדרש לתמיכה בסיכונים אלו ומוודא כי ההון בפועל עולה על דרישה זו. בניית תהליך זה בבנק מהווה חלק מרכזי בהיערכות הבנק לבאזל II ולדרישות בנק ישראל שבנדבך השני.

מטרת התהליך הינה הערכת הנאותות ההונית. וקביעת יעדי ההון של הבנק. תוצרי התהליך שהתקיים בשנת 2011 רוכזו במסמך ה- ICAAP אשר הוגש לבנק ישראל ביום 13 ביוני 2011. המפקח על הבנקים מבצע תהליך סקירה והערכה במקביל לתהליך ה- ICAAP, שהינו כאמור תהליך פנימי אותו מבצע הבנק. במסגרת התהליך הקרוי SREP - Supervisory Review and Evaluation Process נדרש הפיקוח לקבוע את הלימות הונו של תאגיד בנקאי ואת נאותות תהליך הערכת הלימות ההון שלו (ICAAP) ביחס לחשיפותיו לסיכון (פרופיל הסיכון) תוך התחשבות במסגרת הממשל התאגידי של הבנק. תהליך זה יסייע למפקח בגיבוש דעתו לגבי רמת ההון המתאימה, הצעדים הפיקוחיים ופעולות מפחיתות סיכון נוספות ביחס לנאותות ההונית של הבנק.

בדוחות אלו, בדומה לכלל המערכת הבנקאית, דווחו נתוני הלימות ההון על פי עקרונות הגישה הסטנדרטית בבאזל II. מינימום יחס הלימות ההון הנדרש מהמערכת הבנקאית תחת משטר באזל II הינו 9%, מזה 8% בגין הנדבך הראשון. לאור זיהוי הסיכונים המהותיים הגלומים בפעילות הבנק קבע דירקטוריון הבנק יעדי הון תחת משטר באזל II לשנים הקרובות:

- **במצב עסקים רגיל:**
  - יעד ההון הכולל לרכיבי סיכון (נדבך ראשון) לטווח הארוך לא יפחת מ- 12.5%.

  למרות האמור, לתקופת ביניים, ישמור הבנק על יחס הון כולל של 13.5% (הכולל כרית הון מותאמת אסטרטגיה של 1%) במקביל ליישום התוכנית האסטרטגית ועד להפחתת אי הוודאות במימושה ובמימוש נדבכים נוספים הנמצאים בבסיס התוכנית.
  - יעד הון ליבה לרכיבי סיכון (נדבך ראשון) לא יפחת מ- 8.0%.
- **יחס הון מזערי במצב קיצון תחת הנחת התממשות של תרחיש הוליסטי:**
  - יחס הון כולל לרכיבי סיכון לא יפחת מ- 9%.
  - יחס הון ליבה לרכיבי סיכון לא יפחת מ- 5.5%.

סיכוני אשראי

מדיניות האשראי של הבנק מובאת אחת לשנה לדיון בדירקטוריון הבנק ומאושרת על ידו. במסגרת המדיניות נקבעו עקרונות וכללים להעמדת אשראי ולניהול תיק האשראי והבקרה עליו, אשר מתייחסים הן למשקי בית והן ללקוחות העסקיים, על פי סיווגם הענפי. מדיניות האשראי של הבנק נגזרת מהשינויים שחלו בו עם הפעלתו כבנק מסחרי,

תוך התחשבות במגבלות האשראי ללווה בודד ולקבוצות לווים וכניסה מבוקרת לתחומי אשראי חדשים. במסגרת היערכות הבנק לשינויים בסביבה העסקית ומתוך רצון להקטין את חשיפת הבנק ללווים גדולים, צמצם דירקטוריון הבנק, מעבר למגבלה הרגולאטורית, את המגבלות של לווה בודד, של מסגרת לקבוצת לווים ושל מסגרת לתשעת הלווים הגדולים. לאחרונה, אישר הדירקטוריון מדיניות אשראי מעודכנת.

המדיניות העסקית של הבנק בתחום זה שמה דגש על שיפור איכותי של תיק האשראי בכל תחומי הפעילות, תוך ניהול בקרה מתמדת וקביעת מדיניות של טיב הביטחונות. במטרה לצמצם את סיכון האשראי, פועל הבנק לפיזור תיק האשראי בין לווים רבים מענפי משק שונים.

תיק האשראי בבנק מנוהל בשני אגפים: אגף האשראי הקמעונאי והאגף העסקי, תוך חלוקה ברורה לסמכויות אשראי, סוגי אשראי, סוגי לקוחות וסכומי אשראי. תהליך החיתום של האשראי אף הוא מוגדר, וכל בקשת אשראי נבחנת ומאושרת על פי מדרג סמכויות אישור האשראי ובהתאם לעקרונות שאושרו על ידי דירקטוריון הבנק.

להלן טבלה המציגה נכסים שאינם מבצעים, חובות פגומים שצוברים הכנסות ריבית, סיכון אשראי מסחרי בעייתי וחובות אינם פגומים בפיגור של 90 ימים או יותר (*)

	30 ביוני 2011	31 בדצמבר 2010
1. נכסים שאינם מבצעים		
אשראי לציבור פגום שאינו צובר הכנסות ריבית:		
שנבדק על בסיס פרטני	**29.8**	29.9
שנבדק על בסיס קבוצתי	**-**	-
	29.8	29.9
2. חובות פגומים בארגון מחדש של חוב בעייתי שצוברים הכנסות ריבית	**8.6**	8.8
3. סיכון אשראי בעייתי (1)		
סיכון אשראי מאזני בגין הציבור	**350.2**	357.3
סיכון אשראי חוץ מאזני בגין הציבור (2)	**37.3**	41.8
סה"כ סיכון אשראי בעייתי בגין הציבור	**387.5**	399.1
סיכון אשראי מאזני בגין אחרים (2)	**5.6**	7.5
	393.1	406.6
4. חובות שאינם פגומים בפיגור של 90 ימים או יותר	**237.0**	246.5
מזה: הלוואות לדיור בגינן קיימת הפרשה לפי עומק פיגור (3)	**147.5**	147.8 *
הלוואות לדיור בגינן לא קיימת הפרשה לפי עומק פיגור (3)	**76.9**	83.8

* הוצג מחדש.

(1) סיכון אשראי מאזני (אשראי, אג"ח, חובות אחרים שהוכרו במאזן ונכסים בגין מכשירים נגזרים) וסיכון אשראי חוץ מאזני שהינו פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת.

(2) כפי שחושב לצורך מגבלות על חבות של לווה ושל קבוצת לווים, למעט בגין ערבויות שנתן לווה להבטחת חבות של צד שלישי, לפני השפעת בטחונות המותרים לניכוי.

(3) הלוואות לדיור אשר ההפרשה המזערית בגינן מחושבת לפי עומק הפיגור שנמצאות בפיגור מעל 3 חודשים ועד 6 חודשים, והלוואות לדיור אחרות, שאינן פגומות, אשר הינן בפיגור של 90 ימים או יותר וההפרשה המזערית בגינן לא מחושבת לפי עומק הפיגור.

(*) כל היתרות המוצגות בנספח זה מוצגות לפי ההוראות החדשות למדידה וגילוי של חובות פגומים, סיכון אשראי והפרשה להפסדי אשראי, במידה והן היו מיושמות לראשונה ביום 31 בדצמבר 2010.

סיכון אשראי מאזני וחוץ מאזני מוצג לפני ההשפעה להפרשה להפסדי אשראי ולפני השפעת בטחונות המותרים לניכוי לצורך חבות של לווה ושל קבוצת לווים.

להלן פרטים בנוגע לשיעורי הפרשה מסיכון אשראי לציבור:

	30 ביוני 2011
שיעור יתרת אשראי לציבור פגום שאינו צובר הכנסות ריבית מיתרת האשראי לציבור	0.34%
שיעור יתרת אשראי לציבור שאינו פגום שנמצא בפיגור של 90 ימים או יותר מיתרת האשראי לציבור	2.74%
שיעור יתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי לציבור מיתרת האשראי לציבור	1.04%
שיעור יתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי לציבור מיתרת אשראי לציבור פגום שאינו צובר בהכנסות ריבית	302%
שיעור סיכון אשראי בעייתי בגין הציבור מסיכון אשראי כולל בגין הציבור	4.06%
שיעור ההוצאות בגין הפסדי אשראי מהיתרה הממוצעת של אשראי לציבור (1)	0.05%
שיעור המחיקות נטו בגין אשראי לציבור מיתרת האשראי לציבור הממוצעת (1)	0.22%
שיעור המחיקות נטו בגין האשראי לציבור מיתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי לציבור (1)	21.51%

(1) במונחים שנתיים אפקטיביים.

חשיפות אשראי למוסדות פיננסיים זרים על בסיס מאוחד ליום 30 יוני 2011

			סיכון אשראי במיליוני ש"ח	
דרוג אשראי חיצוני	דרוג לטווח קצר	מספר מוסדות	מאזני	כולל
AA	F1+	1	38	38

עם פרוץ המשבר הפיננסי בשנת 2008, צמצם הבנק את הפקדותיו במוסדות פיננסים בחו"ל, קבע מגבלות על ריכוזיות ההפקדות וקבע נהלים ובדיקות נדרשות טרם הפקדת כספים בבנקים זרים בחו"ל. הבנק מסתמך על דירוגים של חברות הדירוג - "Standard & Poors" , "Moody's". דירוגים אלה רלוונטיים ביחס לפיקדונות אשר הופקדו בבנקים זרים בלבד.

החשיפה של הבנק למדינות זרות ליום 30 ביוני 2011 אינה מהותית.

סיכוני סליקה וצד נגדי

המקור העיקרי לחשיפת הבנק לסיכוני סליקה הינו סליקת עסקאות בנגזרים (OTC). הבנק פועל מול לקוחותיו במכשירים נגזרים הנסחרים בבורסות שונות, אך איננו פועל מולם בנגזרות OTC. הבנק פועל בנגזרות אלו עבור עצמו ורק לצורך גידור סיכונים וככלי נוסף המשמש אותו לשם ניהול הנכסים וההתחייבויות שלו. בנוסף, לבנק חשיפה לסיכוני סליקה הנובעת ממסחר בניירות ערך זרים המתבצע מול ברוקרים באמצעות תהליכי סליקה מסוג None-DVP.

לכן, עיקר חשיפות הבנק לסיכון צד נגדי מתהווה מול בנקים ומוסדות פיננסיים מוכרים בחו"ל בגין סליקת עסקאות בנגזרים (OTC) ומול ברוקרים ונותני שירות קסטודיאן בניירות ערך בגין סליקת עסקאות בניירות ערך זרים. מסגרות הפעילות איתם מאושרות לפחות אחת לשנה בדירקטוריון הבנק כחלק ממסגרות האשראי של אותן מוסדות שכן היקף הפעילות אינו מהותי.

סיכוני השוק

כללי

לבנק מערכת החולשת על תזרימי המזומנים של הבנק, הנגזרים ממגוון פעולותיו הפיננסיות. מערכת זו מאפשרת ניהול נכסים והתחייבויות ALM - (Asset and Liability Management) ובין היתר מאפשרת כימות של סיכוני

השוק על פי מתודולוגית הערך הנתון לסיכון - VaR. בנוסף המערכת מאפשרת מעקב אחר מדדי סיכון נוספים כגון: חשיפות ריבית ובסיס ומבחני קיצון (Stress Testing).

ה- VaR אומד את ההפסד המקסימאלי הצפוי לבנק בשל התממשות סיכוני השוק בתקופת זמן נתונה וברמת בטחון סטטיסטית קבועה מראש על פי תנאי השוק שנצפו בעבר. החישוב בבנק מבוצע, אחת לחודש, לתקופת החזקה של 10 ימים וברמת מובהקות של 99%. הבנק מודד את הסיכון הכולל שלו באמצעות ה- VaR של סך התיק הבנקאי וכן את החשיפה לסיכון של התיק למסחר שלו באמצעות מערכת זו. בנוסף לניהול ובקרה באמצעות מודל ה- VaR, משתמש הבנק גם במודלים אחרים לכימות הסיכונים.

הבנק קבע מגבלות לערך הנתון לסיכון (ה- VaR הכלכלי): סך VaR - 20 מיליוני ש"ח. ביום 30 יוני 2011 עמד ערך ה- VaR על 10.6 מיליוני ש"ח לעומת 13.8 מיליוני ש"ח ביום 31 בדצמבר 2010. הערך המרבי של ה- VaR הכלכלי (סופי חודש) היה במהלך התקופה הנסקרת 13.8 מיליוני ש"ח, לעומת ערך מרבי של 17.1 בשנת 2010.

סיכון הריבית

סיכון הריבית נובע מההבדל שבין רגישות הנכסים לשינויים לא צפויים בשיעורי הריבית לבין רגישות זו של ההתחייבויות - שינויים העלולים להביא לשחיקת ההון של הבנק. פעילות הבנק כמתווך פיננסי יוצרת חשיפה לסיכון זה, והבנק פועל להקטנתה. החשיפה העיקרית של הבנק היא במגזר הצמוד למדד, שכן במגזר זה מרבית הנכסים וההתחייבויות הם בריבית קבועה לטווח ארוך. כמו כן ראוי לציין את החשיפה במגזר השקלי הלא צמוד בשל הגידול בהיקף הפעילות, הן בתחום האשראי, הן בתיק הנוסטרו והן בגיוס המקורות, על אף שעיקר הפעילות במגזר זה, למעט הפעילות בתיק הנוסטרו, נעשית למח"מ (ריבית) עד שנה. הבנק מנהל מעקב אחר התפתחות משך החיים הממוצע (המח"מ) של ההלוואות כנגד הפיקדונות, במטרה לנקוט מהלכים למזעור ההשפעה של שינוי אפשרי בשיעורי הריבית על שווי התזרים הפיננסי הנקי שלו. לשם כך הוא מנהל מדידה שוטפת של המח"מ הנגזר מהפעילות החדשה השוטפת, וכן עוקב אחר היקף הפירעונות המוקדמים בהלוואות שלהם השפעה מהותית על המח"מ האפקטיבי.

מדיניות הבנק, בניהול החשיפה לסיכון ריבית, נקבעת בהתחשב בציפיות להתפתחות בשיעורי הריבית השונים, תוך בחינת העלויות לצמצום החשיפה לסיכון זה ובהתחשב באומדן שיעור הפירעון המוקדם בהלוואות ובגורמים המשפיעים עליו. ההערכה של שיעור הפירעון המוקדם מתבצעת על סמך נתוני העבר ועל בסיס הנחות הבנק על מספר גורמים המשפיעים על שיעור זה, ובהם בעיקר שיעור הריבית.

דירקטוריון הבנק קבע מגבלות לחשיפה לסיכון הריבית לפי מודל המח"מ, המודד את הטווחים לפירעון של הנכסים ושל ההתחייבויות. במגזר הצמוד למדד לשנת 2011 הוגבל פער המח"מ בין הנכסים להתחייבויות (בהתחשב בשיעור הצפוי של הפירעון המוקדם) ל-0.6 ± שנה.

הבנק מודד את החשיפה האמורה באמצעות מודל חודשי, תוך מעקב שוטף אחר התפתחויות משמעותיות בפעילויותיו השונות העלולות להביא לחריגה במגבלות אלו. ביום 30 יוני 2011 עמד פער המח"מ המשוקלל בין הנכסים לבין ההתחייבויות של הבנק במגזר הצמוד למדד, על כ- 0.19 - שנים על פי מודל המתחשב באומדן של שיעור הפירעון המוקדם, בהשוואה לפער של 0.32 - שנים ביום 31 בדצמבר 2010. ממוצע נתון זה על פני התקופה (סופי חודש) היה 0.23 - ופער המח"מ המרבי במהלך התקופה היה 0.32 - שנים.

להערכת הבנק, בהתחשב בהיקף הפירעונות המוקדמים בשנים האחרונות ובריבית הנמוכה, החשיפה לסיכון כתוצאה משינוי לא צפוי של 1% בריבית במגזר צמוד המדד היא קטנה, יחסית לשווי התזרים הנקי המהוון של הבנק.

כמו כן, הבנק חשוף לסיכון הנובע מצמצום המרווחים בתחום המשכנתאות וזאת על רקע התחרות החריפה השוררת בתחום זה. אחת ממטרות התכנית האסטרטגית המגובשת בימים אלו בבנק היא להפחית סיכון זה ולצמצם את התלות של הבנק בתחום זה.

להלן מידע לגבי השפעת שינויים היפותטיים בשיעורי הריבית על השווי ההוגן של המכשירים הפיננסיים של הבנק וחברות מאוחדות שלו ליום 30 יוני 2011 (במיליוני ש"ח):

א. שווי הוגן של המכשירים הפיננסיים של הבנק וחברות המאוחדות שלו, למעט פריטים לא כספיים (לפני שינויים היפותטיים בשיעורי הריבית):

	מטבע ישראלי		מטבע חוץ [2]	סה"כ
	לא צמוד	צמוד מדד		
נכסים פיננסיים [1]	5,932.4	3,424.0	1,172.0	**10,528.4**
סכומים לקבל בגין מכשירים פיננסיים נגזרים [3]	105.6	269.2	-	**374.8**
התחייבויות פיננסיות	5,285.1	3,688.9	1,074.0	**10,048.0**
סכומים לשלם בגין מכשירים פיננסיים נגזרים [3]	257.4	-	106.5	**363.9**
שווי הוגן נטו	495.5	4.3	(8.5)	**491.3**

ב. השפעת שינויים היפותטיים בשיעורי הריבית על השווי ההוגן של המכשירים הפיננסיים של הבנק וחברות מאוחדות שלו, למעט פריטים לא כספיים:

	שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים, לאחר השפעת שינויים בשיעורי ריבית				שינוי בשווי הוגן	
השינוי בשיעורי הריבית	מטבע ישראלי		מטבע חוץ[2]		במיליוני ש"ח	באחוזים
	לא צמוד	צמוד מדד		סה"כ	סה"כ	סה"כ
גידול מיידי מקביל של אחוז אחד	462.3	(6.4)	49.4	505.3	**14.0**	**2.8**
גידול מיידי מקביל של 0.1 אחוז	437.3	(1.3)	50.8	486.8	**(4.5)**	**(0.9)**
קיטון מיידי מקביל של אחוז אחד	407.2	15.2	52.7	475.1	**(16.2)**	**(3.3)**

(1) לא כולל יתרות מאזניות של מכשירים פיננסיים נגזרים ושווי הוגן של מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים.
(2) לרבות מטבע ישראלי צמוד למטבע חוץ.
(3) סכומים לקבל (לשלם) בגין מכשירים פיננסיים נגזרים ובגין מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים, כשהם מהוונים בריביות אשר שימשו לחישוב השווי ההוגן.

סיכון הבסיס

החשיפה לסיכון הבסיס נובעת משינויים בשיעורי הריבית, בשערי החליפין ובקצב האינפלציה. מדיניות הבנק היא לנהל את הסיכונים הנובעים מחשיפת הבסיס באופן מבוקר, במסגרת המגבלות שקבע הדירקטוריון.

הבנק מנהל באופן שוטף את הפוזיציות במגזרי ההצמדה השונים באמצעות מגוון הכלים הפיננסיים שלרשותו, זאת תוך התחשבות בשינויים החלים בנתונים כלכליים רלוונטיים ובקרה שוטפת על הסיכונים הנובעים מחשיפה זו. המגבלות נקבעו תוך שמירה על גמישות הבנק ויכולתו לשנות את הפוזיציות השונות בתקופה קצרה בהתאם לתחזיות הכלכליות. כדי להגביל את החשיפה לסיכון זה, קבע דירקטוריון הבנק את שיעוריה המרביים בכל מגזר הצמדה.

להלן המגבלות על שיעורי החשיפה בכל מגזר הצמדה כפי שקבע הדירקטוריון (שאיננה בהכרח החשיפה החשבונאית). המגבלות הינן על סכומי העודף (הגרעון) של הנכסים על ההתחייבויות בכל מגזר:

	באחוזים מההון הפיננסי [1]		במיליוני ש"ח ליום 30/06/11	
	סכום מרבי	סכום מזערי	סכום מרבי	סכום מזערי
הצמדה למדד	50%	-50%	276	- 276
במט"ח ובהצמדה למט"ח	10 מ' $	-10 מ' $	34	- 34
לא צמוד	150%	50%	829	276

(1) ההון הפיננסי הינו ההון העצמי בניכוי נכסים לא כספיים במאוחד.

הבנק מודד את הפוזיציות שלו בבסיסי ההצמדה השונים מדי יום באמצעות מערכת המידע שלו. מידע זה מדווח ליחידות האחראיות על ניהול הפוזיציה והתאמתה למגבלות החלות עליה. המידע בדבר גובה הפוזיציות מדווח באופן שוטף בישיבות של הוועדה לניהול נכסים והתחייבויות, ובישיבות של פורומים אחרים הפעילים בניהול סיכונים.

להלן החשיפה הכלכלית (שאיננה בהכרח החשיפה החשבונאית) בפועל בכל מגזר הצמדה (במיליוני ש"ח):

	חשיפה ליום 30/06/11	חשיפה במהלך התקופה הנסקרת [2]		
		מירבית	מזערית	ממוצעת
	מיליוני ש"ח			
הצמדה למדד	148	27	- 143	29
במט"ח ובהצמדה למט"ח	- 1.4	14	- 12	0.1

(2) החשיפה במגזר הצמוד למדד הינה ב- 15 לכל חודש.

כחלק מהאסטרטגיה הכוללת של הבנק לניהול רמת החשיפה לסיכוני שוק, מבצע הבנק בין היתר עסקאות במכשירים פיננסיים נגזרים כדי להקטין את החשיפה שלו לסיכונים אלו. פעילות הבנק במכשירים פיננסיים נגזרים הינה כמתווך, סוחר או כמשתמש סופי. לבנק מכשירים פיננסיים נגזרים כגון עסקאות עתידיות להחלפה בין מטבעות (Swap) וחוזים עתידיים להגנה על שערי מטבע (Forward).

העסקאות במכשירים הפיננסיים הנגזרים נרשמות לפי שווי הוגן ושינויים בשווי ההוגן נרשמים באופן שוטף בדוח רווח והפסד. כמו כן, הבנק מתקשר בחוזים שבפני עצמם אינם מכשירים נגזרים אך הם מכילים נגזרים משובצים.

מדיניות הבנק היא להימנע ככל האפשר מחשיפה לסיכוני שער החליפין בין מטבעות החוץ השונים. החשיפה הבין-מטבעית מנוהלת במסגרת מצומצמת ובגבולות שאושרו על ידי דירקטוריון הבנק.

סיכוני הנזילות

סיכון הנזילות נובע מאי-הוודאות לגבי זמינות המקורות והיכולת לגייסם (בלי להשפיע השפעה חריגה על המחירים) ולגבי היכולת לממש נכסים בזמן קצוב ובמחיר סביר. החשיפה נובעת ממתן הלוואות לזמן ארוך (אף אם ניתנו בריבית משתנה) שמומנו מפיקדונות לטווח קצר. סיכון הנזילות קיים גם כאשר גיוס הפיקדונות לטווח הקצר מתאים לתקופת שינויי הריבית בהלוואות, אף שבכך מצטמצמת החשיפה לסיכון הריבית.

הבנק חשוף לסיכוני נזילות ולחשש מפני האטה ביכולת הגיוס של חוב סחיר או ממוסדיים עקב שינויים בשוק, שינויי חקיקה ו/או שינויים בטעמי המפקידים. במטרה להתמודד עם סיכון זה מפעיל הבנק מזה שנים מדיניות של הרחבת בסיס המפקידים והקטנת ההישענות על מפקידים גדולים. בנוסף לכך מושם דגש על הארכת המח"מ של הפיקדונות ושמירה על רמת נזילות גבוהה.

מדיניות הבנק היא להתאים, ככל האפשר, את התקופות לפירעון של המקורות לאלו של השימושים בכל מגזר הצמדה. לאופי האשראי, לשיעורי הפירעונות המוקדמים במגזרי ההצמדה השונים וכן למידת המיחזור של הפיקדונות קצרי המועד יש השפעה מהותית על אומדן החשיפה לסיכון זה.

על פי הוראות בנק ישראל, חייב כל תאגיד בנקאי לקבוע מדיניות כוללת לניהול הנזילות שלו, ולקיים מערכת מידע לשליטה, בקרה ודיווח על מצב הנזילות ולמדידתה. כן נקבע כי יחס הנכסים הנזילים להתחייבויות הנזילות שהבנק נדרש לקיים בתקופת פירעון של עד חודש (להלן: "יחס נכסים נזילים") לא יפחת מ-1. ניתן למדוד את החשיפה לסיכון הנזילות ואת יחס הנכסים הנזילים באמצעות מודל פנימי.

הבנק בוחן את מצב הנזילות שלו לפחות אחת לחודש באמצעות מודל נזילות פנימי (הבנק קבע את המצבים בהם תידרש הרצת המודל בתדירות גבוהה יותר). לצורך המודל אסף הבנק וממשיך לאסוף נתונים על שיעור הפירעונות המוקדמים, על עיתוים ועל שיעור המיחזור של הפיקדונות והחסכונות. בנוסף בוחן הבנק את מצב הנזילות שלו באמצעות שני תרחישי קיצון המבטאים: האחד תרחיש לחץ מערכתי (דוגמת כשל בכלל המערכת הבנקאית) העלול להשפיע על הבנק, והשני תרחיש לחץ פנימי המתרחש בבנק בלבד. התרחישים השונים נבדלים זה מזה בעיקר בשיעור המיחזור של הפקדונות וביכולת המימוש של הנכסים הנזילים.

דירקטוריון הבנק קבע את עקרונות ניהול הנזילות, את מדרג האחריות והסמכות ואת מערך ההתראות והטיפול בחריגות מהמגבלות שנקבעו. קביעת המגבלות האמורות מביאה בחשבון הן התרחשות צפויה של אירועים בבנק ובסביבתו העסקית והן את האפשרויות העומדות בפני הבנק לגבי גיוס מקורות חלופיים במקרה הצורך ואת העלויות של מקורות אלו.

דירקטוריון הבנק קבע מגבלות (על פי המודל הפנימי) על הפער שבין תזרים הפירעון של הנכסים לבין זה של ההתחייבויות לפי תקופות. כמו כן, קבע דירקטוריון הבנק מגבלות נוספות וביניהן מגבלה שיחס הנכסים הנזילים להתחייבויות (לתקופת פירעון של עד חודש) לא יפחת מ- 1.5 כמגבלה וכמדיניות לא יפחת מ- 1.8.

היחס האמור ליום 30 יוני 2011 עמד על כ- 2.7 בהשוואה ליחס של 2 ביום 31 בדצמבר 2010. ממוצע יחס זה במהלך התקופה היה 2.9 והשיעור הנמוך ביותר של יחס זה היה 2.6.

להערכת הבנק, בהתחשב בשיעורי מיחזור הפיקדונות בשנים האחרונות, החשיפה לסיכון האמור אינה גבוהה, בין היתר, משום שהבנק מגוון את מקורות המימון שלו, מקפיד להרחיב את בסיס המפקידים ולצמצם את מידת ההישענות על מפקידים גדולים ולשמר כרית נזילות מספקת הבאה לידי ביטוי בכך שיחס הנכסים הנזילים גבוה מהיחס הנדרש.

סיכונים תפעוליים

סיכון תפעולי הוא סיכון להפסד הנובע מכשל או אי התאמה של תהליכים פנימיים ובכללן שיטות פגומות לעיבוד נתונים, הגורם האנושי כמו טעויות אנוש, מערכות הבנק כגון: העדר תהליכי מניעה ובקרה נאותים או אירועים חיצוניים. הגדרת הסיכון התפעולי כוללת סיכונים משפטיים אך היא איננה כוללת סיכונים אסטרטגיים או סיכוני מוניטין.

כאמור, בנק ישראל פרסם הוראת שעה המסדירה את חישוב הלימות ההון. בהתאם להוראה על הבנק יהיה להקצות הון בגין הסיכונים התפעוליים וזאת החל מיום כניסת ההוראות לתוקף.

בפעילותו השוטפת, חשוף הבנק, כמו כל מערכת פיננסית/בנקאית אחרת, לסיכונים תפעוליים ובכללם לסיכוני מעילה והונאה. על מנת להקטין את החשיפה להפסדים מהסיכונים התפעוליים פועל הבנק במספר מישורים:

- הקטנת החשיפה התפעולית באמצעות נקיטת אמצעי בקרה מתמשכים ודרישה לביצוע בקרה כפולה בכל תהליך בו קיים סיכון תפעולי מהותי.
- ביצוע בקרות מרכזיות על תחומי פעילות שונים בהתאם לסיכון הטמון בתהליך, תוך דגש על תהליכים בהם

לא מתקיימת בקרה כפולה בתהליך.

- ביצוע סקרי סיכונים תפעוליים וסקר מעילות והונאות.
- שיפורים שוטפים בתהליכים בהתאם להערכת הסיכונים.
- אישור כל תהליך ומוצר חדשים בוועדה ייעודית לניטור סיכונים תפעוליים וסיכוני מעילה והונאה שבראשה עומד המנכ"ל.
- איסוף מידע על אירועי כשל תפעולי לצורך הפקת לקחים.

בבנק פועל מנהל סיכונים תפעוליים הכפוף למנהל חטיבת הסיכונים וועדת היגוי לניטור סיכונים תפעוליים כמצוין לעיל. הנהלת הבנק והדירקטוריון מקבלים דיווח שוטף על אירועי כשל תפעוליים ואירועים בהם היה פוטנציאל להפסד גם אם בפועל הפסד זה לא נגרם.

הבנק ביצע בשיתוף עם יועץ חיצוני, סקר סיכונים תפעוליים מקיף שבמסגרתו התבצע מיפוי, זיהוי, הערכה של רמת הסיכונים ואפקטיביות הבקרות בהתייחס לתהליכים העסקיים והתפעוליים המהותיים. כמו כן הסתיים סקר מעילות והונאות שבוצע על ידי הביקורת הפנימית. הבנק מכין תכנית פעולה להפחתת הסיכונים השיוריים (הסיכונים הנותרים לאחר הפעלת בקרות) ברמת סיכון גבוה ובינוני שנמצאו בשני הסקרים שצוינו לעיל.

כן עורך הבנק סקר תשתיות בשיתוף עם יועצים חיצוניים הכולל שני נדבכים: הראשון - סקר לבדיקת התאמתם של נהלי וטפסי הבנק להוראות הצרכניות; השני - אופן יישומן של ההוראות הצרכניות בבנק. במסגרת זו נבדק האופן בו מנהל הבנק את הסיכון הנובע לבנק מההוראה, הבקרות הקיימות והסיכון שקיים (אם בכלל) עקב הניהול והבקרות הנ"ל. ממצאי סקר זה היווה בסיס לתוכנית הציות שמטרתה הגברת קיום מכלול החובות החלות על הבנק בדגש על הוראות צרכניות.

סיכוני הציות

סיכון הציות הינו הסיכון שתאגיד יסבול מסנקציה חוקית או רגולטורית, הפסד פיננסי מהותי או פגיעה במוניטין כתוצאה מכישלון שלו לציית להוראות צרכניות.

הוראות צרכניות הינן החוקים, התקנות וההוראות המסדירים את הפעילות הבנקאית בישראל בכל הנוגע ליחסים שבין הבנק לבין הלקוח במסגרת החובות המוחלות על הבנק כלפי ציבור לקוחותיו, לרבות חוק איסור הלבנת הון, התש"ס 2000, צו איסור הלבנת הון (חובות זיהוי דיווח וניהול רישומים של תאגידים בנקאיים למניעת הלבנת הון ומימון טרור), התשס"א 2001, הוראת הפיקוח על הבנקים והנחיות הרשות לניירות ערך.

סיכוני הציות מנוהלים בבנק בכל רמות הארגון כולל סניפים ומחלקות ניהול המוצרים. . לשם כך הבנק מתבסס על תהליכי עבודה הכוללים את עקרון הבקרה הכפולה של עורך ובודק. כמו כן קיים תהליך מובנה שכל שינוי בהוראות הצרכניות המשפיע על הבנק יוטמע בבנק בנהלים, בתהליכי העבודה, בטפסים ובהדרכה. בתהליך זה תומכות המחלקה המשפטית, מחלקת ארגון ושיטות ומחלקת סיכוני התפעול והציות.

ריכוז הטיפול בניהול סיכון הציות להוראות צרכניות ולניהול מתבצע ע"י קצין הציות הראשי ובאמצעות אחראי תחום הציות הפועלים במסגרת מחלקת סיכוני התפעול והציות בחטיבת הסיכונים. מורכבותה והתפתחותה של הפעילות הבנקאית, מחייבת את הבנק להקפדה יתרה על קיום מכלול החובות שחלות על התאגיד הבנקאי, בקשריו עם לקוחותיו, מכח חקיקה ראשית, תקנות, צווים, היתרים והוראות בנק ישראל.

הוראות ניהול בנקאי תקין 308 - קצין ציות, מחייבת את הבנקים לאכוף את ההוראות הצרכניות, דהיינו: חוקים, תקנות, והוראות המסדירים את הפעילות הבנקאית בכל הנוגע ליחסים שבין הבנק לבין לקוחותיו, לרבות איסור הלבנת הון ואיסור מימון טרור. על פי ההוראה, מבוצע סקר תשתיות אשר במסגרתו ממופות ההוראות הצרכניות, הסיכונים להתרחשות אירועי חריגה מההוראות ובצידם מוגדרות בקרות למניעתם.

בשנת 2010 הושלם עיקרו של סקר תשתיות הציות בבנק. בהתבסס על הסקר נקבעה תוכנית ציות רב שנתית. תוצאות הסקר נקלטו למערכת ייעודית המאפשרת ניהול ומעקב דינמי אחר סיכוני הציות.

סיכוני הלבנת הון ומימון טרור

סיכון הלבנת הון ומימון טרור הינו הסיכון להפסד העלול להיגרם לבנק כתוצאה מניצולו למטרות הלבנת הון ומימון טרור על ידי לקוחות שלו, או כתוצאה מסנקציה שתוטל עליו עקב כישלון שלו לקיים את ההוראות הרגולאטוריות החלות עליו בנושא זה. לחשיפה לסיכון זה השלכות נוספות הנובעות מסיכוני מוניטין, מסיכונים תפעוליים ומסיכונים משפטיים הנובעים ממנו.

במסגרת פעילותו חשוף הבנק לסיכוני הלבנת הון ומימון טרור. חשיפתו זו מתמקדת הן בשלב פתיחת החשבון והן במהלך ניהול החשבון. הבנק עשוי להיחשף לגורמים המעוניינים "לנצלו" לצורך הלבנת כספים שמקורם בעבירות שהוגדרו "כעבירות מקור" בחוק איסור הלבנת הון והן לצורך מימון טרור באמצעותו.

בהוראות ניהול בנקאי תקין 411, שעניינה מניעת הלבנת הון ומימון טרור וזיהוי לקוחות, נקבעו, בין השאר, תפקידיו של האחראי למילוי החובות לפי חוק איסור הלבנת הון ומימון טרור (להלן "האחראי"). האחראי בבנק המכהן גם כקצין הציות הראשי של הבנק, פועל במסגרת חטיבת הסיכונים של הבנק וכפוף ומדווח ישירות למנהל החטיבה, שהינו חבר הנהלת הבנק.

הדירקטוריון והנהלת הבנק קבעו נהלים ומדיניות בנושא של איסור הלבנת הון ומימון טרור. הנחיות האחראי הינן בהתאמה ובכפוף להוראות החוק.

במהלך שנת 2010 הוטמעה בבנק מערכת ממוחשבת לאיתור פעילות חריגה בחשבונות של הלקוחות. באופן שוטף מתבצעת הדרכה והטמעה של הוראות הרלונטיות בנושא לקבוצות עובדים, בהתאם לתחומי עיסוק מקצועיים וניהוליים תוך התאמת הנושאים והיקפם. כמו כן כל עובדי הבנק החדשים עוברים הדרכה בנושא איסור הלבנת הון, טרם קבלת הרשאה להיכנס למערכות המחשב של הבנק.

לכל סניף ולכל יחידה במטה מונה נאמן הלבנת הון המהווה גורם מקצועי הצמוד למקום ביצוע העסקאות ונותן מענה מיידי לשאלות המתעוררות בסניפים. הנאמן מקבל הדרכות וימי עיון מוגברות במטרה להעלות את רמתו בתחום ומהווה גורם מקשר בין האחראי לנושא איסור הלבנת הון לבין הסניף.

האחראי מתעדכן באופן שוטף בחידושי החקיקה, הצווים והנורמות הקשורות לאיסור הלבנת הון, בין היתר, בהשתתפות בישיבות ובימי עיון בנושא. באחריותו לדאוג ליישום של כל ההשלכות הנובעות מעדכונים אלה על פעילות הבנק.

עדכוני חקיקה והוראות בנק ישראל

עידכוני החקיקה המפורטים בפרק זה באים להוסיף על האמור במקומות אחרים בדו"ח, בהם ישנה התייחסות ספיציפית לעידכוני החקיקה שלהלן או לעידכוני חקיקה אחרים. הוראות חוק ורגולציה אשר התקבלו עד דצמבר 2010 ואשר תוארו בדוחות הכספיים של הבנק לשנת 2010, אינם מופיעים בפרק זה.

חקיקה חדשה

חוק ייעול הליכי האכיפה ברשות ניירות ערך (תיקוני חקיקה), התשע-2010

חוק ייעול הליכי האכיפה ברשות ניירות ערך (תיקוני חקיקה), התשע"א-2010 פורסם ברשומות ביום 27 בינואר, 2011. מטרות החוק הינן לייעל את האכיפה בשוק ההון, לקצר את משך הזמן שבין ביצוע הפרה לבין הטלת עונש, ולהתאים את עוצמת הענישה לעוצמת ההפרה. לשם הגשמת מטרת החוק נקבעו שלושה ערוצי אכיפה מקבילים - הליך הטלת עיצום כספי על ידי הרשות; הליך אכיפה מנהלית והליך פלילי.

הוראות החוק יחולו על הבנק כחבר בורסה, כחברה ציבורית, וכגוף הנותן שירותי ני"ע ללקוחות ובכללם שירותי ברוקראז', ניהול תיקים (באמצעות חברה בשליטתו) ויעוץ להשקעות. בנוסף יחולו הוראות החוק על חברת הבת של הבנק שהינה תאגיד מדווח. חלק מהוראות החוק נכנסו לתוקף ביום 27 בינואר, 2011. ביום 17 בפברואר, 2011, פורסמו ברשומות תקנות ניירות ערך (הפחתה של סכומי עיצום כספי), תשע"א-2011, אשר קובעות את הכללים לאופן הפחתת עיצום כספי המוטל על ידי רשות ניירות ערך.

הבנק מיישם את הוראות החוק, ובכלל זה נערך לאימוץ תוכנית אכיפה פנימית בבנק ובחברות בנות עליהן החוק חל.

חוק החברות (תיקון מס' 16), התשע"א-2011

ביום 15 במרץ 2011 פורסם ברשומות חוק החברות (תיקון מס' 16), התשע"א- 2011, המתקן את חוק החברות, תשנ"ט-1999 (להלן: "חוק החברות") לעניין אימוצם ויישומם של עקרונות ממשל תאגידי בישראל. במסגרת החוק נקבעו, בין היתר:

עקרון עצמאות שיקול דעתו של הדירקטור; עקרונות ממשל תאגידי מומלצים, אשר על מנת שיחולו על חברות עליהן לעגנן במפורש בתקנוניהן; סעיפים שונים בחוק החברות המתייחסים להרכב ופעולת הדירקטוריון וועדותיו, לרבות וועדת הביקורת; סעיפים לעניין תביעה נגזרת, הצעות רכש, חברות חוץ וסמכות רשות ניירות ערך להטיל עיצום כספי לגבי שורה של הוראות החוק; בנוסף תוקנו סעיפים העוסקים בעסקאות של החברה הטעונות אישורים מיוחדים. הבנק בודק את התאמת המבנה הארגוני שלו ואת מסמכיו לאמור בחוק, ויישם את האמור בו, לפי העניין.

חוק ההגבלים העסקיים (תיקון מס' 12), התשע"א-2010

חוק ההגבלים העסקיים (תיקון מס' 12) התשע"א-2010 פורסם ברשומות ביום 25 ליולי 2011. מטרת התיקון להתמודד עם כשל שוק תחרותי המכונה ""כוח שוק" אשר נגרם בענפי משק רבים שבהם פועלות קבוצות ריכוז (אוליגופולים) בשל מיעוט המתחרים וחסמי הכניסה הגבוהים לענף, ושכתוצאה ממנו נפגעים הן הצרכנים והן המשק. לפי התיקון לחוק, בין היתר, יוענקו לממונה על ההגבלים העסקיים כלים להתמודדות אפקטיבית עם כשל התחרות האמור, וייקבע הסדר מיוחד לעניין חבר קבוצת ריכוז.

תקנות המכר (דירות) (הבטחת השקעות של רוכשי דירות) (ערבות בנקאית), התשע"א – 2010 ו– הוראת ניהול בנקאי תקין 456

ביום 20/02/2011 נכנסו לתוקף תקנות המכר (דירות) (הבטחת השקעות של רוכשי דירות) (ערבות בנקאית), התשע"א - 2020 (להלן: "התקנות"), שקבעו נוסח מחייב לערבות בנקאית לפי סעיף 2(1) לחוק המכר (דירות) (הבטחת השקעות של רוכשי דירות), התשל"ה - 1974.

עם כניסתן של התקנות לתוקף, בוטלה הוראת ניהול בנקאי תקין 456, אשר קבעה את נוסח הערבויות אשר יונפקו על ידי הבנקים לפי החוק האמור.

הבנק מנפיק ערבויות על פי הנוסח שנקבע בתקנות.

תקנות ניירות ערך (דוחות תקופתיים ומיידיים)(תיקון), התשע"א-2011, תקנות ניירות ערך (פרטי התשקיף וטיוטת התשקיף – מבנה וצורה)(תיקון), התשע"א-2011, ותקנות ניירות ערך (פרטי התשקיף וטיוטת התשקיף – מבנה וצורה)(תיקון מס' 2), התשע"א-2011 ("תיקון מס' 2 לתקנות פרטי תשקיף")

ביום 31 בינואר, 2011, פורסמו ברשומות התקנות הנ"ל, אשר עניינן, בין היתר, דיווחים בנושא החזקות בעלי עניין ונושאי משרה בכירה בתאגיד, שינויים במירשם בעלי המניות, אישור תוכנית רכישה על פי תוכנית, והחזקות באמצעות חברים בקבוצת דיווח מוסדית בשליטתו או בניהולו של בעל עניין, וסיכונים סביבתיים ודרכי ניהולם. התקנות נכנסו לתוקף שלושים יום ממועד פרסומן, למעט התיקון לתקנה 33 לתקנות דוחות תקופתיים ומיידיים, שתחולתה תשעים יום ממועד פרסומן. הבנק מתאים את התנהלותו להוראות התקנות.

חוק מיסוי מקרקעין (שבח ורכישה) (תיקון מס' 70), התשע"א – 2011

בהתאם לתיקון האמור, נדרש רוכש זכות במקרקעין לשלם מקדמה למנהל מס שבח בגובה של 7.5% מהתמורה, לאחר תשלום 40% מהתמורה, על חשבון המס שהמוכר חייב בו, ותשלום זה ייחשב כתשלום ששולם למוכר מאת הרוכש על חשבון התמורה שנקבעה בהסכם ביניהם.

התיקון סותר את הוראות חוק המכר (דירות) (הבטחת השקעות של רוכשי דירות), התשל"ה - 1974), המחייב (במקרה של לווי בנקאי) תשלום מלוא התמורה באמצעות פנקס שוברים לחשבון הפרוייקט. כתוצאה מכך, לא כל התמורה שמשלם הרוכש מובטחת על פי החוק.

בנוסף, המשמעות היא ש-7.5% מהתקבולים בגין מכירת כל דירה בפרוייקט מלווה לא יכנסו לחשבון הפרוייקט, ולא יהוו חלק ממקורות הפרוייקט.

לאור הבעייתיות האמורה, רשות המיסים הוציאה הנחייה, לפיה, עד 31.7.2011 הורד סכום המקדמה לאפס, על מנת לנסות לגבש פתרונות תפעוליים ליישום החוק.

הבנק בוחן כיצד ליישם את הוראות החוק.

הצעות חוק ויוזמות חקיקה

טיוטת תיקון לצו איסור הלבנת הון (חובות זיהוי, דיווח וניהול רישומים של תאגידים בנקאיים), התשס"א-2001

ביום 30 לדצמבר 2009 הופצה טיוטה מעודכנת לתיקון צו הלבנת הון החל על הבנקים. התיקון המוצע עוסק, בין היתר, בנושאים הבאים:

הוספת חובה כללית על הבנקים לנקוט בפעולות ל"הכרת הלקוח" טרם פתיחת חשבון וזאת בנוסף לחובה לזיהוי ורישום פרטים; אפשרות לאימות של העתק מתאים למקור גם על-ידי עורך דין ממדינות ה- OECD; הענקת אפשרות לאחראי על איסור הלבנת הון, בנסיבות מיוחדות, לשקול לקבוע דרכי זיהוי, אימות פרטים ודרישת מסמכים חלופיות של מקבל השירות; הטלת חובה על הבנקים לנקוט אמצעים סבירים לאימות פרטי הזיהוי כפי שהוצהרו בהצהרות על נהנים ובעלי שליטה; שינוי החובה לדווח על "פעולות בלתי רגילות", לחובה לדווח על "פעולות שקיים יסוד סביר להניח שהן קשורות להלבנת הון או למימון טרור".

במקביל לתיקון המוצע לצו פורסם ביום 24 לינואר 2010 תיקון להוראת ניהול בנקאי מס' 411 - (מניעת הלבנת הון ומימון טרור וזיהוי לקוחות) אשר מתאים תוכן ההוראה לתיקון לצו. תחולת ההוראה -החל מ-1 ליולי 2010.

תזכיר הצעת חוק המשכון, התש"ע-2010

תזכיר חוק שפורסם על-ידי משרד המשפטים, ביום 18 לינואר 2010, להערות הציבור. התזכיר בא להחליף את חוק המשכון, התשכ"ז-1967 בחוק מודרני העורך רפורמה בדיני השעבודים בישראל. בין היתר, עוסק התזכיר בנושאים הבאים:

מתן אפשרות ליחיד לשעבד את מכלול נכסיו, למעט נכסים לצריכה אישית, מתן אפשרות ליחיד לשעבד נכס עתידי שטרם הגיע לידיו, ביטול מוסד השעבוד הצף, ביטול היכולת הנתונה למקבל שעבוד למנוע יצירת שעבודים נוספים על אותו הנכס, שינוי שיטת רישום משכונות.

הבנק לומד את עיקרי התזכיר. ככל שהתזכיר יתגבש לכדי חוק מחייב יהא בו כדי להשליך על אופן ניהול הבטוחות של הבנק ונהלי מתן האשראי לקוחותיו.

טיוטת חוק איסור שימוש בלתי הוגן במידע על ניירות ערך (תיקוני חקיקה), התשע"א-2010

ביום 24 באוקטובר 2010 אישרה מליאת רשות ניירות ערך את טיוטת חוק איסור שימוש בלתי הוגן במידע על ניירות ערך (תיקוני חקיקה), התשע"א-2010, והפיצה אותה להערות הציבור עד יום 25 בנובמבר, 2010 ("טיוטת החוק"). טיוטת החוק מציעה להכניס תיקונים בחוק ניירות ערך, חוק הייעוץ וחוק השקעות משותפות בנאמנות, כך שיוסדרו בהם, בין היתר, העניינים הבאים:

- איסור ביצוע פעולות הטרמה על ידי מנהלי כספי אחרים ועובדיהם.
- קביעת מגבלות על החזקת ניירות ערך וביצוע עיסקאות בהם, באמצעות יצירת הסדר אחיד ביחס להגבלות על החזקה ועשיית עסקאות בניירות ערך, הקבועות היום בחוק הייעוץ ובחוק השקעות משותפות בנאמנות.
- קביעת חובת פיקוח על תאגידים שהם מתווכים פיננסיים, המעסיקים מתווכים פיננסיים אחרים על מנת שיקבעו נהלים אשר יבטיחו את שמירת האיסורים המוצעים על פי טיוטת החוק.

תזכיר חוק החוזים האחידים, התש"ע-2010

ביום 9 במאי 2010 פורסם על ידי משרד המשפטים להערות הציבור תזכיר חוק המבקש לשנות את חוק החוזים האחידים התשמ"ג-1982, בעיקר בנושאים הבאים:

- הוספת רשימת תנאים המופיעים בחוזה אחיד אשר חזקה כי הם מקפחים.
- יצירת תהליך "בחינת קיומם של תנאים מקפחים" בחוזה אחיד, אשר יחליף את תהליך אישורו של חוזה אחיד הקיים כיום בחוק.
- קביעה כי תנאי שבוטל על ידי בית הדין בשל היותו תנאי מקפח, יחשב כתנאי בטל בכל חוזה שנכרת על פי אותו חוזה אחיד, גם לפני מועד החלטתו של בית הדין.

הבנק לומד את עיקרי התזכיר.

תזכיר חוק סמכויות רשות ניירות ערך (תיקוני חקיקה), התש"ע-2010

ביום 24 במאי, 2010 הפיצה רשות ניירות ערך את תזכיר החוק שבנדון. מטרתו של התזכיר למסד את מעמדה של הרשות לניירות ערך כגוף המקצועי האמון על הסדרת שוק ההון, ולחזק את עצמאותה ככזו. במסגרת התזכיר מוצע, בין היתר, לקבוע, כי מרבית ההסמכות הקבועות כיום בחוק ניירות ערך, חוק השקעות משותפות בנאמנות, וחוק הייעוץ, והנתונות לשר האוצר להסדיר בתקנות (לרוב באישור וועדת הכספים), ישונו להסמכות של מליאת הרשות, להסדרה בדרך של הוראות מנהליות. בנוסף מוצע ליצור בהירות ביחס לתפקיד האורגנים השונים ברשות ניירות ערך, לאחד לתקנון אחיד את הכללים שעל פיהם פועלת היום הבורסה לניירות ערך בתל אביב, ולהסדיר את פעילותה של רשות ניירות ערך במתן מענה לפניות מקדמיות של הציבור. הבנק לומד את הוראות התזכיר.

הצעת חוק להסדרת המתווכים בהשקעות, התש"ע-2010

ביום 22 לאוגוסט, 2010, פירסמה רשות ניירות ערך את הצעת חוק להסדרת המתווכים בהשקעות, תש"ע - 2010 (להלן: "ההצעה") להערות הציבור.

ההצעה מציעה להחליף את חוק הסדרת העיסוק בייעוץ השקעות, בשיווק השקעות ובניהול תיקי השקעות, תשנ"ה-1995 הקיים, ולשנות חלק מן ההסדרים הקיימים היום בנוגע ליועצי השקעות, משווקי השקעות ומנהלי תיקי השקעות. ההצעה תחול גם על גופים שאינם מפוקחים היום במסגרת חוק הייעוץ, כברוקרים, דילרים והעוסקים בשירותי משמורת של ניירות ערך ונכסים פיננסיים. ההצעה תביא להקמת מועצה לפיקוח על מתווכים פיננסיים, אשר תסדיר ותפקח על פעילותם של מתווכים בהשקעות, כהגדרתם בהצעה. רשות ניירות ערך תפקח על המועצה. הבנק לומד את עיקרי ההצעה. ככל שהוראות ההצעה יתקבלו יהא על הבנק לבדוק את התאמת התנהלותו, והתנהלות חברות הבת שלו, להוראותיה.

תזכיר חוק ההגבלים העסקיים, התש"ע-2010

ביום 19 בספטמבר, 2010, פירסמה רשות ההגבלים העסקיים את תזכיר חוק ההגבלים העסקיים, התש"ע-2010 (להלן: "התזכיר"). מטרת התזכיר היא להוסיף לחוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ח-1988 מנגנון אכיפה מינהלי, הכולל סמכות להטיל עיצום כספי. התזכיר מציע, בין היתר, לקבוע מנגנון להטלת עיצום כספי בסכום מירבי שאינו קבוע מראש, אלא תלוי בהיקף המכירות של מבצע ההפרה, וכן להסדיר את הביקורת השיפוטית הן על עצם הטלת העיצום והן על גובהו, על ידי הגשת ערר לבית הדין להגבלים עסקיים. הבנק לומד את עיקרי התזכיר.

הצעת חוק הבנקאות (תיקוני חקיקה), התשע"א-2011

ביום 5 בינואר, 2011, פורסמה ברשומות הצעת חוק הבנקאות (תיקוני חקיקה) התשע"א-2011, על פיה מוצע, בין היתר, לתקן את חוק הבנקאות (רישוי), התשמ"א-1981, וכן את פקודת הבנקאות, 1941, חוק ניירות ערך, תשכ"ח-1968, וחוק הביקורת הפנימית, התשנ"ב-1992, במספר נושאים, וביניהם: אופן הצעת דירקטורים לכהונה בחלק מן הבנקים ובחירתם, אופן מינוי דירקטורים בכלל התאגידים הבנקאיים שהינם חברות ציבוריות, אופן ההצבעה לעניין הפסקת כהונתו של דירקטור, המבחנים המשמשים את המפקח על הבנקים בעת שהוא שוקל התאמתו של מועמד למשרה בתאגיד בנקאי, והחלת חובות הדיווח על החזקותיו של בעל עניין לפי חוק ניירות ערך, תשכ"ח-1968 גם על מי שמחזיק מעל 1% מאמצעי השליטה בתאגיד בנקאי בלא גרעין שליטה.

ככל שהצעת החוק תתקבל יהא על הבנק לבדוק את התאמת התנהלותו, להוראותיה.

הצעת חוק הלוואות ללא זכות חזרה התש"ע-2010

ביום 15 במרץ 2010 הונחה על שולחן הכנסת הצעת חוק פרטית המציעה כי ייקבע בחוק שהבטוחה לפירעון הלוואה לרכישת דירת מגורים יחידה תהיה הנכס המשועבד להבטחת ההלוואה בלבד, וכי הלווה אשר נטל הלוואה מסוג זה לא יחוייב בסכום העולה על התמורה אשר תתקבל ממכירת הנכס המשועבד. עוד נאמר בהצעה כי בהלוואות מסוג זה לא יהיה המלווה רשאי לדרוש מהלווה ערבות כתנאי למתן ההלוואה. ככל שתתקבל הצעת החוק, יהיה על הבנק להתחשב בהוראותיה בעת קביעת התנאים העסקיים להעמדת הלוואות מסוג זה ללקוחותיו.

הצעת חוק הלוואות ללא זכות חזרה התש"ע-2010

ביום 15 במרץ 2010 הונחה על שולחן הכנסת הצעת חוק פרטית המציעה כי ייקבע בחוק שהבטוחה לפירעון הלוואה לרכישת דירת מגורים יחידה תהיה הנכס המשועבד להבטחת ההלוואה בלבד, וכי הלווה אשר נטל הלוואה מסוג זה לא יחוייב בסכום העולה על התמורה אשר תתקבל ממכירת הנכס המשועבד. עוד נאמר בהצעה כי בהלוואות מסוג זה לא יהיה המלווה רשאי לדרוש מהלווה ערבות כתנאי למתן ההלוואה.

ככל שתתקבל הצעת החוק, יהיה על הבנק להתחשב בהוראותיה בעת קביעת התנאים העסקיים להעמדת הלוואות מסוג זה ללקוחותיו.

הצעת חוק הבנקאות (שירות ללקוח) (תיקון - ריבית על יתרת זכות) התש"ע-2010

ביום 15 במרץ 2010 הונחה על שולחן הכנסת הצעת חוק פרטית המציעה לחייב את הבנקים לשלם ריבית על סכומים הנצברים בחשבון העובר ושב של לקוחותיהם. הבנק לומד את הוראות ההצעה.

הצעות חוק הלוואות לדיור (תיקון - חובת הפניה לוועדה המיוחדת ולוועדת חריגים לפני הגשת בקשה לביצוע משכנתא) התשע"א-2010

ביום 17 במרץ 2010 וביום 11 לאוקטובר 2010 הונחו על שולחן הכנסת הצעות חוק פרטיות בהן מוצע לקבוע כי זכותו של התאגיד הבנקאי לפתוח בהליכי מימוש משכנתא ללווים "זכאים" תהיה כפופה למתן הזדמנות מהותית ללווה לפנות בבקשת סיוע לוועדה המיוחדת של משרד השיכון. כמו כן, מוצע להחיל את ההסדר, בשינויים המחוייבים, גם לגבי מקרים בהם הלווה קיבל הלוואה שאינה מכספי מדינה ולעגן בחוק את הנוהג של הפעלת וועדות חריגים בתאגידים הבנקאיים. הבנק לומד את הוראות ההצעות.

הצעת חוק המכר (דירות) (הבטחת השקעות של רוכשי דירות) (תיקון – הסרת שעבוד תאגיד בנקאי מלווה), התשע"א –2011

על פי הצעת החוק הפרטית, כאשר שילם קונה, באמצעות פנקס השוברים, את כל התשלומים עבור דירה שרכש, יסיר התאגיד הבנקאי המלווה את השעבוד מאותה דירה, אם הוטל כחלק מהסכם הלווי או במסגרת כל הסדר אחר בין המוכר לבין התאגיד הבנקאי. הבנק לומד את הוראות ההצעה.

תקנות ניירות ערך (דוחות תקופתיים ומיידיים)(תיקון מס' 2), התשע"א–2010

ביום 22 בפברואר, 2011, פירסמה רשות ניירות ערך נוסח טיוטת תקנות ניירות ערך (דוחות תקופתיים ומיידיים), התשע"א-2011 להערות הציבור, ובו הצעה לתיקון תקנות דוחות תקופתיים ומיידיים בנושא אפקטיביות הבקרה הפנימית. התיקון המוצע מתייחס, בין היתר, לאופן הערכת האפקטיביות הבקרה הפנימית ולחוות דעת רואה החשבון את אפקטיביות הבקרה הפנימית. נוסח התיקון אושר ביום 17 למאי, 2011, בוועדת הכספים של הכנסת, ופורסם ברשומות ביום 7 ביולי, 2011. התיקון נכנס לתוקף עם פרסומו. הבנק מיישם את הוראות התיקון.

טיוטות מתווה חקיקה שפירסמה רשות ניירות ערך במסגרת "פרויקט שיפור הדוחות"

במסגרת "פרויקט שיפור דוחות" בוחן סגל הרשות לניירות ערך היבטים שונים הקשורים בדיווח על עסקי התאגיד בתשקיף ובדוחות התקופתיים והרבעוניים, ואופן יישומו של מודל הדיווח על ידי התאגידים המדווחים. הרשות פירסמה עד כה מספר טיוטות של מתווי חקיקה מוצעים הנוגעים לעניינים הבאים:

טיוטת מתווה חקיקה בעניין דוח ממשל תאגידי

בחודש פברואר, 2011 פירסמה רשות ניירות ערך להערות הציבור טיוטת מתווה חקיקה בעניין דוח ממשל תאגידי. הטיוטה עוסקת, בין היתר, בדוח ממשל תאגידי מוצע ונפרד, המרכז בתוכו הוראות גילוי וכללים ייעודיים, אשר יהווה חלק בלתי נפרד מן הדוח התקופתי.

טיוטת מתווה חקיקה בעניין פרק המימון והנזילות

בחודש מאי, 2011 פירסמה רשות ניירות ערך להערות הציבור את טיוטת מתווה החקיקה בעניין פרק המימון והנזילות. הטיוטה מציעה, בין היתר, לכלול תת - פרק נפרד, אינטגרטיבי ומקיף בדוחות התקופתיים והרבעוניים, שירכז ויאחד את כלל היבטי הגילוי הקשורים למימון פעולותיו של התאגיד ונזילותו.

טיוטת מתווה חקיקה בעניין דוח סולו

בחודש יוני, 2011 פירסמה רשות ניירות ערך להערות הציבור את טיוטת מתווה החקיקה בעניין דוח סולו. הטיוטה עוסקת באופן עריכתו של דוח הסולו ונחיצותו נוכח התיקונים המתהווים לפרק המימון והנזילות המוצע בתיאור עסקי התאגיד.

טיוטת מתווה חקיקה בעניין דוח דיון וניתוח של ההנהלה

בחודש יוני, 2011 פירסמה רשות ניירות ערך להערות הציבור את טיוטת מתווה החקיקה בעניין דוח דיון וניתוח של ההנהלה. מטרת הטיוטה לרכז דרישות גילוי בעלות תכלית זהה או דומה במקום אחד, ולמקד את דרישות הגילוי. הטיוטה מציעה, בין היתר, לאחד דוחות בעלי אותה התכלית, לפצל דוחות בעלי תכלית

שונה, ולהעביר פריטי מידע קשורים לדוח אחד, כך, שלאחר השלמת פרויקט שיפור דוחות יהא מורכב הדוח התקופתי מן הדוחות הכספיים, דוח הדירקטוריון (בשמו החדש - דוח דיון וניתוח של ההנהלה), דוח תיאור עסקי התאגיד ודוח ממשל תאגידי.

הבנק לומד את הצעות מתווי החקיקה המפורטות לעיל.

טיוטת תקנות ניירות ערך (פרטי התשקיף וטיוטת תשקיף -מבנה וצורה)(תיקון), התשע"א-2011

ביום 29 במרץ, 2011, פירסמה רשות ניירות ערך להערות הציבור הצעה לתיקון תקנות ניירות ערך (פרטי התשקיף וטיוטת התשקיף, מבנה וצורה), התשכ"ט-1969 ("תקנות פרטי תשקיף") בנושא השקעת תמורת ההנפקה ותאגיד ערב. בין היתר מוצע לבטל את הסייג לתחולת תקנה 51 הקבוע בתקנה 51(ב) לתקנות פרטי תשקיף, להרחיב את סמכות הרשות לפטור מהוראות תקנה 51 לפי תקנה 51(ד) גם לתאגידים ברישום כפול ולתאגידים מאוחדים; ולהרחיב את תקנה 44ב גם לעניין תאגיד ערב שהינו חברת בת של המנפיק ולגבי תאגיד שניירות הערך שלו או עיקר פעילותו שועבדו להבטחת מילוי תנאי אגרות החוב וניירות ערך מסחריים בידי המנפיק. הצעת התיקון האמור, אם תאומץ, עשויה להשפיע על יכולת הבנק, או שיקוליו, לגייס חוב באמצעות חברה בת שלו שהיא חברת צינור של הבנק. הבנק לומד את הצעות התיקון.

תקנות ניירות ערך (עסקה בין חברה לבין בעל שליטה בה)(תיקון), התשע"א-2011, תקנות ניירות ערך (הצעה פרטית של ניירות ערך בחברה רשומה)(תיקון), התשע"א-2011, ותקנות ניירות ערך (דוחות תקופתיים ומיידיים)(תיקון), התשע"א-2011

רשות ניירות ערך פירסמה להערות הציבור הצעות לתיקון לתקנות ניירות ערך (עסקה בין חברה לבעל שליטה בה), תשס"א- 2001, לתקנות ניירות ערך (הצעה פרטית של ניירות ערך בחברה רשומה), התש"ס-2000, ותקנות דוחות תקופתיים ומיידיים, אשר עניינן צירוף דוחות כספיים לדוח עסקה, לדוח הצעה ולדוח מיזוג, בהתאמה. תחילת התקנות תהיה שלושים יום מיום פירסומן. הבנק לומד את הצעות התיקונים.

הצעת חוק הסדרת העיסוק בייעוץ השקעות בשיווק השקעות ובניהול תיקי השקעות, (תיקון - פעילות מתן ייעוץ השקעות), התשע"א - 2011

ביום 30 במרץ, 2011, הונחה על שולחן הכנסת הצעת חוק פרטית לתיקון חוק הסדרת העיסוק בייעוץ השקעות, בשיווק השקעות ובניהול תיקי השקעות, התשנ"ה - 1995, כך שיקבעו הגדרות של פעילות מתן ייעוץ השקעות כללי ושיווק השקעות כללי, ותוסדר פעילות מתן השירותים הכללים הנ"ל (לרבות חובות לעניין ייעוץ השקעות כללי או שיווק השקעות כללי) תוך הבחנת שירותים אלה ממתן שירותי ייעוץ ושיווק השקעות, ביטול הצורך ברישיון לגביהם והסדרה מיוחדת לשירותים הכלליים. ההצעה אושרה בכנסת בקריאה טרומית ביום 6 ליולי, 2011. הבנק לומד את הוראות ההצעה.

הוראות וחוזרי המפקח על הבנקים

הוראת המפקח על הבנקים בנושא המדידה והגילוי של חובות פגומים, סיכון אשראי והפרשה להפסדי אשראי

ביום 31 בדצמבר 2007 פרסם המפקח על הבנקים חוזר שכלל תיקונים להוראות הדיווח לציבור בנושא "מדידה וגילוי של חובות פגומים, סיכון אשראי והפרשה להפסדי אשראי". על פי החוזר הוראה זו תיושם בדוחות הכספיים של תאגידים בנקאיים החל מיום 1 בינואר 2010 ואילך. בהתאם להודעת בנק ישראל, נדחה יישום ההוראה ליום 1 בינואר 2011.

הנהלת הבנק נערכה ליישום ההוראות והחל מהדוחות הכספיים הנוכחיים מיישמת את ההוראה. לפרטים לגבי ההשפעות מיישום ההוראה ראה ביאור 3 וביאור המדיניות החשבונאית לדוחות הכספיים.

ההשפעה המצטברת מיישום לראשונה של ההוראה הינה 5.1 מיליוני ש"ח כמפורט בביאור המדיניות החשבונאית בדוחות הכספיים.

הוראת המפקח על הבנקים בנושא הפרשה קבוצתית להפסדי אשראי

ביום 1 במאי 2011 הוציא המפקח על הבנקים מכתב לבנקים, בהמשך למכתבו מ-31.12.2007, ובו נדרשו הבנקים להעביר למפקח ניירות עבודה המסבירים כיצד חושבו ההפרשות הקבוצתיות לפי המכתב האמור ולציין האם צפויים להיות שינויים בשיטות חישוב אלו.

בנוסף, בנקים אשר להם פעילות מהותית בהלוואות לדיור נדרשו לשלוח פירוט המבהיר את האופן בו הבנק מתכוון לפעול בחישוב ההפרשות הנ"ל כדי להביא בחשבון את הירידה בשיעור הכיסוי של ההפרשה בתיק המשכנתאות לאור הגידול המהיר שחל באשראי לדיור בשנים האחרונות ואשר עדיין לא קיבל ביטוי בהפרשות לפי עומק הפיגור.

בעקבות הוראה זו תוקן ההון העצמי ליום 1 בינואר 2011 בסכום של 4.4 מיליוני ש"ח בסעיף השפעה מצטברת בגין הפרשה נוספת לדיור בשיעור של 0.75% עבור הלוואות לדיור בעלות LTV מעל 60% גם לשנת 2009 ולמחצית הראשונה של שנת 2010. לפרטים לגבי ההשפעות מיישום ההוראה ראה ביאור מדיניות חשבונאית וביאור 3 לדוחות הכספיים.

תיקון להוראת המפקח על הבנקים מס' 313 בנושא קבוצת לווים

ביום 8 במאי 2011 פרסם המפקח על הבנקים תיקון להוראה מס' 313 בנושא מגבלות על חבות של לווה ושל קבוצת לווים. במסגרת התיקון תוקנו הגדרות ההון, החבות והניכויים מהחבות על מנת להתאימן להוראות החדשות של המפקח בנושא מדידה והלימות הון.

בנוסף, עודכן סעיף 4 להוראה לפיו חבות של קבוצת לווים (כהגדרתה בהוראה) לתאגיד הבנקאי לא תעלה על 25% מהונו של התאגיד הבנקאי או 250 מיליוני ש"ח, הגבוה מביניהם.

כמו כן נקבעה מגבלה בשיעור של 120% מהון התאגיד הבנקאי על סך החבויות נטו של לווים, קבוצות לווים וקבוצות לווים בנקאיות שחבותם נטו לתאגיד הבנקאי עולה על 10% מהונו.

תחולת התיקונים להוראה - 31 בדצמבר 2011. הבנק יפעל בהתאם למגבלות הקבועות בתיקון להוראה.

הוראת המפקח על הבנקים בנושא הפרשה קבוצתית להפסדי אשראי

ביום 1 במאי 2011 הוציא המפקח על הבנקים מכתב לבנקים, בהמשך למכתבו מ-31.12.2007, ובו נדרשו הבנקים להעביר למפקח ניירות עבודה המסבירים כיצד חושבו ההפרשות הקבוצתיות לפי המכתב האמור ולציין האם צפויים להיות שינויים בשיטות חישוב אלו.

בנוסף, בנקים אשר להם פעילות מהותית בהלוואות לדיור נדרשו לשלוח פירוט המבהיר את האופן בו הבנק מתכוון לפעול בחישוב ההפרשות הנ"ל כדי להביא בחשבון את הירידה בשיעור הכיסוי של ההפרשה בתיק המשכנתאות לאור הגידול המהיר שחל באשראי לדיור בשנים האחרונות ואשר עדיין לא קיבל ביטוי בהפרשות לפי עומק הפיגור.

בעקבות הוראה זו תוקן ההון העצמי ליום 1 בינואר 2011 בסכום של 4.4 מיליוני ש"ח בסעיף השפעה מצטברת בגין הפרשה נוספת לדיור בשיעור של 0.75% עבור הלוואות לדיור בעלות LTV מעל 60% גם לשנת 2009 ולמחצית הראשונה של שנת 2010. לפרטים לגבי ההשפעות מיישום ההוראה ראה ביאור מדיניות חשבונאית וביאור 3 לדוחות הכספיים.

מכתב המפקח על הבנקים בנושא הלוואות לדיור בריבית משתנה

ביום 3 במאי 2011 הוציא המפקח על הבנקים מכתב לבנקים, ובו נאמר כי לנוכח המשך הגידול בביצועי ההלוואות בריבית משתנה וההשלכות האפשריות לעניין זה של עליה בשיעורי הריבית במשק, נדרשים הבנקים לאשר ולהעמיד הלוואה לדיור רק אם היחס בין חלק ה"הלוואה לדיור בריבית משתנה" לבין סך ה"הלוואה לדיור" אינו עולה על 33.3%. כמו כן, הבנק נדרש להביא לידיעת לווים קיימים אשר ההלוואה שלהם אינה עומדת ביחסים הקבועים לעיל, את הסיכון הגלום בהרכב הלוואתם, כולל דוגמא להמחשה.

תוקף המכתב - לגבי הלוואות לדיור שניתן להן אישור עקרוני החל מ-5 במאי 2011. הבנק מיישם את הוראות המכתב בהתאם להקלה שקיבל מבנק ישראל לגבי תושבי חוץ. להערכת הבנק ההוראה תשפיע על תמהיל תיק האשראי של הלקוחות אשר יכול להשפיע על קצב ביצועי האשראי ואף על שחיקה במרווחים בבנק בפרט ובמערכת הבנקאית בכלל.

צו בנק ישראל (מידע בעניין עסקות בנגזרות במטבע חוץ ובמכשירי חוב לטווח קצר), תשע"א-2011

ביום 14 לאפריל, 2011 פורסם ברשומות צו בנק ישראל (מידע בעניין עסקות בנגזרות במטבע חוץ ובמכשירי חוב לטווח קצר), תשע"א-2011. הצו נכנס לתוקף ביום 1 ביולי, 2011. הצו מטיל חובות דיווח לבנק ישראל של תושב ישראל ושל תושב חוץ על עסקות בנגזרות במטבע חוץ (עסקת המרה עתידית ועסקת החלף) ועל עסקות באופציה, של תושב חוץ על עסקות במכשירי חוב (איגרות חוב של ממשלת ישראל, לרבות מק"מ), ושל מתווכים פיננסיים הקושרים עם לקוח (לרבות עם מתווך פיננסי) עסקאות כאמור. הבנק נערך ליישום הוראות הצו.

הנחיות והבהרות בדבר חיזוק הבקרה הפנימית על דיווח כספי בנושא זכויות עובדים והנחיות והבהרות בנושא דיווח כספי על זכויות עובדים – דחיית מועד היישום לראשונה של ההנחיות לגבי מדידת הטבות צפויות מעבר לתנאים החוזיים

ביום 27 במרץ 2011 פירסם המפקח על הבנקים מכתב ובו הנחיות והבהרות בדבר חיזוק הבקרה הפנימית על דיווח כספי בנושא זכויות עובדים. המכתב מפרט הנחיות, הבהרות ודגשים של המפקח בהתייחס לציפיות של הפיקוח על הבנקים מההנהלה של תאגיד בנקאי שיש לו התחייבויות בגין זכויות עובדים בסכומים מהותיים הדורשות שימוש באומדנים משמעותיים. הבנק נדרש ליישם את ההנחיות הכלולות במכתב המפקח הנ"ל החל מיום 1 בינואר, 2011.

ביום 23 במאי 2011 דחה המפקח את מועד הישום לראשונה של הסעיף ליום 1 באפריל, 2011. להערכת הבנק השלכות החוזר הן על מדידת ההתחייבות והן על תהליך הבקרה הפנימית בנושא זכויות עובדים אינן מהותיות.

גילוי בדבר הביקורת הפנימית בבנק

פרטי המבקר הפנימי, דרך המינוי, כפיפות ארגונית וסדרי עבודת הביקורת הפנימית בבנק, בכלל זה, הסטנדרטים המקצועיים לפיהם פועלת הביקורת הפנימית, פורטו בדו"ח השנתי 2010, בתקופת הדו"ח לא חלו שינויים מהותיים בפרטים אלה.

עבודת הביקורת הפנימית נערכה בתקופת הדו"ח על פי תוכנית העבודה המאושרת ע"י הדירקטוריון לשנת 2011. כמו כן, תוכנית העבודה לשנת 2011 נסמכה על סקר סיכונים מעודכן (סקר מקיף נערך ע"י הביקורת הפנימית, בשיתוף עם חברת ייעוץ חיצונית, בסוף שנת 2009 וכלל את כל יחידות הבנק) כאשר, תדירות הביקורות והיקפן, בכל נושא ונושא, נגזרו ממתודולוגיה שיטתית של הערכת הסיכונים ושל הבקרות הפנימיות. עם זאת, ראוי לציין כי לנוכח השינויים בהוראות הרגולטוריות וכן שינויים ארגוניים ושינויים בתהליכים העסקיים והתפעוליים שבוצעו, במהלך התקופה בבנק, הביקורת הפנימית התאימה וערכה מספר שינויים בתוכנית העבודה הרב שנתית שלה בהתאמה.

במהלך המחצית השנה הראשונה של שנת 2011 פעלה הביקורת הפנימית על פי תוכנית העבודה המאושרת לשנה זו. אך, לנוכח השינויים בפעילות העסקית ובמספר תהליכי עבודה בבנק כאמור, אשרה ועדת הביקורת עדכון של תוכנית העבודה של הביקורת לשנת 2011.

דו"ח סיכום שנתי, של המבקר הפנימי לשנת 2010, ודו"ח הביצוע מול תכנון של תכנית העבודה השנתית של המבקר הפנימי לשנת 2010, וכן תכנית העבודה לשנת 2011 נדונו בועדת הביקורת ביום 23 בדצמבר 2010, ובדירקטוריון ביום 30 בדצמבר 2010.

הביקורת הפנימית גם מלווה באופן שוטף את מימוש הפרויקטים המרכזיים המנוהלים בבנק ומדווחת לועדת הביקורת על כך. במהלך התקופה אף בוצעו מספר הדרכות מקצועיות לעובדים ושודרגו תהליכי העבודה בביקורת הפנימית.

שונות

תרומות

מדיניות התרומות של הבנק מבוצעת בהתאם להחלטת ההנהלה ובמסגרת תקציב הבנק. מדיניות זו כוללת קריטריונים לבחירת מוסדות ו/או עמותות.

במסגרת פרויקט "אמץ לוחם" שמפעילה האגודה למען החייל, אימץ בנק ירושלים את ביה"ס לתותחנות שדה בשבטה. ביה"ס לתותחנות שדה (ביסל"ת) בשבטה מיועד להכשיר ולהסמיך את הלוחמים והמפקדים בחיל התותחנים.

פרויקט "אמץ לוחם" קושר בין חברות עסקיות לגדודי לוחמים ע"י אימוץ ערכי, תומך ומסייע. אימוץ היחידה מעניק ללוחמים תחושת שייכות ומחזק את תחושת הקונצנזוס סביב שירותם הצבאי.

מדיניות חשבונאית בנושאים קריטיים

הכנת הדוחות הכספיים המאוחדים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ובהתאם להוראות המפקח על הבנקים דורשת מההנהלה שימוש באומדנים והערכות המשפיעים על הסכומים המדווחים של נכסים, התחייבויות וכן על סכומי הכנסות והוצאות. התוצאות בפועל של אומדנים אלו עלולות להיות שונות מהאומדנים ו/או ההערכות. האומדנים וההערכות מתבססים בדרך כלל על תחזיות כלכליות, הערכות לגבי השווקים השונים ונסיון העבר תוך הפעלת שיקול דעת ואשר ההנהלה מאמינה כי הינם סבירים בעת החתימה על הדוחות הכספיים.

בתקופה הנסקרת, חלו שינויים במדיניות החשבונאית בנושא מדידה וגילוי של חובות פגומים סיכון אשראי והפרשה להפסדי אשראי -ראה ביאור מדיניות חשבונאית לדוחות הכספיים.

סניפי הבנק

הבנק פועל באמצעות 16 סניפים, הפזורים בכל רחבי הארץ. שניים מסניפיו - בתל אביב ובירושלים - משמשים כסניפים מסחריים המשרתים לקוחות עסקיים ומשקי בית גם יחד. בשאר סניפיו מציע הבנק מגוון רחב של שירותים בנקאיים למשקי בית - בעיקר מתן משכנתאות והלוואות, חסכונות ופיקדונות, הנפקת כרטיסי אשראי, מתן אשראי צרכני וכן פעילויות שונות בשוק ההון.

בקרות ונהלים לגבי הגילוי בדוחות הכספיים

הנהלת הבנק, בשיתוף עם המנכ"ל והחשבונאי הראשי של הבנק, הערכו לתום התקופה המכוסה בדוח זה את האפקטיביות של הבקרות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק. על בסיס הערכה זו, מנכ"ל הבנק והחשבונאי הראשי של הבנק הסיקו כי לתום תקופה זו הבקרות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק הינן יעילות כדי לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על המידע שהבנק נדרש לגלות בדוח הרבעוני בהתאם להוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים ובמועד שנקבע בהוראות אלו.

במהלך התקופה הנסקרת, לא אירע כל שינוי אשר השפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של הבנק על הדיווח הכספי.

גילוי בדבר הליך אישור הדוחות הכספיים

האורגן בבנק האחראי על בקרת העל (כמשמעותה בהוראות ניהול בנקאי תקין מס' 303) הינו דירקטוריון הבנק.

קודם לאישור הדוחות הכספיים על ידי הדירקטוריון, מועברת טיוטת הדוחות הכספיים, טיוטת דוח הדירקטוריון וטיוטת הדוח התקופתי השנתי (בדוחות השנתיים בלבד), לועדת הביקורת. ועדת הביקורת מונה ארבעה דירקטורים, כאשר 3 מתוכם - דירקטורים חיצוניים. כמו כן, בישיבה נוכחים מנכ"ל הבנק, החשבונאי הראשי, מבקר פנים וכן נציגים של רואה החשבון המבקר החיצוני.

בישיבת הוועדה נדונים בפרוטרוט הדוחות הכספיים ומתקבלת החלטה על מתן המלצה לדירקטוריון לאשר את הדוחות הכספיים.

לאחר קבלת המלצת הוועדה לעיל לאישור הדוחות הכספיים, מועברת טיוטת הדוחות הכספיים, טיוטת דוח הדירקטוריון והדוח התקופתי השנתי (בדוחות שנתיים בלבד), לעיונם של כלל חברי הדירקטוריון.

במהלך ישיבת הדירקטוריון, נסקרות התוצאות הכספיות, המצב הכספי ומוצגים נתונים על פעילות הבנק וניתנות תשובות לשאלות הדירקטורים.

בישיבה נוכח גם רואה החשבון המבקר החיצוני של הבנק אשר נותן את חוות דעתו המקצועית ביחס לדוחות הכספיים וכן ביחס לסוגיות חשבונאיות בקשר לדוחות הכספיים. עם סיום הדיון מחליט הדירקטוריון על אישור הדוחות הכספיים.

חוזר בעניין "אחריות ההנהלה על הבקרה הפנימית על דווח כספי – SOX ACT 404"

ב- 5 בדצמבר 2005 פירסם המפקח על הבנקים חוזר המפרט הוראות ליישום דרישות סעיף 404 של ה-SOX Act. בסעיף 404 נקבעו על ידי ה- SEC וה-Public Company Accounting Oversight Board (PCAOB) הוראות באשר לאחריות ההנהלה על הבקרה הפנימית על דיווח כספי.

הוראות המפקח בחוזר הנ"ל קובעות:

- תאגידים בנקאיים יישמו את דרישות סעיף 404 וכן את הוראות ה- SEC שפורסמו מכוחו.
- בקרה פנימית נאותה מחייבת קיום מערך בקרה על פי מסגרת מוגדרת ומוכרת, ומודל ה-COSO עונה על הדרישות ויכול לשמש לצורך הערכת הבקרה הפנימית.
- יישום דרישות ההוראה מחייב שדרוג ו/או הקמה של מערכת תשתית של בקרות פנימיות בבנק והליך פיתוחן של מערכות אלה מחייב את הבנק להיערך ולקבוע שלבים ויעדי ביניים עד ליישומן המלא.
- יש להשלים את הפרוייקט ואת ביקורת רואי החשבון המבקרים עד למועד הדיווח של דצמבר 2008.

במסגרת יישום ההוראה, ביצע הבנק בשיתוף עם משרד רואי חשבון חיצוני, זיהוי של חשבונות ותהליכים עסקיים הקשורים לדיווח כספי ולגילוי נאות. בתהליכים אלו בוצע תיעוד והערכת סיכונים ובקרות תוך מיפוי הסיכונים והבקרות הפנימיות הקיימות ברמת התהליכים והעסקאות.

כמו כן, סיים הבנק את הערכת אפקטיביות הבקרות תוך תיעוד בדיקות של אפקטיביות הבקרות וניתוח פערים קיימים אל מול מודל הבקרה הפנימית.

הדוחות הכספיים לשנת 2010 כוללים את הצהרת ההנהלה על אחריותה לקיומם ולשמירתם של בקרות פנימיות נאותות ונהלים נאותים בנוגע לדיווח הפיננסי וכן הערכתה לגבי האפקטיביות של בקרות ונהלים אלו.

הנהלת הבנק בפיקוח הדירקטוריון העריכה את אפקטיביות הבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי ליום 31 בדצמבר 2010, בהתבסס על קריטריונים שנקבעו במודל הבקרה הפנימית של Committee of Sponsoring

Organizations of the Treadway Commision (COSO). בהתבסס על הערכה זו, ההנהלה מאמינה כי ליום 31 בדצמבר 2010, הבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי הינה אפקטיבית.

האפקטיביות של הבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי ליום 31 בדצמבר 2010 בוקרה על ידי רואי החשבון המבקרים של הבנק "קוסט פורר גבאי את קסירר", כפי שצויין בדוח שלהם בעמוד 129 לדוח השנתי אשר בו נכללה חוות דעת בלתי מסויגת בדבר האפקטיביות של הבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי ליום 31 בדצמבר 2010.

יונתן עירוני
יושב ראש הדירקטוריון

אורי פז
מנהל כללי

17 באוגוסט 2011

נתונים עיקריים מתוך הדוחות הכספיים המאוחדים לששת החודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2011 (בלתי מבוקרים)

נספח לדוח הדירקטוריון

	לששת החודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		שיעור השינוי ב - %
	2011	2010	
א. רווח ורווחיות			
	באחוזים		
1. תשואת הרווח הנקי להון הממוצע (1)	**9.3%**	6.0%	
2. תשואת הרווח מפעולות רגילות להון הממוצע (1)	**2.7%**	6.0%	
	סכומים מדווחים מיליוני ש"ח		
3. רווח מפעילות מימון לפני הוצאות בגין הפסדי אשראי	**82.7**	84.2	-2%
4. הוצאות בגין הפסדי אשראי (2)	**(2.2)**	(0.7)	214%
5. רווח מפעילות מימון לאחר הוצאות בגין הפסדי אשראי	**80.5**	83.5	-4%
6. הכנסות תפעוליות ואחרות	**39.1**	43.2	-9%
7. הוצאות תפעוליות ואחרות	**(107.5)**	(98.8)	9%
8. רווח מפעולות רגילות לפני מיסים	**12.1**	27.9	-57%
9. הפרשה למיסים	**(4.0)**	(9.6)	-58%
10. רווח מפעולות רגילות לאחר מיסים	**8.1**	18.3	-56%
11. רווח מפעולות בלתי רגילות לאחר מיסים	**19.6**	-	
12. רווח נקי	**27.7**	18.3	51%

	ליום		שיעור השינוי ב - %
	30 ביוני	31 בדצמבר	
	2011	2010	
ב. יחסים פיננסיים עיקריים			
הוצאות בגין הפסדי אשראי בגין יתרת אשראי לציבור (כולל סיכון אשראי חוץ מאזני משוקלל)			
	באחוזים		
13. הפרשה לתקופה (1) (2)	**0.03%**	-0.03%	
14. הפרשה מצטברת (2)	**1.6%**	1.5%	
15. יחס הון לרכיבי סיכון (באזל II)	**14.6%**	15.2%	
	סכומים מדווחים מיליוני ש"ח		
ג. מאזן - סעיפים עיקריים			
16. סך כל המאזן	**10,569**	10,126	4%
17. מזומנים ופיקדונות בבנקים	**510**	652	-22%
18. ניירות ערך	**1,352**	1,315	3%
19. אשראי לציבור, נטו	**8,562**	8,037	7%
20. פיקדונות הציבור	**7,875**	7,408	6%
21. תעודות התחייבות וכתבי התחייבות נדחים	**1,918**	1,921	0%
22. הון עצמי	**624**	633	-2%
23. הון לצורך יחס הון לרכיבי סיכון (באזל II)	**935**	905	3%
ד. סעיפים חוץ - מאזניים			
24. יתרת הלוואות מפיקדונות לפי מידת הגביה	**2,467**	2,617	-6%
25. יתרת ערבויות	**383**	416	-8%

(1) במונחים שנתיים אפקטיבים.

(2) ביום 1.1.2011 אימץ הבנק לראשונה את הוראות הפפקח על הבנקים בדבר "מדידה וגילוי של חובות פגומים, סיכון אשראי והפרשה להפסדי אשראי". מספרי ההשוואה לשנים קודמות לא הוצגו מחדש, ולכן הנתונים ליום 30.6.2011 אינם ברי השוואה לנתונים בשנת 2010. להסברים נוספים לגבי השפעת האימוץ לראשונה של ההוראה ראה ביאור 3 לדוחות הכספיים.

שיעורי הכנסה והוצאה על בסיס מאוחד [1]

סכומים מדווחים

תוספת א

לשלושת החודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2011				
	שיעור הכנסה (הוצאה) [5]			
	יתרה ממוצעת לתקופה [2]	הכנסות (הוצאות) מימון	ללא השפעת נגזרים	כולל השפעת נגזרים
	מיליוני ש"ח		באחוזים	
מטבע ישראלי לא צמוד				
נכסים [7]	5,744.1	73.5	5.22	5.22
התחייבויות [7]	5,000.3	(39.2)	(3.17)	
השפעת נגזרי ALM [8]	162.6	(5.7)		
סך כל התחייבויות	5,162.9	(44.9)		(3.52)
פער הריבית			2.05	1.70
מטבע ישראלי צמוד מדד				
נכסים [7]	3,217.9	71.0	9.12	
השפעת נגזרי ALM [8]	256.2	7.4		
סך כל הנכסים	3,474.1	78.4		9.34
התחייבויות [7]	3,585.3	(76.2)	(8.78)	(8.78)
פער הריבית			**0.34**	**0.56**
מטבע חוץ - פעילות מקומית [3]				
נכסים [7]	1,255.5	(8.9)	(2.81)	
השפעת נגזרי ALM [8]	349.8	(3.9)		
סך כל הנכסים	1,605.3	(12.8)		(3.15)
התחייבויות [7]	1,105.3	10.6	3.78	
השפעת נגזרי ALM [8]	443.4	6.3		
סך כל התחייבויות	1,548.7	16.9		4.29
פער הריבית			**0.97**	**1.14**
סך הכל				
נכסים כספיים שהניבו הכנסות מימון [7]	10,217.5	135.6	5.42	
השפעת נגזרי ALM [8]	606.0	3.5		
סך כל הנכסים	10,823.5	139.1		5.24
התחייבויות כספיות שגרמו הוצאות מימון [7]	9,690.9	(104.8)	(4.40)	
השפעת נגזרי ALM [8]	606.0	0.6		
סך כל התחייבויות	10,296.9	(104.2)		(4.11)
פער הריבית			**1.02**	**1.13**

הערות: בסוף סקירת ההנהלה

שיעורי הכנסה והוצאה על בסיס מאוחד (המשך) [1]

סכומים מדווחים

תוספת א

	לשלושת החודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2011	
	יתרה ממוצעת לתקופה [2]	הכנסות (הוצאות) מימון
	מיליוני ש"ח	
בגין מכשירים נגזרים אחרים		0.3
עמלות מעסקי מימון והכנסות מימון אחרות [4]		5.2
רווח מפעולות מימון לפני הוצאות בגין הפסדי אשראי		40.4
הוצאות בגין הפסדי אשראי (לרבות כללית ונוספת)		(1.4)
רווח מפעולות מימון לאחר הוצאות בגין הפסדי אשראי		**39.0**
נכסים כספיים שהניבו הכנסות מימון	10,217.5	
נכסים הנובעים ממכשירים נגזרים [6]	24.0	
נכסים כספיים אחרים [7]	95.2	
הפרשה כללית ונוספת לחומ"ס	(9.6)	
סך כל הנכסים הכספיים	**10,327.1**	
התחייבויות כספיות שגרמו הוצאות מימון	9,690.9	
התחייבויות הנובעות ממכשירים נגזרים [6]	4.2	
התחייבויות כספיות אחרות [7]	20.3	
סך כל ההתחייבויות הכספיות	**9,715.4**	
סך הכל עודף נכסים כספיים על ההתחייבויות הכספיות	611.7	
נכסים לא כספיים	25.4	
התחייבויות לא כספיות	(35.4)	
סך כל האמצעים ההוניים	**601.7**	

הערות: בסוף סקירת ההנהלה

שיעורי הכנסה והוצאה על בסיס מאוחד (המשך) [1]

סכומים מדווחים

תוספת א

לשלושת החודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2010				
	שיעור הכנסה (הוצאה) [5]			
	יתרה ממוצעת לתקופה [2]	הכנסות (הוצאות)מימון	ללא השפעת נגזרים	כולל השפעת נגזרים
	מיליוני ש"ח		באחוזים	
מטבע ישראלי לא צמוד				
נכסים [7]	5,002.5	42.7	3.46	3.46
התחייבויות [7]	4,035.1	(18.7)	(1.87)	
השפעת נגזרי ALM [8]	373.4	(3.7)		
סך כל התחייבויות	4,408.5	(22.4)		(2.05)
פער הריבית			**1.59**	**1.41**
מטבע ישראלי צמוד מדד				
נכסים [7]	3,208.7	74.6	9.63	
השפעת נגזרי ALM [8]	439.5	6.7		
סך כל הנכסים	3,648.2	81.3		9.22
התחייבויות [7]	3,705.3	(81.9)	(9.14)	(9.14)
פער הריבית			**0.49**	**0.08**
מטבע חוץ - פעילות מקומית [3]				
נכסים [7]	1,211.0	50.2	17.64	
השפעת נגזרי ALM [8]	230.3	7.4		
סך כל הנכסים	1,441.3	57.6		16.97
התחייבויות [7]	1,066.0	(34.4)	(13.55)	
השפעת נגזרי ALM [8]	296.4	(15.9)		
סך כל התחייבויות	1,362.4	(50.3)		(15.61)
פער הריבית			**4.09**	**1.36**
סך הכל				
נכסים כספיים שהניבו הכנסות מימון [7]	9,422.2	167.5	7.30	
השפעת נגזרי ALM [8]	669.8	14.1		
סך כל הנכסים	10,092.0	181.6		7.39
התחייבויות כספיות שגרמו הוצאות מימון [7]	8,806.4	(135.0)	(6.27)	
השפעת נגזרי ALM [8]	669.8	(19.6)		
סך כל התחייבויות	9,476.2	(154.6)		(6.69)
פער הריבית			**1.03**	**0.70**

הערות: בסוף סקירת ההנהלה

שיעורי הכנסה והוצאה על בסיס מאוחד (המשך) [1]

סכומים מדווחים

תוספת א

	לשלושת החודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2010	
	יתרה ממוצעת לתקופה [2]	הכנסות (הוצאות) מימון
	מיליוני ש"ח	
בגין מכשירים נגזרים אחרים		0.3
עמלות מעסקי מימון והכנסות מימון אחרות [4]		12.5
רווח מפעולות מימון לפני הוצאות בגין הפסדי אשראי		39.8
הוצאות בגין הפסדי אשראי (לרבות כללית ונוספת)		(0.6)
רווח מפעולות מימון לאחר הוצאות בגין הפסדי אשראי		**39.2**
נכסים כספיים שהניבו הכנסות מימון	9,422.2	
נכסים הנובעים ממכשירים נגזרים [6]	13.7	
נכסים כספיים אחרים [7]	18.1	
הפרשה כללית ונוספת לחומ"ס	(5.9)	
סך כל הנכסים הכספיים	**9,448.1**	
התחייבויות כספיות שגרמו הוצאות מימון	8,806.4	
התחייבויות הנובעות ממכשירים נגזרים [6]	8.5	
התחייבויות כספיות אחרות [7]	39.6	
סך כל ההתחייבויות הכספיות	**8,854.5**	
סך הכל עודף נכסים כספיים על ההתחייבויות הכספיות	593.6	
נכסים לא כספיים	59.1	
התחייבויות לא כספיות	(29.1)	
סך כל האמצעים ההוניים	**623.6**	

הערות: בסוף סקירת ההנהלה

שיעורי הכנסה והוצאה על בסיס מאוחד (המשך) [1]

סכומים מדווחים

תוספת א

לששת החודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2011				
	שיעור הכנסה (הוצאה) [5]			
	יתרה ממוצעת לתקופה [2]	הכנסות (הוצאות) מימון	ללא השפעת נגזרים	כולל השפעת נגזרים
	מיליוני ש"ח		באחוזים	
מטבע ישראלי לא צמוד				
נכסים [7]	5,673.7	134.3	4.79	4.79
התחייבויות [7]	4,905.3	(69.7)	(2.86)	
השפעת נגזרי ALM [8]	215.3	(9.0)		
סך כל התחייבויות	5,120.6	(78.7)		(3.10)
פער הריבית			1.93	1.69
מטבע ישראלי צמוד למדד				
נכסים [7]	3,182.7	129.3	8.29	
השפעת נגזרי ALM [8]	306.3	13.5		
סך הכל נכסים	3,489.0	142.8		8.35
התחייבויות [7]	3,590.0	(138.4)	(7.86)	(7.86)
פער הריבית			0.43	0.49
מטבע חוץ - פעילות מקומית [3]				
נכסים [7]	1,246.4	(19.8)	(3.15)	
השפעת נגזרי ALM [8]	338.6	(3.1)		
סך הכל נכסים	1,585.0	(22.9)		(2.87)
התחייבויות [7]	1,093.3	19.4	3.52	
השפעת נגזרי ALM [8]	429.7	14.7		
סך הכל התחייבויות	1,523.0	34.1		4.43
פער הריבית			0.37	1.56
סך הכל				
נכסים כספיים שהניבו הכנסות מימון [7]	10,102.8	243.8	4.88	
השפעת נגזרי ALM [8]	644.9	10.4		
סך הכל נכסים	10,747.7	254.2		4.79
התחייבויות כספיות שגרמו הוצאות מימון [7]	9,588.6	(188.7)	(3.97)	
השפעת נגזרי ALM [8]	645.0	5.7		
סך הכל התחייבויות	10,233.6	(183.0)		(3.61)
פער הריבית			0.91	1.18

הערות: בסוף סקירת ההנהלה

שיעורי הכנסה והוצאה על בסיס מאוחד (המשך) [1]

סכומים מדווחים

תוספת א

	לששת החודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2010	
	יתרה ממוצעת לתקופה [2]	הכנסות (הוצאות) מימון
	מיליוני ש"ח	
בגין מכשירים נגזרים אחרים		0.6
עמלות מעסקי מימון והכנסות מימון אחרות [4]		10.9
רווח מפעולות מימון לפני הוצאות בגין הפסדי אשראי		82.7
הוצאות בגין הפסדי אשראי (לרבות כללית ונוספת)		(2.2)
רווח מפעולות מימון לאחר הוצאות בגין הפסדי אשראי		**80.5**
נכסים כספיים שהניבו הכנסות מימון	10,102.8	
נכסים הנובעים ממכשירים נגזרים [6]	23.2	
נכסים כספיים אחרים [7]	120.6	
הפרשה כללית ונוספת לחומ"ס	(7.7)	
סך כל הנכסים הכספיים	**10,238.9**	
התחייבויות כספיות שגרמו הוצאות מימון	9,588.6	
התחייבויות הנובעות ממכשירים נגזרים [6]	6.3	
התחייבויות כספיות אחרות [7]	25.0	
סך כל ההתחייבויות הכספיות	**9,619.9**	
סך הכל עודף נכסים כספיים על ההתחייבויות הכספיות	619.0	
נכסים לא כספיים	29.1	
התחייבויות לא כספיות	(34.7)	
סך כל האמצעים ההוניים	**613.4**	

הערות: בסוף סקירת ההנהלה

שיעורי הכנסה והוצאה על בסיס מאוחד (המשך) [1]

סכומים מדווחים

תוספת א

	לששת החודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2010			
	שיעור הכנסה (הוצאה) [5]			
	יתרה ממוצעת לתקופה [2]	הכנסות (הוצאות) מימון	ללא השפעת נגזרים	כולל השפעת נגזרים
	מיליוני ש"ח		באחוזים	
מטבע ישראלי לא צמוד				
נכסים [7]	4,867.4	79.1	3.28	3.28
התחייבויות [7]	3,864.0	(33.0)	(1.72)	
השפעת נגזרי ALM [8]	364.1	(6.7)		
סך כל התחייבויות	4,228.1	(39.7)		(1.89)
פער הריבית			1.56	1.39
מטבע ישראלי צמוד למדד				
נכסים [7]	3,248.2	80.8	5.04	
השפעת נגזרי ALM [8]	379.3	6.4		
סך הכל נכסים	3,627.5	87.2		4.87
התחייבויות [7]	3,738.0	(82.5)	(4.46)	(4.46)
פער הריבית			0.58	0.41
מטבע חוץ - פעילות מקומית [3]				
נכסים [7]	1,193.4	31.7	5.38	
השפעת נגזרי ALM [8]	295.1	(12.5)		
סך הכל נכסים	1,488.5	19.2		2.60
התחייבויות [7]	1,094.8	(4.2)	(0.77)	
השפעת נגזרי ALM [8]	310.3	(3.0)		
סך הכל התחייבויות	1,405.1	(7.2)		(1.03)
פער הריבית			4.61	1.57
סך הכל				
נכסים כספיים שהניבו הכנסות מימון [7]	9,309.0	191.6	4.16	
השפעת נגזרי ALM [8]	674.4	(6.1)		
סך הכל נכסים	9,983.4	185.5		3.75
התחייבויות כספיות שגרמו הוצאות מימון [7]	8,696.8	(119.7)	(2.77)	
השפעת נגזרי ALM [8]	674.4	(9.7)		
סך הכל התחייבויות	9,371.2	(129.4)		(2.78)
פער הריבית			1.39	0.97

הערות: בסוף סקירת ההנהלה

שיעורי הכנסה והוצאה על בסיס מאוחד (המשך) [1]

סכומים מדווחים

תוספת א

	לששת החודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2010	
	יתרה ממוצעת לתקופה [2]	הכנסות (הוצאות) מימון
	מיליוני ש"ח	
בגין מכשירים נגזרים אחרים		0.5
עמלות מעסקי מימון והכנסות מימון אחרות [4]		27.6
רווח מפעולות מימון לפני הוצאות בגין הפסדי אשראי		84.2
הוצאות בגין הפסדי אשראי (לרבות כללית ונוספת)		(0.7)
רווח מפעולות מימון לאחר הוצאות בגין הפסדי אשראי		**83.5**
נכסים כספיים שהניבו הכנסות מימון	9,309.0	
נכסים הנובעים ממכשירים נגזרים [6]	15.2	
נכסים כספיים אחרים [7]	21.0	
הפרשה כללית ונוספת לחומ"ס	(6.1)	
סך כל הנכסים הכספיים	**9,339.1**	
התחייבויות כספיות שגרמו הוצאות מימון	8,696.8	
התחייבויות הנובעות ממכשירים נגזרים [6]	9.6	
התחייבויות כספיות אחרות [7]	38.0	
סך כל ההתחייבויות הכספיות	**8,744.4**	
סך הכל עודף נכסים כספיים על ההתחייבויות הכספיות	594.7	
נכסים לא כספיים	50.4	
התחייבויות לא כספיות	(27.5)	
סך כל האמצעים ההוניים	**617.6**	

הערות: בסוף סקירת ההנהלה

שיעורי הכנסה והוצאה על בסיס מאוחד (המשך) [1]

מטבע חוץ - נומינלי ב-$ ארה"ב

תוספת א

לשלושת החודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2011				
	שיעור הכנסה (הוצאה) [5]			
	יתרה ממוצעת לתקופה [2]	הכנסות (הוצאות) מימון	ללא השפעת נגזרים	כולל השפעת נגזרים
	מיליוני $ ארה"ב		באחוזים	
פעילות מקומית [3]				
נכסים [7]	366.1	2.2	2.43	
השפעת נגזרי ALM [8]	119.7	0.3		
סך כל הנכסים	485.8	2.5		2.07
התחייבויות [7]	336.2	(0.6)	(0.72)	
השפעת נגזרי ALM [8]	174.0	(0.2)		
סך כל התחייבויות	510.2	(0.8)		(0.63)
פער הריבית			**1.71**	**1.44**

לשלושת החודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2010				
	שיעור הכנסה (הוצאה) [5]			
	יתרה ממוצעת לתקופה [2]	הכנסות (הוצאות) מימון	ללא השפעת נגזרים	כולל השפעת נגזרים
	מיליוני $ ארה"ב		באחוזים	
פעילות מקומית [3]				
נכסים [7]	318.4	2.0	2.54	
השפעת נגזרי ALM [8]	78.8	0.2		
סך כל הנכסים	397.2	2.2		2.23
התחייבויות [7]	273.9	(0.3)	(0.44)	
השפעת נגזרי ALM [8]	101.1	(0.1)		
סך כל התחייבויות	375.0	(0.4)		(0.43)
פער הריבית			**2.10**	**1.80**

הערות: בסוף סקירת ההנהלה

שיעורי הכנסה והוצאה על בסיס מאוחד (המשך) [1]

מטבע חוץ - נומינלי ב-$ ארה"ב

תוספת א

לששת החודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2011				
	שיעור הכנסה (הוצאה) [5]			
	יתרה ממוצעת לתקופה [2]	הכנסות (הוצאות) מימון	ללא השפעת נגזרים	כולל השפעת נגזרים
	מיליוני $ ארה"ב		באחוזים	
פעילות מקומית [3]				
נכסים [7]	355.7	4.4	2.49	
השפעת נגזרי ALM [8]	112.3	0.4		
סך כל הנכסים	468.0	4.8		2.06
התחייבויות [7]	314.9	(1.1)	(0.70)	
השפעת נגזרי ALM [8]	151.4	(0.3)		
סך כל התחייבויות	466.3	(1.4)		(0.60)
פער הריבית			**1.79**	**1.46**

לששת החודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2010				
	שיעור הכנסה (הוצאה) [5]			
	יתרה ממוצעת לתקופה [2]	הכנסות (הוצאות) מימון	ללא השפעת נגזרים	כולל השפעת נגזרים
	מיליוני $ ארה"ב		באחוזים	
פעילות מקומית [3]				
נכסים [7]	316.6	3.7	2.35	
השפעת נגזרי ALM [8]	113.3	0.2		
סך כל הנכסים	429.9	3.9		1.82
התחייבויות [7]	279.1	(0.6)	(0.43)	
השפעת נגזרי ALM [8]	119.4	(0.2)		
סך כל התחייבויות	398.5	(0.8)		(0.40)
פער הריבית			**1.92**	**1.42**

הערות:

(1) הנתונים בלוח זה ניתנים לפני ואחרי השפעת מכשירים נגזרים (לרבות השפעות חוץ מאזניות של מכשירים נגזרים).
(2) על בסיס יתרות פתיחה חודשיות, פרט למגזר מטבע ישראלי לא צמוד בו מחושבת היתרה הממוצעת על בסיס נתונים יומיים, ולאחר ניכוי היתרה המאזנית הממוצעת של הפרשות ספציפיות לחובות מסופקים.
(3) לרבות מטבע ישראלי צמוד למטבע חוץ.
(4) לרבות רווחים והפסדים ממכירת השקעות באיגרות חוב ומהתאמות לשווי הוגן של איגרות חוב למסחר.
(5) האחוזים מחושבים על בסיס הנתונים באלפי ש"ח.
(6) יתרות מאזניות ממוצעות של מכשירים נגזרים (לא כולל יתרות חוץ מאזניות ממוצעות של מכשירים נגזרים).
(7) למעט מכשירים נגזרים.
(8) ALM - נגזרים המהווים חלק ממערך ניהול נכסים והתחייבויות של הבנק (למעט אופציות), שלגביהם ניתן ליחס הכנסה (הוצאה) למגזר הצמדה.

נתונים מלאים על שיעורי הכנסה והוצאה בכל מגזר, לפי סעיפי המאזן השונים, ימסרו לכל מבקש.

חשיפה של הבנק וחברות מאוחדות שלו לשינויים בשיעורי הריבית

תוספת ב

	30 ביוני				
	2011				
	עם דרישה עד חודש	מעל חודש עד 3 חודשים	מעל 3 חודשים עד שנה	מעל שנה עד 3 שנים	מעל 3 שנים עד 5 שנים
	מיליוני ש"ח				
מטבע ישראלי לא צמוד					
נכסים פיננסיים	3,557.1	952.4	1,197.6	123.0	27.9
מכשירים פיננסיים נגזרים (למעט אופציות)	105.6	-	-	-	-
סה"כ שווי הוגן	3,662.7	952.4	1,197.6	123.0	27.9
התחייבויות פיננסיות	3,536.5	250.3	284.1	462.4	428.0
מכשירים פיננסיים נגזרים (למעט אופציות)	-	-	257.4	-	-
סה"כ שווי הוגן	3,536.5	250.3	541.5	462.4	428.0
מכשירים פיננסיים, נטו					
החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית במגזר	126.2	702.1	656.1	(339.4)	(400.1)
החשיפה המצטברת במגזר	**126.2**	**828.3**	**1,484.4**	**1,145.0**	**744.9**
מטבע ישראלי צמוד למדד					
נכסים פיננסיים	96.8	256.0	722.8	1,064.0	656.3
מכשירים פיננסיים נגזרים (למעט אופציות)	-	-	-	269.2	-
סה"כ שווי הוגן	96.8	256.0	722.8	1,333.2	656.3
התחייבויות פיננסיות	59.3	140.5	734.7	1,549.6	880.2
מכשירים פיננסיים נגזרים (למעט אופציות)	-	-	-	-	-
סה"כ שווי הוגן	59.3	140.5	734.7	1,549.6	880.2
מכשירים פיננסיים, נטו					
החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית במגזר	37.5	115.5	(11.9)	(216.4)	(223.9)
החשיפה המצטברת במגזר	**37.5**	**153.0**	**141.1**	**(75.3)**	**(299.2)**
מטבע חוץ (2)					
נכסים פיננסיים	1,035.4	63.7	70.2	(1.0)	(2.1)
מכשירים פיננסיים נגזרים (למעט אופציות)	-	-	-	-	-
סה"כ שווי הוגן	1,035.4	63.7	70.2	(1.0)	(2.1)
התחייבויות פיננסיות	639.1	160.8	257.4	14.2	1.4
מכשירים פיננסיים נגזרים (למעט אופציות)	105.2	1.3	-	-	-
סה"כ שווי הוגן	744.3	162.1	257.4	14.2	1.4
מכשירים פיננסיים, נטו					
החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית במגזר	291.1	(98.4)	(187.2)	(15.2)	(3.5)
החשיפה המצטברת במגזר	**291.1**	**192.7**	**5.5**	**(9.7)**	**(13.2)**
חשיפה כוללת לשינויים בשיעורי הריבית					
סך כל הנכסים	4,689.3	1,272.1	1,990.6	1,186.0	682.1
מכשירים פיננסיים נגזרים (למעט אופציות)	105.6	-	-	269.2	-
סה"כ שווי הוגן	4,794.9	1,272.1	1,990.6	1,455.2	682.1
סך כל ההתחייבויות	4,234.9	551.6	1,276.2	2,026.2	1,309.6
מכשירים פיננסיים נגזרים (למעט אופציות)	105.2	1.3	257.4	-	-
סה"כ שווי הוגן	4,340.1	552.9	1,533.6	2,026.2	1,309.6
מכשירים פיננסיים, נטו					
החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית במגזר	454.8	719.2	457.0	(571.0)	(627.5)
החשיפה המצטברת במגזר	**454.8**	**1,174.0**	**1,631.0**	**1,060.0**	**432.5**

(1) בטור "ללא תקופת פירעון" מוצגות יתרות מאזניות.

(2) פעילות מקומית, לרבות מטבע ישראלי צמוד למטבע חוץ.

א. פירוט נוסף על החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית בכל מגזר לפי סעיפי המאזן השונים יימסרו לכל מבקש.

ב. בלוח זה, הנתונים לפי תקופות מציגים את הערך הנוכחי של זרמים עתידיים כשהם מהוונים לפי שיעור הריבית שמנכים אותם אל השווי ההוגן הכלול בגין המכשיר הפיננסי בביאור 21ג' בדוח הכספי, בעקביות להנחות שלפיהם חושב השווי ההוגן של המכשיר הפיננסי. לפירוט נוסף בדבר ההנחות

30 ביוני								31 בדצמבר	
2011								2010	
מעל 5 שנים עד 10 שנים	מעל 10עד 20 שנים	מעל 20 שנים	ללא תקופת פירעון[1]	סך הכל	שיעור תשואה פנימי	משך חיים ממוצע	שיעור תשואה פנימי	משך חיים ממוצע
מיליוני ש"ח					%	שנים	%	שנים
73.3	1.1	-	-	5,932.4	5.31	0.31	4.58	0.46
-	-	-	-	105.6		0.21		-
73.3	1.1	-	-	6,038.0	5.31	0.31	4.58	0.45
321.9	1.9	-	-	5,285.1	3.47	0.84	2.64	0.28
-	-	-	-	257.4		0.47		0.77
321.9	1.9	-	-	5,542.5	3.47	0.82	2.64	0.31
(248.6)	(0.8)	-	-	495.5	1.84	(0.51)	1.94	0.18
496.3	**495.5**	**495.5**	**495.5**	**495.5**				
472.4	151.6	4.1	-	3,424.0	3.77	2.61	3.45	3.25
-	-	-	-	269.2		0.47		0.77
472.4	151.6	4.1	-	3,693.2	3.77	2.45	3.45	3.00
298.3	26.3	-	-	3,688.9	2.23	2.55	1.58	2.72
-	-	-	-	-		-		-
298.3	26.3	-	-	3,688.9	2.23	2.55	1.58	2.72
174.1	125.3	4.1	-	4.3	1.54	(0.10)	1.87	0.53
(125.1)	**0.2**	**4.3**	**4.3**	**4.3**				
7.1	(1.3)	-	-	1,172.0	4.02	(0.04)	2.56	0.05
-	-	-	-	-		-		-
7.1	(1.3)	-	-	1,172.0	4.02	(0.04)	2.56	0.05
0.2	0.9	-	-	1,074.0	0.82	0.17	1.00	0.27
-	-	-	-	106.5		0.49		-
0.2	0.9	-	-	1,180.5	0.82	0.20	1.00	0.24
6.9	(2.2)	-	-	(8.5)	3.20	(0.24)	1.56	(0.22)
(6.3)	**(8.5)**	**(8.5)**	**(8.5)**	**(8.5)**				
552.8	151.4	4.1	-	10,528.4	4.02	0.95	3.67	1.31
-	-	-	-	374.8		0.40		0.63
552.8	151.4	4.1	-	10,903.2	4.02	0.93	3.67	1.28
620.4	29.1	-	-	10,048.0	2.96	1.03	1.69	1.22
-	-	-	-	363.9		0.48		0.57
620.4	29.1	-	-	10,411.9	2.96	1.01	1.69	1.20
(67.6)	122.3	4.1	-	491.3	1.06	(0.08)	1.98	0.08
364.9	**487.2**	**491.3**	**491.3**	**491.3**				

ששימשו לחישוב השווי ההוגן ראה ביאור 22 ג' בדוח הכספי השנתי.

ג. שיעור תשואה פנימי היינו שיעור הריבית המנכה את תזרימי המזומנים הצפויים ממכשיר פיננסי אל השווי ההוגן הכלול בגינו בביאור 22ג' בדוח הכספי השנתי.

ד. משך חיים ממוצע אפקטיבי של קבוצת מכשירים פיננסיים מהווה קירוב לשינוי באחוזים בשווי ההוגן שיגרם כתוצאה משינוי קטן בשיעור התשואה הפנימי של כל אחד מהמכשירים הפיננסיים.

סיכון האשראי הכולל לציבור לפי ענפי משק – מאוחד

סכומים מדווחים

תוספת ג

	30 ביוני 2011							
	סיכון אשראי לציבור						הפסדי אשראי [3]	
	סיכון אשראי מאזני [4][5]	אגרות חוב	סיכון אשראי חוץ מאזני [1][5]	סיכון אשראי כולל [5]	סיכון אשראי בעייתי [1][5]	אשראי לציבור פגום [5]	הוצאות בגין הפסדי אשראי	מחיקות חשבונאיות נטו	יתרת ההפרשה להפסדי אשראי
	מיליוני ש"ח								
חקלאות	8.2	-	0.9	9.1	0.4	-	(0.1)	0.1	0.1
תעשיה	42.4	0.8	4.0	47.2	0.3	-	(0.3)	-	0.1
בינוי ונדל"ן	1,125.1	5.4	914.4	2,044.9	97.2	21.7	(2.1)	0.3	6.6
חשמל ומים	0.6	0.8	-	1.4	-	-	-	-	-
מסחר	37.9	0.4	2.2	40.5	0.8	-	(1.9)	0.1	0.3
בתי מלון, שרותי הארחה ואוכל	6.8	-	0.5	7.3	-	-	0.2	0.2	0.1
תחבורה ואחסנה	69.4	-	1.3	70.7	0.2	-	0.1	0.5	0.2
תקשורת ושרותי מחשב	5.2	-	0.2	5.4	-	-	0.1	0.1	-
שרותים פיננסיים	63.2	11.9	12.2	87.3	-	-	-	-	0.1
שרותים עסקיים אחרים	121.1	17.3	6.7	145.1	1.3	-	0.1	0.1	0.1
שרותים ציבוריים וקהילתיים	44.8	1.3	17.6	63.7	-	-	(0.1)	-	0.1
אנשים פרטיים - הלוואות לדיור	6,319.4	-	1.1	6,320.5	246.6	-	2.8	4.1	75.9
אנשים פרטיים - אחר	808.1	-	356.8	1,164.9	46.3	8.1	4.4	3.7	7.3
סך כל החשיפה לציבור	**8,652.2**	**37.9**	**1,317.9**	**10,008.0**	**393.1**	**29.8**	**3.2**	**9.2**	**90.9**

(1) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה.

(2) סיכון אשראי מאזני וחוץ מאזני בגין הציבור שהינו פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת.

(3) כולל מכשירי אשראי חוץ מאזניים (מוצגים במאזן בסעיף התחייבויות אחרות).

ביום 1.1.2011 אימץ הבנק לראשונה את הוראות המפקח על הבנקים בדבר "מדידה וגילוי של חובות פגומים, סיכון אשראי והפרשה להפסדי אשראי". מספרי ההשוואה לשנים קודמות לא הוצגו מחדש, ולכן הנתונים ליום 30.6.2011 אינם ברי השוואה לנתונים בשנת 2010. להסברים נוספים לגבי השפעת האימוץ לראשונה של ההוראה ראה ביאור 3.

(4) סיכון אשראי שנכלל ברשויות מקומיות - 0.4 מיליוני ש"ח.

(5) סיכון אשראי מאזני וחוץ מאזני, סיכון אשראי מסחרי בעייתי ואשראי לציבור פגום מוצגים לפני השפעת ההפרשה להפסדי אשראי.

סיכון האשראי הכולל לציבור לפי ענפי משק – מאוחד (המשך)

סכומים מדווחים

תוספת ג

	31 בדצמבר 2010						
	סיכון אשראי לציבור					הפסדי אשראי [3]	
	אשראי	אגרות חוב	נגזרים	סיכון אשראי מאזני כולל	סיכון אשראי חוץ מאזני [1]	סה"כ סיכון האשראי	ההוצאה בגין הפרשה ספציפית לחובות מסופקים	יתרות חובות בעיתיים
	מיליוני ש"ח							
חקלאות	10.3	-	-	10.3	1.1	11.4	0.1	-
תעשיה	47.1	0.8	-	47.9	3.8	51.7	-	-
בינוי ונדל"ן	972.7	15.4	-	988.1	636.4	1,624.5	(3.0)	103.1
חשמל ומים	0.9	0.8	-	1.7	-	1.7	-	-
מסחר	46.4	0.4	-	46.8	1.3	48.1	0.2	1.5
בתי מלון, שרותי הארחה ואוכל	8.4	-	-	8.4	0.4	8.8	0.1	-
תחבורה ואחסנה	71.1	-	-	71.1	0.5	71.6	0.2	-
תקשורת ושרותי מחשב	5.1	1.5	-	6.6	0.1	6.7	-	1.0
שרותים פיננסיים	65.1	14.4	-	79.5	13.8	93.3	-	-
שרותים עסקיים אחרים	127.0	4.4	-	131.4	8.5	139.9	(0.5)	-
שרותים ציבוריים וקהילתיים	42.0	1.5	-	43.5	18.9	62.4	-	0.3
אנשים פרטיים - הלוואות לדיור	6,052.8	-	-	6,052.8	494.9	6,547.7	(0.2)	198.5
אנשים פרטיים - אחר	593.8	-	-	593.8	202.1	795.9	1.6	41.7
סך כל החשיפה לציבור	**8,042.7**	**39.2**	**-**	**8,081.9**	**1,381.8**	**9,463.7**	**(1.5)**	**346.1**
חשיפה לבנק מרכזי	405.9	-	-	405.9	-	405.9	-	-
חשיפה תאגידים בנקאיים	240.8	88.6	18.1	347.5	-	347.5	-	-
חשיפה לריבונויות	-	1,187.1	-	1,187.1	-	1,187.1	-	-
חשיפות אחרות	103.2	-	5.8	109.0	-	109.0	-	-
סה"כ החשיפה	**8,792.6**	**1,314.9**	**23.9**	**10,131.4**	**1,381.8**	**11,513.2**	**(1.5)**	**346.1**

סיכון האשראי הכולל לציבור לפי ענפי משק – מאוחד (המשך)

סכומים מדווחים

תוספת ג

	ממוצע לששת החודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2011					
	אשראי	אגרות חוב	נגזרים	סיכון אשראי מאזני כולל	סיכון אשראי חוץ מאזני (1)	סה"כ סיכון האשראי
	מיליוני ש"ח					
חקלאות	9.2	-	-	9.2	0.7	9.9
תעשיה	44.7	0.8	-	45.5	2.0	47.5
בינוי ונדל"ן	1,045.8	10.4	-	1,056.2	366.8	1,423.0
חשמל ומים	0.8	0.8	-	1.6	-	1.6
מסחר	42.0	-	-	42.0	1.0	43.0
בתי מלון, שירותי הארחה ואוכל	7.5	-	-	7.5	0.2	7.7
תחבורה ואחסנה	70.2	-	-	70.2	0.3	70.5
תקשורת ושרותי מחשב	5.2	6.7	-	11.9	0.1	12.0
שירותים פיננסיים	64.1	15.8	-	79.9	6.9	86.8
שירותים עסקיים ואחרים	124.0	2.9	-	126.9	4.9	131.8
שירותים ציבוריים וקהילתיים	43.4	0.8	-	44.2	9.5	53.7
אנשים פרטיים - הלוואות לדיור	6,148.2	-	-	6,148.2	371.2	6,519.4
אנשים פרטיים - אחר	697.6	-	-	697.6	124.2	821.8
סך כל החשיפה לציבור	**8,302.7**	**38.2**	**-**	**8,340.9**	**887.8**	**9,228.7**

(1) סיכון אשראי בסכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה.

סיכון האשראי הכולל לציבור לפי ענפי משק – מאוחד (המשך)

סכומים מדווחים

תוספת ג

	מסוצע לשנת 2010					
	אשראי	אגרות חוב	נגזרים	סיכון אשראי מאזני כולל	סיכון אשראי חוץ מאזני [1]	סה"כ סיכון האשראי
	מיליוני ש"ח					
חקלאות	10.0	-	-	10.0	1.0	11.0
תעשיה	48.9	6.8	-	55.7	3.1	58.8
בינוי ונדל"ן	966.3	52.9	-	1,019.2	654.0	1,673.2
חשמל ומים	0.9	3.2	-	4.1	-	4.1
מסחר	45.0	1.8	-	46.8	13.8	60.6
בתי מלון, שירותי הארחה ואוכל	8.8	-	-	8.8	0.8	9.6
תחבורה ואחסנה	72.7	5.1	-	77.8	1.5	79.3
תקשורת ושרותי מחשב	5.7	9.3	-	15.0	0.1	15.1
שירותים פיננסיים	62.8	19.1	-	81.9	6.3	88.2
שירותים עסקיים ואחרים	125.0	13.0	-	138.0	11.6	149.6
שירותים ציבוריים וקהילתיים	59.7	1.5	-	61.2	31.3	92.5
אנשים פרטיים - הלוואות לדיור	5,720.4	-	-	5,720.4	431.1	6,151.5
אנשים פרטיים - אחר	557.8	-	-	557.8	165.2	723.0
סך כל החשיפה לציבור	**7,684.0**	**112.7**	**-**	**7,796.7**	**1,319.8**	**9,116.5**
חשיפה לבנק מרכזי	325.1	-	-	325.1	-	325.1
חשיפה תאגידים בנקאיים	148.9	62.4	16.1	227.4	-	227.4
חשיפה לריבונויות	-	1,099.1	-	1,099.1	-	1,099.1
חשיפות אחרות	93.8	-	3.9	97.7	-	97.7
סה"כ החשיפה	**8,251.8**	**1,274.2**	**20.0**	**9,546.0**	**1,319.8**	**10,865.8**

(1) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה.

הצהרה (certification)

אני, אורי פז, מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של בנק ירושלים בע"מ (להלן: - "הבנק") לרבעון שהסתיים ביום 30 ביוני 2011 (להלן: - "הדוח").

2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.

3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים הרבעוניים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון העצמי של הבנק ותזרימי המזומנים לימים ולתקופות המוצגים בדוח.

4. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקרות ונהלים לגבי הגילוי ולבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי. וכן:

א. קבענו בקרות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקרות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לבנק, לרבות תאגידים מאוחדים שלו, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בבנק ובאותם תאגידים, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;

ב. קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, או גרמנו לקביעתה תחת פיקוחנו של בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, המיועדת לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים למטרות חיצוניות ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולהוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו;

ג. הערכנו את האפקטיביות של הבקרות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק והצגנו בדוח את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקרות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן

ד. גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי שאירע ברבעון זה שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי; וכן

5. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולוועדות הביקורת והמאזן של הדירקטוריון של הבנק, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:

א. את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתו של הבנק לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכן

ב. כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי.

אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

17 באוגוסט, 2011

אורי פז
מנהל כללי

הצהרה (certification)

אני, ארנון זית, מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של בנק ירושלים בע"מ (להלן: - "הבנק") לרבעון שהסתיים ביום 30 ביוני 2011 (להלן: - "הדוח").

2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.

3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים הרבעוניים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון העצמי של הבנק ותזרימי המזומנים לימים ולתקופות המוצגים בדוח.

4. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקרות ונהלים לגבי הגילוי ולבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי. וכן:

א. קבענו בקרות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקרות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לבנק, לרבות תאגידים מאוחדים שלו, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בבנק ובאותם תאגידים, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;

ב. קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, או גרמנו לקביעתה תחת פיקוחנו של בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, המיועדת לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים למטרות חיצוניות ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולהוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו;

ג. הערכנו את האפקטיביות של הבקרות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק והצגנו בדוח את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקרות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן

ד. גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי שאירע ברבעון זה שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי; וכן

5. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולוועדות הביקורת והמאזן של הדירקטוריון של הבנק, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:

א. את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתו של הבנק לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכן

ב. כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי.

אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

ארנון זית
סמנכ"ל, מנהל אגף הכספים
וחשבונאי ראשי

17 באוגוסט, 2011

קוסט פורר גבאי את קסירר
רח' עמינדב 3,
תל-אביב 67067
טל. 03-6232525
פקס 03-5622555
www.ey.com/il

דוח סקירה של רואי החשבון המבקרים לבעלי המניות של בנק ירושלים בע"מ

מבוא

סקרנו את המידע הכספי המצורף של בנק ירושלים בע"מ (להלן: "הבנק") וחברות הבנות שלו, הכולל את המאזן התמציתי ביניים מאוחד ליום 30 ביוני, 2011 ואת הדוחות התמציתיים ביניים המאוחדים על רווח והפסד, השינויים בהון העצמי ותזרימי המזומנים, לתקופות של שלושה ושישה חודשים שהסתיימו באותו תאריך. הדירקטוריון וההנהלה אחראים לעריכה ולהצגה של מידע כספי לתקופות ביניים אלה בהתאם לתקן חשבונאות בינלאומי IAS 34 "דיווח כספי לתקופות ביניים" ובהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו. אחריותנו היא להביע מסקנה על מידע כספי לתקופות ביניים אלה בהתבסס על סקירתנו.

היקף הסקירה

ערכנו את סקירתנו בהתאם לתקן סקירה 1 של לשכת רואי חשבון בישראל "סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים הנערכת על ידי רואה החשבון המבקר של הישות" ותקן סקירה שיישומו בסקירה של תאגידים בנקאיים נקבע לפי הוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו. סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים מורכבת מבירורים, בעיקר עם אנשים האחראים לעניינים הכספיים והחשבונאיים, ומיישום נהלי סקירה אנליטיים ואחרים. סקירה הינה מצומצמת בהיקפה במידה ניכרת מאשר ביקורת הנערכת בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל ולפיכך אינה מאפשרת לנו להשיג ביטחון שניוודע לכל העניינים המשמעותיים שהיו יכולים להיות מזוהים בביקורת. בהתאם לכך, אין אנו מחווים חוות דעת של ביקורת.

מסקנה

בהתבסס על סקירתנו, לא בא לתשומת ליבנו דבר הגורם לנו לסבור שהמידע הכספי הנ"ל אינו ערוך, מכל הבחינות המהותיות, בהתאם לתקן חשבונאות בינלאומי IAS 34 ובהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו.

מבלי לסייג את מסקנתנו הנ"ל, אנו מפנים את תשומת הלב לאי הוודאויות הנובעות מהאמור בביאור 6(ג)(2) לדוחות הכספיים ביניים.

הבנק אינו יכול להעריך מה תהיינה, אם בכלל, ההשלכות של העניינים הנ"ל על הבנק, על מצבו הכספי ועל תוצאות פעולותיו ואם תהיינה מהותיות, אם לאו.

קוסט פורר גבאי את קסירר
רואי חשבון

תל-אביב,
17 באוגוסט, 2011

תמצית מאזן מאוחד ליום 30 ביוני 2011

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

	30 ביוני		31 בדצמבר
	2011	2010	2010
	(בלתי מבוקר)		(מבוקר)
נכסים			
מזומנים ופיקדונות בבנקים	**509.9**	348.1	652.3
ניירות ערך (מזה: 170.4, 187.9, 186.8 בהתאמה, שועבדו למלווים) (מזה: 1,351.8, 1,366.4, 1,314.9 בהתאמה, בשווי הוגן)	**1,351.8**	1,366.4	1,314.9
אשראי לציבור	**8,652.2**	* 7,806.2	* 8,158.4
הפרשה להפסדי אשראי	**(89.9)**	* (133.1)	* (121.5)
אשראי לציבור, נטו	**8,562.3**	7,673.1	8,036.9
בניינים וציוד	**62.7**	54.0	56.7
נכסים בגין מכשירים נגזרים	**21.6**	** 14.6	** 23.9
נכסים אחרים	**60.3**	** 34.6	** 41.0
סך כל הנכסים	**10,568.6**	9,490.8	10,125.7
התחייבויות והון			
פיקדונות הציבור	**7,875.4**	7,075.1	7,407.8
פיקדונות מבנקים	**82.5**	97.2	86.5
פיקדונות הממשלה	**-**	2.5	4.9
תעודות התחייבות וכתבי התחייבויות נדחים	**1,917.5**	1,606.8	1,921.1
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים	**7.1**	** 10.6	** 10.7
התחייבויות אחרות	**62.6**	** 69.8	** 61.5
סך כל ההתחייבויות	**9,945.1**	8,862.0	9,492.5
הון עצמי	**623.5**	628.8	633.2
סך כל ההתחייבויות וההון	**10,568.6**	9,490.8	10,125.7

יונתן עירוני
יו"ר הדירקטוריון

אורי פז
מנהל כללי

ארנון זית
סמנכ"ל, מנהל אגף הכספים
וחשבונאי ראשי

תאריך אישור הדוחות הכספיים:
17 באוגוסט 2011

* ביום 1.1.2011 אימץ הבנק לראשונה את הוראות המפקח על הבנקים בדבר "מדידה וגילוי של חובות פגומים, סיכון אשראי והפרשה להפסדי אשראי". מספרי ההשוואה לשנים קודמות לא הוצגו מחדש, ולכן הנתונים ליום 30.6.2011 אינם ברי השוואה לנתונים בשנת 2010. להסברים נוספים לגבי השפעת האימוץ לראשונה של ההוראה ראה ביאור 3.
הנתונים סווגו מחדש כדי להתאים לכותרות הסעיפים ולשיטת ההצגה בתקופות שוטפות.

** סווג מחדש.

הביאורים לדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

תמצית דוחות רווח והפסד מאוחדים

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

	לשלושת החודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		לששת החודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר
	2011	2010	2011	2010	2010
	(בלתי מבוקר)				(מבוקר)
רווח מפעילות מימון לפני הוצאות בגין הפסדי אשראי	**40.4**	39.8	**82.7**	84.2	163.4
הוצאות בגין הפסדי אשראי	**1.4**	* 0.6	**2.2**	* 0.7	* (2.6)
רווח מפעילות מימון לאחר הוצאות בגין הפסדי אשראי	**39.0**	39.2	**80.5**	83.5	166.0
הכנסות תפעוליות ואחרות					
עמלות תפעוליות	**19.1**	20.8	**39.5**	42.9	84.3
רווחים מהשקעות במניות, נטו	**(0.3)**	(0.3)	**(0.4)**	(0.2)	0.3
הכנסות אחרות	**-**	-	**-**	0.5	0.6
סך הכל הכנסות תפעוליות ואחרות	**18.8**	20.5	**39.1**	43.2	85.2
הוצאות תפעוליות ואחרות					
משכורות והוצאות נלוות	**32.3**	30.8	**63.3**	61.6	120.7
אחזקה ופחת בניינים וציוד	**9.9**	7.3	**17.4**	14.7	29.4
הוצאות אחרות	**13.2**	11.0	**26.8**	22.5	53.0
סך הכל הוצאות תפעוליות ואחרות	**55.4**	49.1	**107.5**	98.8	203.1
רווח מפעולות רגילות לפני מיסים	**2.4**	10.6	**12.1**	27.9	48.1
הפרשה למיסים על הרווח מפעולות רגילות	**0.6**	3.4	**4.0**	9.6	14.0
רווח מפעולות רגילות לאחר מיסים	**1.8**	7.2	**8.1**	18.3	34.1
רווח מפעולות בלתי רגילות לאחר מיסים	**19.6**	-	**19.6**	-	-
רווח נקי	**21.4**	7.2	**27.7**	18.3	34.1
רווח נקי למניה (בש"ח)					
רווח מפעולות רגילות	**0.03**	0.10	**0.12**	0.26	0.48
רווח מפעולות בלתי רגילות	**0.28**	-	**0.28**	-	-

* ביום 1.1.2011 אימץ הבנק לראשונה את הוראות המפקח על הבנקים בדבר "מדידה וגילוי של חובות פגומים, סיכון אשראי והפרשה להפסדי אשראי". מספרי ההשוואה לשנים קודמות לא הוצגו מחדש, ולכן הנתונים ליום 30.6.2011 אינם ברי השוואה לנתונים בשנת 2010. להסברים נוספים לגבי השפעת האימוץ לראשונה של ההוראה ראה ביאור 3.

הביאורים לדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

תמצית דוחות על השינויים בהון העצמי

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

	הון המניות הנפרע	קרנות הון				רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר		
		מפרמיה	מהטבה בשל עסקאות תשלום מבוסס מניות	סך הכל הון המניות הנפרע וקרנות הון	התאמות בגין הצגת ני"ע זמינים למכירה לפי שווי הוגן	עודפים	סך הכל הון עצמי
א. לתקופות של שלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני לשנת 2011 ולשנת 2010 (בלתי מבוקר)							
יתרה ליום 31 במרץ 2011	**127.3**	**95.3**	**2.3**	**224.9**	**(14.7)**	**391.3**	**601.5**
רווח נקי	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**21.4**	**21.4**
הטבה בשל עסקאות תשלום מבוסס מניות	**-**	**-**	**0.3**	**0.3**	**-**	**-**	**0.3**
התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן	**-**	**-**	**-**	**-**	**(2.5)**	**-**	**(2.5)**
התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד	**-**	**-**	**-**	**-**	**3.0**	**-**	**3.0**
השפעת המס המתייחס	**-**	**-**	**-**	**-**	**(0.2)**	**-**	**(0.2)**
יתרה ליום 30 ביוני 2011	**127.3**	**95.3**	**2.6**	**225.2**	**(14.4)**	**412.7**	**623.5**
יתרה ליום 31 במרץ 2010	127.3	95.3	-	222.6	4.1	396.5	623.2
רווח נקי	-	-	-	-	-	7.2	7.2
התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן	-	-	-	-	(0.9)	-	(0.9)
התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד	-	-	-	-	(2.2)	-	(2.2)
השפעת המס המתייחס	-	-	-	-	1.5	-	1.5
יתרה ליום 30 ביוני 2010	127.3	95.3	-	222.6	2.5	403.7	628.8

הביאורים לדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

תמצית דוחות על השינויים בהון העצמי (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

	הון המניות הנפרע	קרנות הון: מפרמיה	קרנות הון: מהטבה בשל עסקאות תשלום מבוסס מניות	סך הכל הון המניות הנפרע וקרנות הון	רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר: התאמות בגין הצגת ני"ע זמינים למכירה לפי שווי הוגן	עודפים	סך הכל הון עצמי
ב. לתקופות של ששה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני לשנת 2011 ולשנת 2010 (בלתי מבוקר)							
יתרה ליום 31 בדצמבר 2010 (מבוקר)	**127.3**	**95.3**	**-**	**222.6**	**(8.9)**	**419.5**	**633.2**
השפעה מצטברת נטו ממס של יישום לראשונה ביום 1.1.2011 של ההוראה בנושא מדידת חובות פגומים והפרשה להפסדי אשראי*	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**(9.5)**	**(9.5)**
רווח נקי	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**27.7**	**27.7**
דיבידנד ששולם	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**(25.0)**	**(25.0)**
הטבה בשל עסקאות תשלום מבוסס מניות	**-**	**-**	**2.6**	**2.6**	**-**	**-**	**2.6**
התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן	**-**	**-**	**-**	**-**	**(10.7)**	**-**	**(10.7)**
התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד	**-**	**-**	**-**	**-**	**3.1**	**-**	**3.1**
השפעת המס המתייחס	**-**	**-**	**-**	**-**	**2.1**	**-**	**2.1**
יתרה ליום 30 ביוני 2011	**127.3**	**95.3**	**2.6**	**225.2**	**(14.4)**	**412.7**	**623.5**
יתרה ליום 31 בדצמבר 2009 (מבוקר)	127.3	95.3	-	222.6	(2.1)	385.4	605.9
רווח נקי	-	-	-	-	-	18.3	18.3
התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן	-	-	-	-	14.4	-	14.4
התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד	-	-	-	-	(8.4)	-	(8.4)
השפעת המס המתייחס	-	-	-	-	(1.4)	-	(1.4)
יתרה ליום 30 ביוני 2010	127.3	95.3	-	222.6	2.5	403.7	628.8
ג. לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2010 (מבוקר)							
יתרה ליום 31 בדצמבר 2009	127.3	95.3	-	222.6	(2.1)	385.4	605.9
רווח נקי	-	-	-	-	-	34.1	34.1
התאמות בגין ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן	-	-	-	-	7.0	-	7.0
התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד	-	-	-	-	(17.6)	-	(17.6)
השפעת המס המתייחס	-	-	-	-	3.8	-	3.8
יתרה ליום 31 בדצמבר 2010	127.3	95.3	-	222.6	(8.9)	419.5	633.2

* ראה ביאור 1 - הוראה בנושא "מדידה וגילוי של חובות פגומים, סיכון אשראי והפרשה להפסדי אשראי".

הביאורים לדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

תמצית דוח מאוחד על תזרימי המזומנים

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

	לשלושת החודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		לששת החודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר
	2011	2010	2011	2010	2010
	(בלתי מבוקר)				(מבוקר)
תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת					
רווח נקי	**21.4**	7.2	**27.7**	18.3	34.1
התאמות הדרושות כדי להציג את תזרימי המזומנים מפעולות:					
הוצאות בגין הפסדי אשראי	**1.4**	0.6	**2.2**	0.7	(2.6)
פחת	**3.1**	2.6	**6.0**	5.3	10.3
הפסד מהפרשה לירידת ערך שאינה זמנית	**-**	-	**-**	-	1.2
רווח הון ממכירת בניינים וציוד	**(19.6)**	-	**(19.6)**	-	-
התאמות אחרות	**2.6**	(48.2)	**2.4**	21.1	44.6
מזומנים נטו שנבעו מפעילות שוטפת	**8.9**	(37.8)	**18.7**	45.4	87.6
תזרימי מזומנים מפעילות בנכסים					
רכישת אגרות חוב זמינות למכירה	**(182.8)**	(411.2)	**(519.5)**	(969.5)	(1,585.7)
תמורה מפידיון ומכירה אגרות חוב זמינות למכירה	**105.6**	452.5	**565.4**	706.1	1,388.7
ניירות ערך למסחר, נטו	**(72.3)**	(9.3)	**(71.8)**	(26.0)	(17.1)
פיקדונות בבנקים, נטו	**-**	-		-	0.9
מתן אשראי לציבור - דיור	**(328.8)**	(405.1)	**(770.5)**	(880.5)	(1,805.4)
גביה מתוך האשראי לציבור - דיור	**262.0**	262.2	**535.5**	534.1	1,073.9
אשראי לציבור - מסחרי, נטו	**(148.3)**	26.7	**(269.5)**	58.8	63.1
רכישת בניינים וציוד	**(11.9)**	(2.4)	**(21.3)**	(6.9)	(14.6)
מכירת בניינים וציוד	**33.9**	-	**33.9**	-	-
נכסים אחרים, נטו	**5.4**	4.2	**2.3**	3.2	(8.6)
מזומנים נטו ששימשו לפעילות בנכסים	**(337.2)**	(82.4)	**(515.5)**	(580.7)	(904.8)

הביאורים לדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

תמצית דוח מאוחד על תזרימי המזומנים (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

	לשלושת החודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		לששת החודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר
	2011	2010	2011	2010	2010
	(בלתי מבוקר)				(מבוקר)
תזרימי מזומנים מפעילות בהתחייבויות ובהון					
פיקדונות הציבור, נטו	**352.8**	229.6	**467.6**	(270.2)	292.1
פיקדונות מבנקים, נטו	**(1.5)**	(0.7)	**(4.0)**	(6.0)	(17.4)
פיקדונות הממשלה, נטו	**(5.3)**	(10.2)	**(4.9)**	7.3	(0.5)
הנפקת תעודות התחייבות וכתבי התחייבות נדחים, נטו	**101.3**	42.7	**102.0**	258.9	667.0
פידיון אגרות חוב, תעודות התחייבות וכתבי התחייבות נדחים	**(116.4)**	(107.0)	**(177.7)**	(18.2)	(227.7)
דיבידנד ששולם לבעלי המניות	**(25.0)**	-	**(25.0)**	-	-
התחייבויות אחרות, נטו	**2.1**	(0.6)	**(3.6)**	(7.3)	(8.2)
מזומנים נטו שנבעו מפעילות (ששימשו לפעילות) בהתחייבויות ובהון	**308.0**	153.8	**354.4**	(35.5)	705.3
ירידה במזומנים ופיקדונות בבנקים	**(20.3)**	33.6	**(142.4)**	(570.8)	(111.9)
יתרת מזומנים ופיקדונות בבנקים לתחילת התקופה	**530.2**	313.6	**652.3**	764.2	764.2
יתרת מזומנים ופיקדונות בבנקים לסוף התקופה	**509.9**	347.2	**509.9**	193.4	652.3
דוחות תזרימי המזומנים לא כוללים מידע על פעילות לפי מידת הגביה:					
מתן אשראי לדיור	**0.2**	1.5	**0.8**	2.7	3.9
מתן הלוואות עומדות ומענקים	**0.4**	1.2	**2.1**	3.1	5.3
גביה מאשראי לדיור	**96.6**	108.2	**198.0**	211.9	419.0

נספח א' - פעולות שלא במזומנים לששת החודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2011:

1. במהלך התקופה הונפקו אופציות למנכ"ל בסך 2.6 מיליוני ש"ח במסגרת הסדר תשלום מבוסס מניות.
2. במהלך התקופה התקבלה תמורה שלא במזומן בסך של 0.8 מיליוני ש"ח בגין מכירת בניינים וציוד.

הביאורים לדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

ביאורים לדוחות הכספיים

ביאור 1 – מדיניות חשבונאית

א - כללי

דוחות כספיים אלה נערכו במתכונת מתומצתת ליום 30 ביוני 2011 (להלן - "דוחות כספיים ביניים"). יש לעיין בדוחות אלה בהקשר לדוחות הכספיים השנתיים המבוקרים של הבנק ליום 31 בדצמבר 2010 ולשנה שהסתיימה באותו תאריך ולביאורים אשר נלוו אליהם.

ב - עיקרי המדיניות החשבונאית

1. הדוחות הכספיים ערוכים בהתאם לתקן חשבונאות בינלאומי IAS 34 ובהתאם להוראות המפקח על הבנקים בעניין פרסום דוח רבעוני. עיקרי המדיניות החשבונאית ושיטות החישוב אשר יושמו בעריכת הדוחות הכספיים הביניים זהים לאלה אשר יושמו בעריכת הדוחות הכספיים השנתיים האחרונים, למעט:

2. יישום לראשונה של תקני חשבונאות

א. תקן חשבונאות מספר 29 - אימוץ תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS)

בחודש יולי 2006 המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות פרסם את תקן חשבונאות מספר 29, "אימוץ תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS)" (להלן - "התקן"). התקן קובע כי ישויות הכפופות לחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968 ומחויבות לדווח על פי תקנותיו, יערכו את דוחותיהן הכספיים לפי תקני IFRS לתקופות המתחילות מיום 1 בינואר 2008. האמור אינו חל על תאגידים בנקאיים שדוחותיהם הכספיים ערוכים לפי הוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו.

בחודש יוני 2009 פרסם הפיקוח על הבנקים חוזר בנושא "דיווח של תאגידים בנקאיים וחברות כרטיסי אשראי בישראל לפי תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS)" אשר קובע אופן האימוץ הצפוי של תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) על ידי תאגידים בנקאיים וחברות כרטיסי אשראי.

בהתאם לחוזר, תאריך היעד לדיווח של תאגידים בנקאיים וחברות כרטיסי אשראי בהתאם לתקני ה-IFRS הינו:

1. בנושאים שאינם בליבת העסק הבנקאי - החל מיום 1 בינואר 2011. ממועד זה ואילך ידרשו התאגידים הבנקאים וחברות כרטיסי אשראי לעדכן את הטיפול החשבונאי בנושאים אלה באופן שוטף, בהתאם להוראות המעבר בתקנים הבינלאומיים חדשים שיפורסמו בנושאים אלה, ובהתאם להבהרות שימסרו על ידי הפיקוח על הבנקים.
2. בנושאים בליבת העסק הבנקאי - החל מיום 1 בינואר 2013, כאשר בכוונת הפיקוח על הבנקים לקבל במהלך שנת 2011 החלטה סופית בנושא זה. ההחלטה הסופית תקבע בהתחשב בלוח הזמנים שיקבע בארה"ב ובהתקדמות תהליך ההתכנסות בין גופי התקינה הבינלאומית והאמריקאית.

בחוזר הובהר כי לאחר השלמת הליך התאמת ההוראות לתקנים הבינלאומיים תיוותר סמכותו של הפיקוח על הבנקים לקבוע הבהרות מחייבות לגבי אופן ישום הדרישות בתקנים הבינלאומיים, וכן לקבוע הוראות נוספות במקרים שבהם הדבר מתחייב לנוכח דרישות רשויות פיקוח במדינות מפותחות

ביאור 1 – מדיניות חשבונאית (המשך)

בעולם או בנושאים שלגביהם לא קיימת התייחסות בתקנים הבינלאומיים. בנוסף, הפיקוח על הבנקים ישמור על סמכותו לקבוע דרישות גילוי ודיווח.

לפיכך, עד לתאריכי היעד לאימוץ תקני ה-IFRS כאמור לעיל, דוחות כספיים של תאגיד בנקאי או חברת כרטיסי אשראי ימשיכו להיות ערוכים לפי הוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו.

ביום 31 בדצמבר 2009 פרסם המפקח על הבנקים חוזר בו, בין היתר, אומצו תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) מסוימים המטפלים בנושאים שאינם בליבת העסק הבנקאי. בחוזר אומצו תקני דיווח כספי בינלאומיים בנושאים המפורטים להלן:

מדיניות חשבונאית, שינויים חשבונאים, שינויים בשער חליפין של מטבע חוץ, רווח למניה, תשלום מבוסס מניות, כלכלות היפר אינפלציוניות, דוחות ביניים, צירופי עסקים, דוחות מאוחדים, השקעות בחברות כלולות, ירידת ערך נכסים, חכירות, רכוש קבוע ונדל"ן להשקעה.

על פי החוזר, יישמו תאגידים בנקאיים את תקני הדיווח הכספי הבינלאומיים המפורטים לעיל, מיום 1 בינואר 2011 ואילך.

"יחד עם זאת, תקני IFRS בנושאים המפורטים להלן טרם נכנסו לתוקף והם יאומצו בהתאם להנחיות הפיקוח על הבנקים לכשיפורסמו בנוגע לעיתוי ולאופן יישומם לראשונה:

- IAS 7, דוחות תזרים מזומנים;
- IAS 12, מסים על ההכנסה;
- IAS 19, הטבות עובד;
- IAS 23, עלויות אשראי;
- IAS 24, גילויים בהקשר לצד קשור.

היישום לראשונה של תקן דיווח כספי בינלאומי אשר אומץ בחוזר זה, בוצע בהתאם להוראות המעבר שנקבעו בתקן הדיווח הכספי הבינלאומי, כולל תיקון למפרע של מספרי השוואה אם נדרש בתקן הדיווח הכספי הבינלאומי.

מיום 1 בינואר, 2011 ואילך מעדכן תאגיד בנקאי באופן שוטף את הטיפול החשבונאי בנושאים המטופלים בחוזר בהתאם למועד התחילה והוראות המעבר שנקבעו בתקני דיווח כספי בינלאומיים חדשים שפורסמו בנושאים אלה ובהתאם לעקרונות האימוץ והבהרות של הפיקוח על הבנקים.

השפעת היישום לראשונה של התקן הנ"ל על הבנק אינה מהותית.

ב. מדידה וגילוי של חובות פגומים, סיכון אשראי והפרשה להפסדי אשראי

ביום 31 בדצמבר 2007 פורסם חוזר המפקח על הבנקים בנושא: "המדידה והגילוי של חובות פגומים, סיכון אשראי והפרשה להפסדי אשראי" וביום 20 באוגוסט 2009 נתקבלה טיוטה לתיקון ההוראה הנ"ל (להלן - "החזר" או "ההוראה"). החוזר מבוסס, בין היתר, על תקני חשבונאות בארה"ב ועל הוראות רגולטוריות מתייחסות של מוסדות הפיקוח על הבנקים ושל הרשות לניירות ערך בארה"ב. העקרונות המנחים שבבסיס החוזר, מהווים שינוי מהותי ביחס להוראות הנוכחיות בנושא סווג חובות בעייתיים ומדידת הפרשות להפסדי אשראי בגין חובות אלו.

על פי החוזר נדרש התאגיד הבנקאי לקיים הפרשה להפסדי אשראי ברמה מתאימה (appropriate) כדי לכסות הפסדי אשראי צפויים (estimated) בהתייחס לתיק האשראי שלו. בנוסף לאמור לעיל, על

ביאור 1 – מדיניות חשבונאית (המשך)

פי החוזר נדרש לקיים, כחשבון התחייבותי נפרד, הפרשה ברמה מתאימה כדי לכסות הפסדי אשראי צפויים הקשורים למכשירי אשראי חוץ מאזניים, כגון התקשרויות למתן אשראי וערבויות. ההפרשה הנדרשת לכיסוי הפסדי האשראי הצפויים בהתייחס לתיק האשראי תוערך באחד משני מסלולים: "הפרשה פרטנית" ו"הפרשה קבוצתית". לעניין זה, "הפרשה פרטנית להפסדי אשראי" - תיושם עבור כל חוב שיתרתו החוזית (ללא ניכוי מחיקות חשבונאיות שלא כרוכות בויתור חשבונאי, ריבית שלא הוכרה, הפרשות להפסדי אשראי ובטחונות) הינה 1 מיליון ש"ח או יותר וכן לגבי החובות האחרים שמזוהים על ידי התאגיד הבנקאי לצורך הערכה פרטנית ואשר ההפרשה לירידת ערך בגינם אינה נכללת בהפרשה קבוצתית.

ההפרשה הפרטנית להפסדי אשראי תוערך בהתבסס על תזרימי המזומנים העתידיים הצפויים, מהוונים בשיעור הריבית האפקטיבי של החוב, או, כאשר החוב הינו מותנה בביטחון או כאשר התאגיד הבנקאי קובע שצפויה תפיסת נכס, על פי השווי ההוגן של הביטחון ששועבד להבטחת אותו אשראי בניכוי עלויות מכירה. "הפרשה ספציפית להפסדי אשראי המוערכת על בסיס קבוצתי" - תיושם להבטחת אותו אשראי.

הפרשה ספציפית להפסדי אשראי המוערכת על בסיס קבוצתי - תיושם עבור הפרשות לירידת ערך של קבוצות גדולות של חובות קטנים והומוגניים (כגון: חובות בכרטיסי אשראי, הלוואות לדיור וחובות צרכניים הנפרעים בתשלומים) וכן בגין חובות שנבחנו פרטנית ונמצא שהם אינם פגומים. ההפרשה הספציפית להפסדי אשראי בגין חובות המוערכים על בסיס קבוצתי, למעט הלוואות לדיור לגביהם חושבה הפרשה ספציפית מזערית לפי עומק הפיגור, תחושב בהתאם לכללים שנקבעו בתקן חשבונאות אמריקאי FAS 5: Accounting for Contingencies (להלן - "FAS 5"), בהתבסס על אומדן עדכני של שיעור הפסדי העבר בגין כל אחת מהקבוצות ההומוגניות של חובות בעלות מאפייני סיכון דומים. ההפרשה הנדרשת בהתייחס למכשירי האשראי החוץ מאזניים תוערך בהתאם לכללים שנקבעו בתקן חשבונאות אמריקאי FAS 5.

בנוסף לכך, נקבעו בהוראה הגדרות וסיווגים שונים של סיכון אשראי מאזני וחוץ מאזני, כללי הכרה בהכנסות ריבית מחובות פגומים וכן כללי מחיקה חשבונאית של חובות בעייתיים. בין היתר נקבע בחוזר כי יש למחוק חשבונאית כל חוב המוערך על בסיס פרטני שנחשב שאינו בר גביה (Uncollectible) ובעל ערך נמוך עד כדי כך שהותרתו כנכס אינה מוצדקת או חוב בגינו מנהל התאגיד הבנקאי מאמצי גביה ארוכי טווח. לגבי החובות המוערכים על בסיס קבוצתי, נקבעו כללי המחיקה בהתבסס על תקופת פיגור שלהם והכל כתלות בהיותם של החובות מובטחים על ידי דירת מגורים, למעט הלוואות לדיור בגינן נערכת הפרשה מזערית לפי עומק הפיגור, חובות שמובטחים בביטחון שאינו דירת מגורים, חובות שאינם מובטחים, חובות של לווים בפשיטת רגל וחובות שנוצרו במרמה.

הוראה זו מיושמת בדוחות הכספיים של תאגידים בנקאיים וחברות כרטיסי אשראי, החל מיום 1 בינואר 2011 (בהוראה המקורית - בינואר 2010). ההוראה לא מיושמת למפרע בדוחות הכספיים לתקופות קודמות.

ביאור 1 – מדיניות חשבונאית (המשך)

השפעה מצטברת של יישום לראשונה ביום 1.1.2011 של ההוראה בנושא מדידת חובות פגומים והפרשה להפסדי אשראי:

	1 בינואר 2011
	מיליוני ש"ח
א. סיכום ההשפעה על העודפים	
יתרת עודפים שנכללה בדוחות הכספיים	419.5
השפעה מצטברת נטו ממס מיישום לראשונה של ההוראות החדשות	5.1 *
מזה:	
השינוי בהפרשה להפסדי אשראי	9.1
השפעת המס המתייחסת	(4.0)
השפעה מצטברת נטו ממס מיישום הפרשה קבוצתית להפסדי אשראי בהלוואות לדיור	4.4
מזה:	
השינוי בהפרשה להפסדי אשראי	7.0
השפעת המס המתייחסת	(2.6)
יתרת העודפים לפי ההוראות החדשות	410.0

ב. ההשפעה על האשראי לציבור (לפני ניכוי הפרשות להפסדי אשראי)	
מטבע חוץ וצמוד מטבע חוץ	
יתרת האשראי לציבור (לפני ניכוי הפרשות לחובות מסופקים) שנכללה בדוחות הכספיים	8,158.4
השפעת יישום לראשונה של ההוראות החדשות	
מחיקות חשבונאיות נטו שהוכרו	42.0
שינויים אחרים ביתרת האשראי לציבור	-
יתרת האשראי לציבור (לפני ניכוי הפרשות לחובות מסופקים) לפי ההוראות החדשות	8,116.4

ג. ההשפעה על הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות ובגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים ליום 1.1.2011

	הפרשה להפסדי אשראי			
		על בסיס קבוצתי**		
	על בסיס פרטני	לפי עומק פיגור	אחר	סה"כ
	מיליוני ש"ח			
יתרת הפרשה להפסדי אשראי שנכללה בדוח הכספי	47.0	69.2	6.6	122.8
מחיקות חשבונאיות נטו שהוכרו	(34.6)	(7.4)	-	(42.0)
שינויים אחרים בהפרשה להפסדי אשראי (נזקפו להון העצמי)	(4.1)	6.6	13.6	16.1
יתרת הפרשה להפסדי אשראי לפי ההוראות החדשות	**8.3**	**68.4**	**20.2**	**96.9**

* הנתונים הוצגו מחדש לעומת נתוני הפרופורמה שפורסמו בדוח השנתי ליום 31 בדצמבר, 2010 בסך 4.3 מיליוני ש"ח.

** לרבות הפרשה על בסיס קבוצתי בגין חובות שנבדקו פרטנית ונמצא שאינם פגומים.

מידע נוסף בנושא מדידה וגילוי של חובות פגומים, סיכון אשראי והפרשה להפסדי אשראי מוצג בביאור 3 לדוחות הכספיים.

ביאור 1 – מדיניות חשבונאית (המשך)

ג. תקן חשבונאות אמריקאי 157 בנושא מדידת שווי הוגן

ביום 31 בדצמבר 2009 פרסם המפקח על הבנקים חוזר בו אימץ, בין היתר, את תקן חשבונאות אמריקאי 157, בנושא מדידות שווי הוגן (להלן - התקן).

התקן מגדיר שווי הוגן וקובע מסגרת עבודה עקבית למדידת שווי הוגן על ידי הגדרת טכניקות הערכת שווי הוגן לגבי נכסים והתחייבויות וקביעת מדרג שווי הוגן והנחיות יישום מפורטות. כמו כן, התקן מרחיב את דרישות הגילוי למדידות שווי הוגן.

התקן חל מיום 1 בינואר 2011 ואילך למעט מספר מכשירים פיננסיים אשר יישמו במתכונת מוגבלת של יישום למפרע בהם במועד היישום לראשונה, ההפרש בין היתרות המאזניות של המכשירים הפיננסיים המסויימים לבין ערכי השווי ההוגן של אותם מכשירים יוכר כהשפעה מצטברת ליתרת הפתיחה של העודפים ליום 1 בינואר 2011, אשר תוצג בנפרד.

לצורך יישום התקן, התאגיד הבנקאי בוחן מחדש את שיטות ההערכה המיושמות על ידו למדידת שווי הוגן. השפעת יישום לראשונה של התקן הנ"ל על הבנק אינה מהותית.

ד. תקן חשבונאות אמריקאי 159, בנושא חלופת השווי ההוגן עבור נכסים פיננסיים והתחייבויות פיננסיות

ביום 31 בדצמבר 2009 פרסם המפקח על הבנקים חוזר בו אימץ, בין היתר, את תקן חשבונאות אמריקאי 159, בנושא חלופת השווי ההוגן עבור נכסים פיננסיים והתחייבויות פיננסיות (להלן - התקן).

התקן יאפשר לתאגיד בנקאי למדוד בשווי הוגן מכשירים פיננסיים ופריטים מסוימים אחרים (הפריטים הכשירים), אשר בהתאם להוראות הדיווח לציבור לא נדרש למדוד אותם בשווי הוגן. רווחים והפסדים שטרם מומשו בגין השינויים בשווי ההוגן של הפריטים לגביהם נבחרה חלופת השווי ההוגן, וכן עמלות ועלויות עסקה ידווחו בדוח רווח והפסד בכל מועד דיווח עוקב. בחירת יישום חלופת השווי ההוגן תיעשה לגבי כל מכשיר בנפרד ואינה ניתנת לביטול.

בנוסף, התקן קובע דרישות הצגה וגילוי המיועדות לסייע להשוואה בין תאגידים בנקאיים הבוחרים בבסיסי מדידה שונים לסוגים דומים של נכסים והתחייבויות.

למרות האמור לעיל, בחוזר הובהר כי תאגיד בנקאי לא יבחר בחלופת השווי ההוגן, אלא אם פיתח מראש ידע, מערכות, נהלים ובקרות ברמה גבוהה שיאפשרו לו למדוד את הפריט ברמה גבוהה של מהימנות.

התקן חל מיום 1 בינואר 2011 ואילך. יישום באימוץ למפרע או יישום באימוץ מוקדם אסורים. כמו כן נקבעו הוראות מעבר המתייחסות ליישום לגבי פריטים כשירים הקיימים במועד התחילה וכן לניירות ערך זמינים למכירה וניירות ערך מוחזקים לפדיון.
השפעת יישום לראשונה של התקן הנ"ל על הבנק אינה מהותית.

3. הנחיות והבהרות בדבר חיזוק הבקרה הפנימית על דיווח כספי בנושא זכויות עובדים

ביום 27 במרס 2011 פורסמו הנחיות של הפיקוח על הבנקים בדבר חיזוק הבקרה הפנימית על דיווח כספי בנושא זכויות עובדים. ההנחיות קובעות מספר הבהרות בנוגע להערכת התחייבות בגין זכויות עובדים והנחיות בדבר בקרה פנימית על תהליך הדיווח הכספי בנושא זכויות עובדים תוך דרישה לשיתוף אקטואר מוסמך, זיהוי ומיון התחייבויות בגין זכויות עובדים, קיום בקרות פנימיות לצורך הסתמכות על הערכת האקטואר ותיקופה וכן דרישות גילוי מסוימות. ביום 23 במאי 2011 פירסם המפקח על הבנקים הבהרה

ביאור 1 – מדיניות חשבונאית (המשך)

לפיה נדחה היישום לראשונה של ההנחיה הנ"ל ל-1 באפריל 2011.

להערכת הבנק השלכות החוזר הן על מדידת ההתחייבות והן על תהליך הבקרה הפנימית בנושא זכויות עובדים אינן מהותיות.

4. גילוי להשפעות תקני חשבונאות חדשים והוראות המפקח על הבנקים בתקופה שלפני יישומם

א. תקן חשבונאות מספר 23 - הטיפול החשבונאי בעסקאות בין ישות לבין בעל שליטה בה

בחודש דצמבר 2006 פרסם המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות את תקן חשבונאות מספר 23 - "הטיפול החשבונאי בעסקאות בין ישות לבין בעל שליטה בה" (להלן - "התקן"). התקן מחליף את תקנות ניירות ערך (הצגת פעולות בין תאגיד לבין בעל שליטה בו בדוחות הכספיים, התשנ"ו-1996) כפי שאומצו בהוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים וקובע כי נכסים והתחייבויות שלגביהם בוצעה עסקה בין הישות לבין בעל השליטה בה ימדדו במועד העסקה לפי שווי הוגן וההפרש בין השווי ההוגן לבין התמורה שנזקפה בעסקה ייזקף להון העצמי. הפרש בחובה מהווה במהותו דיבידנד ולכן מקטין את יתרת העודפים. הפרש בזכות מהווה במהותו השקעת בעלים ולכן יוצג בסעיף נפרד בהון העצמי שייקרא "קרן הון מעסקה בין ישות לבין בעל השליטה בה".

התקן דן בשלוש סוגיות הנוגעות לעסקאות בין ישות לבין בעל השליטה בה, כדלקמן: העברת נכס לישות מבעל השליטה, או לחילופין, העברת נכס מהישות לבעל השליטה; נטילת התחייבות של הישות כלפי צד שלישי, במלואה או בחלקה, על ידי בעל השליטה, שיפוי הישות על ידי בעל השליטה בה בגין הוצאה, וויתור בעל השליטה לישות על חוב שמגיע לו מהישות, במלואו או בחלקו; והלוואות שניתנו לבעל השליטה או הלוואות שהתקבלו מבעל השליטה. כמו כן קובע התקן את הגילוי שיש לתת בדוחות הכספיים בנוגע לעסקאות בין הישות לבין בעל השליטה בה במהלך התקופה.

בחודש מאי 2008 הופץ מכתב המפקח על הבנקים בו צוין כי נערכת בחינה מחודשת של הכללים שיחולו על תאגידים בנקאיים וחברות כרטיסי אשראי לגבי הטיפול בעסקאות בין ישות לבין בעל שליטה בה. על פי המכתב, בכוונת הפיקוח על הבנקים לקבוע כי על עסקאות בין תאגיד בנקאי וחברות כרטיסי אשראי לבין בעל שליטה בהם ועל עסקאות בין תאגיד בנקאי לבין חברה בשליטתו יחולו הכללים הבאים:

1. תקני הדיווח הכספי הבין-לאומיים;
2. בהיעדר התייחסות ספציפית בתקני הדיווח הכספי הבינלאומיים, יושמו כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב החלים על תאגידים בנקאיים בארה"ב, בתנאי שהם לא סותרים את תקני הדיווח הכספי הבינלאומיים;
3. בהיעדר התייחסות בכללי החשבונאות המקובלים בארה"ב יש ליישם את החלקים בתקן, בתנאי שאינם סותרים את תקני הדיווח הכספי הבין-לאומיים וגם את הכללים המקובלים בארה"ב כאמור לעיל.

לתאריך פרסום הדוחות טרם פורסמו הוראות סופיות של המפקח על הבנקים בנוגע לאימוץ כללים ספציפיים בנושא ולגבי אופן יישומם לראשונה.

ביאור 1 – מדיניות חשבונאית (המשך)

ב. עדכון תקינה חשבונאית ASU 2011-02 בנושא החלטה בידי נותן האשראי האם ארגון מחדש של חוב מהווה ארגון מחדש של חוב בעייתי

במהלך חודש אפריל 2011 פרסם ה- FASB עדכון תקינה חשבונאית ASU 2011-02 בנושא קביעה על ידי נותן אשראי האם ארגון מחדש של חוב מהווה ארגון מחדש של חוב בעייתי. בהתאם לתקינה אמריקאית בנושא (ASC 310), חוב שאורגן מחדש כחוב בעייתי הינו חוב אשר עבר פורמאלית ארגון מחדש, במסגרתו - מסיבות כלכליות או משפטיות הקשורות לקשיים פיננסיים של חייב - הבנק העניק ויתור ללווה.

העדכון מספק הנחיות נוספות המבהירות מתי ייחשב ארגון מחדש של חוב כארגון מחדש של חוב בעייתי במסגרתו הוענק על ידי נותן האשראי ויתור. בפרט, נכללו הבהרות בכל הקשור לאופן היישום של מבחן הויתור בריבית אפקטיבית. כמו כן, נכללו הנחיות לקביעה האם הוענק הויתור בארגון מחדש של חוב שבמסגרתו הריבית החוזית בהתאם לתנאים החדשים גבוהה יותר מהריבית החוזית המקורית, אך עדיין נמוכה בהשוואה לריבית בשוק לגבי הלוואות בעלות מאפייני סיכון דומים ובהתחשב במכלול התנאים שנקבעו במסגרת הארגון מחדש. כמו כן הובהר כי במצבים בהם לחייב לא קיימת אפשרות לגייס חוב בעל מאפייני סיכון דומים בתנאי שוק יידרש הבנק לבחון את מכלול התנאים האחרים של הארגון מחדש לקביעה האם הוענק ויתור.

לצורך קביעה האם הלווה הינו בקשיים יידרש הבנק, בין היתר, להעריך האם צפוי שהלווה יקלע לאירוע הכשל בעתיד הנראה לעין. במידה ואירוע הכשל כאמור הינו צפוי (probable) על הבנק להסיק כי הלווה נמצא בקשיים פיננסיים.

בנוסף, בהתאם לתקינה הקיימת, דחייה לא משמעותית בתשלומים לא מהווה ויתור. ה- ASU מספק רשימה של סממנים שעשויים להצביע על כך שהעיכוב אינו מהותי, כגון: הסכום של התשלומים שאורגנו מחדש אינו מהותי ביחס ליתרת החוב שלא נפרעה או ביחס לשווי הביטחון וכן הדחייה אינה מהותית ביחס לתדירות התשלומים (חודשית, רבעונית וכד'), מועד הפירעון החוזי המקורי והמח"מ הצפוי המקורי של החוב. בהתאם ל- ASU, נותן האשראי חייב להביא בחשבון השפעה מצטברת של ארגון חוב מחדש שבוצע בעבר בעת ביצוע הערכה האם הדחייה אינה מהותית.

כמו כן, ה- ASU קובע שורה של דרישות גילוי לגבי פעולות ארגון מחדש של חוב בעייתי.

הכללים שנקבעו ב- ASU יכנסו לתוקף לתקופות המתחילות לאחר 15 ביוני 2011 (כלומר החל מ- 1 ביולי 2011). יישום מוקדם אפשרי. שינויים באופן המדידה של הפרשה להפסדי אשראי יישומו באופן של מכאן ולהבא (כלומר, מדידה של יתרות חוב שיוגדרו כחובות פגומים בעקבות היישום לראשונה של ה- ASU).

בהתאם להנחיות הפיקוח על הבנקים, עדכון זה יושם על ידי תאגידים בנקאיים החל ממועד תחולתו, למעט דרישות הגילוי שלא יחולו בשלב זה.

הבנק בוחן את השלכות היישום לראשונה של עדכון התקינה החשבונאית.

ביאור 2 – ניירות ערך

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

	30 ביוני 2011				
	הערך במאזן	עלות מופחתת (במניות - עלות)	רווחים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	שווי הוגן [1]
			(בלתי מבוקר)		
ניירות ערך זמינים למכירה -					
אגרות חוב ומלוות ממשלתיים	1,083.0	1,099.1	0.2	16.3	1,083.0
של אחרים	114.8	119.4	0.3	4.9	114.8
מניות	1.0	1.0	-	-	1.0
סך הכל ניירות ערך זמינים למכירה	**1,198.8**	**1,219.5**	**0.5** [2]	**21.2** [2]	**1,198.8**
ניירות ערך למסחר -					
אגרות חוב ומלוות ממשלתיים	142.3	143.2	0.1	1.0	142.3
של אחרים	6.7	6.7	0.2	0.1	6.8
תעודות סל	4.0	4.0	-	0.1	3.9
סך הכל ניירות ערך למסחר	153.0	153.9	0.3 [3]	1.2 [3]	153.0
סך הכל ניירות ערך	**1,351.8**	**1,373.4**			**1,351.8**

	30 ביוני 2010				
	הערך במאזן	עלות מופחתת (במניות - עלות)	רווחים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	שווי הוגן [1]
			(בלתי מבוקר)		
ניירות ערך זמינים למכירה -					
אגרות חוב ומלוות ממשלתיים	1,073.8	1,072.6	4.1	2.9	1,073.8
של אחרים	203.5	200.9	8.6	6.0	203.5
מניות	0.7	0.9	-	0.2	0.7
סך הכל ניירות ערך זמינים למכירה	1,278.0	1,274.4	12.7 [2]	9.1 [2]	1,278.0
ניירות ערך למסחר -					
אגרות חוב ומלוות ממשלתיים	80.2	78.0	2.2	-	80.2
של אחרים	6.0	5.9	0.1	-	6.0
קרנות נאמנות	2.2	2.4	-	0.2	2.2
סך הכל ניירות ערך למסחר	88.4	86.3	2.3 [3]	0.2 [3]	88.4
סך הכל ניירות ערך	1,366.4	1,360.7			1,366.4

(1) נתוני שווי הוגן מבוססים בדרך כלל על שערי בורסה אשר לא בהכרח משקפים את המחיר שיתקבל ממכירת ניירות ערך בהיקפים גדולים.
(2) כלולים בהון העצמי "התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן".
(3) נזקפו לדוח רווח והפסד.

הערה:
לבנק ירושלים אין פעילות מהותית במכשירים פיננסיים מגוזי נכסים אשר יכולים לגרום להפסדים משמעותיים בתחום זה.

ביאור 2 – ניירות ערך (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

	31 בדצמבר 2010				
	הערך במאזן	עלות מופחתת (במניות - עלות)	רווחים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	הפסדים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	שווי הוגן[1]
			(מבוקר)		
ניירות ערך זמינים למכירה -					
אגרות חוב ומלוות ממשלתיים	1,115.2	1,126.9	0.2	11.9	1,115.2
של אחרים	118.9	120.2	1.9	3.2	118.9
סך הכל ניירות ערך זמינים למכירה	1,234.1	1,247.1	2.1 [2]	15.1 [2]	1,234.1
ניירות ערך למסחר -					
אגרות חוב ומלוות ממשלתיים	71.9	71.8	0.5	0.4	71.9
של אחרים	8.9	8.5	0.6	0.2	8.9
סך הכל ניירות ערך למסחר	80.8	80.3	1.1 [3]	0.6 [3]	80.8
סך הכל ניירות ערך	1,314.9	1,327.4			1,314.9

(1) נתוני שווי הוגן מבוססים בדרך כלל על שערי בורסה אשר לא בהכרח משקפים את המחיר שיתקבל ממכירת ניירות ערך בהיקפים גדולים.
(2) כלולים בהון העצמי "התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן".
(3) נזקפו לדוח רווח והפסד.
הערה: לבנק ירושלים אין פעילות מהותית במכשירים פיננסיים מגובי נכסים אשר יכולים לגרום להפסדים משמעותיים בתחום זה.

ביאור 3 – אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי [1]

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

א - האשראי לציבור

	30 ביוני 2011			31 בדצמבר 2010		
	יתרת חוב רשומה	הפרשה להפסדי אשראי	יתרת חוב נטו	יתרת חוב רשומה	הפרשה להפסדי אשראי	יתרת חוב נטו
אשראי לציבור שנבדק על בסיס פרטני*	1,553.3	7.7	1,545.6	1,346.9	12.6	1,334.3
אשראי לציבור שנבדק על בסיס קבוצתי**	7,098.9	82.2	7,016.7	6,770.9	84.3	6,686.6
סה"כ אשראי לציבור	8,652.2	89.9	8,562.3	8,117.8	96.9	8,020.9

* לרבות אשראי שנבחן על בסיס פרטני ונמצא שהוא אינו פגום. ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי זה חושבה על בסיס קבוצתי. לפירוט נוסף לגבי אשראי שנבחן על בסיס פרטני ראה טבלה בסעיף ב'.

** אשראי שהפרשה להפסדי אשראי בגינו מוערכת על בסיס קבוצתי בשיטת עומק הפיגור לפי נספח להוראת ניהול בנקאי תקין מס' 314, ואשראי אחר שלא נבדק פרטנית אשר ההפרשה להפסדי אשראי בגינו חושבה על בסיס קבוצתי. לפירוט נוסף ראה טבלה בסעיף ג'.

ב - אשראי לציבור שנבדק על בסיס פרטני

	30 ביוני 2011			31 בדצמבר 2010		
	יתרת חוב רשומה	הפרשה להפסדי אשראי	יתרת חוב נטו	יתרת חוב רשומה	הפרשה להפסדי אשראי	יתרת חוב נטו
אשראי לציבור שנבדק על בסיס פרטני כולל						
אשראי לציבור פגום*	**29.8**	**4.6**	**25.2**	**29.9**	**8.3**	**21.6**
אשראי לציבור שאינו פגום, בפיגור של 90 ימים או יותר**	6.9	0.1	6.8	6.8	0.9	5.9
אשראי לציבור שאינו פגום, בפיגור של 30 ימים ועד 89 ימים**	9.3	0.2	9.1	2.4	0.1	2.3
אשראי לציבור אחר שאינו פגום**	1,507.3	2.8	1,504.5	1,307.8	3.3	1,304.5
סה"כ אשראי לציבור שאינו פגום**	**1,523.5**	**3.1**	**1,520.4**	**1,317.0**	**4.3**	**1,312.7**
סה"כ אשראי לציבור שנבדק על בסיס פרטני	**1,553.3**	**7.7**	**1,545.6**	**1,346.9**	**12.6**	**1,334.3**

* אשראי פגום אינו צובר הכנסות ריבית, למעט אשראי מסוים בארגון מחדש כמצויין בהמשך סעיף זה.

** אשראי שנבדק על בסיס פרטני ונמצא שאינו פגום. ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי זה חושבה על בסיס קבוצתי.

(1) לפרטים נוספים בדבר השפעה מצטברת של יישום לראשונה ביום 1.1.2011 של ההוראה בנושא מדידת חובות פגומים והפרשה להפסדי אשראי ראה בפרק מדיניות חשבונאית.

ביאור 3 – אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

ב - אשראי לציבור שנבדק על בסיס פרטני (המשך)

	30 ביוני 2011	31 בדצמבר 2010
מידע נוסף על אשראי לציבור פגום שנבדק על בסיס פרטני		
אשראי לציבור פגום בגינו קיימת הפרשה להפסדי אשראי על בסיס פרטני	10.1	17.2
אשראי לציבור פגום בגינו לא קיימת הפרשה להפסדי אשראי על בסיס פרטני	19.7	12.7
סה"כ אשראי לציבור פגום	**29.8**	**29.9**
אשראי לציבור פגום שנמדד לפי ערך נוכחי של תזרימי מזומנים	25.0	25.3
אשראי לציבור פגום שנמדד לפי שווי הביטחון	4.8	4.6
סה"כ אשראי לציבור פגום	**29.8**	**29.9**

	30 ביוני 2011			31 בדצמבר 2010		
	יתרת חוב רשומה	הפרשה להפסדי אשראי	יתרת חוב נטו	יתרת חוב רשומה	הפרשה להפסדי אשראי	יתרת חוב נטו
אשראי בעייתי בארגון מחדש במסגרתו בוצעו שינויים בתנאי האשראי						
שאינו צובר הכנסות ריבית	21.2	0.6	20.6	21.1	4.1	17.0
צובר הכנסות ריבית, בפיגור של 90 ימים או יותר	-	-	-	-	-	-
צובר הכנסות ריבית, בפיגור של 30 ימים ועד 89 ימים	-	-	-	-	-	-
צובר הכנסות ריבית	8.6	4.0	4.6	8.8	4.2	4.6
סה"כ (נכלל באשראי לציבור פגום)	**29.8**	**4.6**	**25.2**	**29.9**	**8.3**	**21.6**

לבנק אין התחייבויות למתן אשראי נוסף לחייבים שלגביהם בוצע ארגון מחדש של אשראי בעייתי במסגרתו בוצעו שינויים בתנאי האשראי.

	לשלושת החודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני	לששת החודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני
	2011	
יתרת חוב רשומה ממוצעת של אשראי לציבור פגום בתקופת הדיווח	29.9	29.9
סך הכנסות ריבית שנרשמו בתקופת הדיווח בגין אשראי זה בפרק הזמן בו סווג כפגום*	0.3	0.5
סך הכנסות ריבית שהיו נרשמות בתקופת הדיווח אילו היה אשראי זה צובר ריבית לפי תנאיו המקוריים	0.4	0.8
*מזה: הכנסות ריבית שנרשמו לפי השיטה החשבונאית של בסיס מזומן	0.1	0.2

ביאור 3 – אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

ג - אשראי לציבור שנבדק על בסיס קבוצתי כולל

הלוואות לדיור שבגינן נעשתה הפרשה מזערית להפסדי אשראי לפי עומק פיגור לפי הנספח להוראת ניהול בנקאי תקין מס' 314 ליום 30 ביוני 2011:

	עומק הפיגור						
	בפיגור של 30 ימים עד 90 ימים	בפיגור של יותר מ-90 ימים					
	חודשיים עד 3 חודשים	מעל 3 חודשים עד 6 חודשים	מעל 6 חודשים עד 15 חודשים	מעל 15 חודשים עד 33 חודשים	מעל 33 חודשים	סה"כ מעל 3 חודשים	יתרות בגין הלוואות בפיגור שמוחזרו***	סה"כ
	30 ביוני 2011							
סכום הפיגור	3.2	3.4	5.3	3.3	57.8	69.8	-	73.0
מזה: יתרת ההפרשה לריבית*	-	0.1	0.1	0.2	23.5	23.9	-	23.9
יתרת חוב רשומה	59.0	73.3	70.3	19.3	57.9	220.8	25.9	305.7
יתרת ההפרשה להפסדי אשראי**	-	-	10.1	9.3	43.9	63.3	2.9	66.2
יתרת חוב נטו	59.0	73.3	60.2	10.0	14.0	157.5	23.0	239.5
	31 בדצמבר 2010							
סכום הפיגור	3.0	4.4	5.2	6.1	64.2	79.9	-	82.9
מזה: יתרת ההפרשה לריבית*	-	-	0.1	0.1	24.6	24.8	-	24.8
יתרת חוב רשומה	57.4	81.6	58.6	28.3	61.0	229.5	25.4	312.3
יתרת ההפרשה להפסדי אשראי**	-	-	7.4	11.9	45.6	64.9	3.5	68.4
יתרת חוב נטו	57.4	81.6	51.2	16.4	15.4	164.6	21.9	243.9

* בגין ריבית על סכומים שבפיגור.

** לא כולל יתרת ההפרשה לריבית.

*** הלוואות בהן נחתם הסדר להחזר פיגורים של לווה, כאשר נעשה שינוי בלוח הסילוקין בגין יתרת ההלוואה שטרם הגיע מועד פרעונן.

ביאור 3 – אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

ג - אשראי לציבור שנבדק על בסיס קבוצתי כולל (המשך)

אשראי אחר שלא נבדק פרטנית אשר ההפרשה להפסדי אשראי בגינו חושבה על בסיס קבוצתי:

	30 ביוני 2011			31 בדצמבר 2010		
	יתרת חוב רשומה	הפרשה להפסדי אשראי	יתרת חוב נטו	יתרת חוב רשומה	הפרשה להפסדי אשראי	יתרת חוב נטו
אשראי לציבור פגום	-	-	-	-	-	-
אשראי לציבור שאינו פגום, בפיגור של 90 ימים או יותר	9.4	1.4	8.0	10.3	1.2	9.1
אשראי לציבור שאינו פגום, בפיגור של 30 ימים ועד 89 ימים	10.6	0.4	10.2	6.4	0.1	6.3
אשראי לציבור אחר שאינו פגום	646.3	4.5	641.8	534.1	5.8	528.3
סה"כ	**666.3**	**6.3**	**660.0**	**550.8**	**7.1**	**543.7**

ד - הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות ובגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים

	הפרשה להפסדי אשראי			
		על בסיס קבוצתי*		
	על בסיס פרטני	לפי עומק פיגור	אחר	סה"כ
יתרת הפרשה ליום 31 במרץ 2011	5.9	67.2	20.1	93.2
שלושה חודשים שהסתיימו ביום 30.6.2011				
הוצאות בגין הפסדי אשראי	(0.7)	0.9	1.2	1.4
מחיקות חשבונאיות	(0.6)	(2.7)	(2.2)	(5.5)
גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות	-	0.8	-	0.8
מחיקות חשבונאיות נטו	(0.6)	(1.9)	(2.2)	(4.7)
אחר (בגין רכישות/מכירת הלוואות וכו')	-	-	-	-
יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 30.6.2011	**4.6**	**66.2**	**19.1**	**89.9**
יתרת הפרשה לתחילת התקופה	47.0	69.2	6.6	122.8
מחיקות חשבונאיות נטו שהוכרו ליום 1/1/11	(34.6)	(7.4)	-	(42.0)
שינויים אחרים בהפרשה להפסדי אשראי ליום 1.1.2011 (נזקפו להון העצמי)	(4.1)	6.6	13.6	16.1
ששה חודשים שהסתיימו ביום 30.6.2011				
הוצאות בגין הפסדי אשראי	(3.3)	1.9	3.6	2.2
מחיקות חשבונאיות	(0.6)	(4.9)	(4.7)	(10.2)
גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות	0.2	0.8	-	1.0
מחיקות חשבונאיות נטו	(0.4)	(4.1)	(4.7)	(9.2)
אחר (בגין רכישות/מכירת הלוואות וכו')	-	-	-	-
יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 30.6.2011	**4.6**	**66.2**	**19.1**	**89.9**

ביאור 3 – אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

	הפרשה להפסדי אשראי			
	על בסיס קבוצתי*			
	על בסיס פרטני	לפי עומק פיגור	אחר	סה"כ
הרכב יתרת הפרשה ליום 30.6.2011				
בגין אשראי לציבור	4.6	66.2	19.1	89.9
בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים (נכלל בסעיף התחייבויות אחרות)	-	-	1.0	1.0
הרכב יתרת הפרשה ליום 31.12.2010				
בגין אשראי לציבור	8.3	68.4	20.2	96.9

* לרבות הפרשה על בסיס קבוצתי בגין חובות שנבדקו פרטנית ונמצא שאינם פגומים.

ה - פרטים נוספים על הלוואות לדיור ואופן חישוב ההפרשה להפסדי אשראי

	30 ביוני 2011						
	הלוואות לדיור	הלוואות לדיור פגומות או בפיגור של יותר מ-90 ימים (1)		יתרת הפרשה להפסדי אשראי			
					אחרת		
	יתרת חוב רשומה (4)	סכום בפיגור (3)	יתרת חוב רשומה	לפי עומק פיגור	על בסיס קבוצתי	על בסיס פרטני	סה"כ
הלוואות לדיור שחובה לחשב בגינן את ההפרשה להפסדי אשראי לפי עומק הפיגור (2)	6,196.3	69.8	220.7	66.2	-	-	66.2
הלוואות לדיור אחרות	236.3	0.7	3.6	-	9.7	-	9.7
סה"כ	**6,432.6**	**70.5**	**224.3**	**66.2**	**9.7**	**-**	**75.9**

	31 בדצמבר 2010						
	הלוואות לדיור	הלוואות לדיור פגומות או בפיגור של יותר מ-90 ימים (1)		יתרת הפרשה להפסדי אשראי			
					אחרת		
	יתרת חוב רשומה (4)	סכום בפיגור (3)	יתרת חוב רשומה	לפי עומק פיגור	על בסיס קבוצתי	על בסיס פרטני	סה"כ
הלוואות לדיור שחובה לחשב בגינן את ההפרשה להפסדי אשראי לפי עומק הפיגור (2)	6,026.3	79.9	229.4	68.4	-	-	68.4
הלוואות לדיור אחרות	193.8	0.6	2.2	-	8.8	-	8.8
סה"כ	**6,220.1**	**80.5**	**231.6**	**68.4**	**8.8**	**-**	**77.2**

(1) הלוואות לדיור פגומות והלוואות לדיור בפיגור יותר מ-3 חודשים.
(2) מזה: הלוואות לכל מטרה במשכון דירת מגורים בסך 1,354.2 מיליוני ש"ח.
(3) כולל ריבית על סכום הפיגור.
(4) מזה: הלוואות לדיור בריבית משתנה בסך 5,087 מיליוני ש"ח.

באור 4 – הלימות הון לפי הוראות המפקח על הבנקים

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

מחושב בהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין מספר 211-201 בדבר "מדידה והלימות ההון".

א - הון לצורך חישוב יחס ההון

	30 ביוני		31 בדצמבר
	2011	2010	2010
הון רובד 1, לאחר ניכויים	**623.5**	626.3	633.2
הון רובד 2, לאחר ניכויים	**311.8**	274.6	271.5
סך הכל ההון הכולל	**935.3**	900.9	904.7

ב - יתרות משוקללות של נכסי סיכון

סיכון אשראי	**5,885.2**	5,348.1	5,457.8
סיכוני שוק	**47.6**	14.7	18.3
סיכון תפעולי	**472.4**	488.9	480.1
סך הכל יתרות משוקללות של נכסי סיכון	**6,405.2**	5,851.7	5,956.2

ג - יחס ההון לרכיבי סיכון

		באחוזים	
יחס הון רובד 1 לרכיבי סיכון	**9.7**	10.7	10.6
יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון	**14.6**	15.4	15.2
יחס ההון הכולל המזערי הנדרש ע"י המפקח על הבנקים	**13.0**	13.0	13.0

ביאור 5 – דוח מאוחד על נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

	30 ביוני 2011					
	מטבע ישראלי		מטבע חוץ [1]			
	לא צמוד	צמוד למדד המחירים	דולר של ארה"ב	אחר	פריטים שאינם כספיים	סך הכל
	(בלתי מבוקר)					
נכסים						
מזומנים ופיקדונות בבנקים	401.9	-	85.8	22.2	-	509.9
ניירות ערך	920.1	413.5	14.1	-	4.1	1,351.8
אשראי לציבור, נטו	4,498.7	2,944.9	954.4	164.3	-	8,562.3
בניינים וציוד	-	-	-	-	62.7	62.7
נכסים בגין מכשירים נגזרים	4.7	11.7	0.7	4.5	-	21.6
נכסים אחרים	50.5	1.5	-	-	8.3	60.3
סך הכל נכסים	**5,875.9**	**3,371.6**	**1,055.0**	**191.0**	**75.1**	**10,568.6**
התחייבויות						
פיקדונות הציבור	4,066.9	2,758.5	770.2	279.8	-	7,875.4
פיקדונות מבנקים	-	64.0	18.5	-	-	82.5
פיקדונות הממשלה	-	-	-	-	-	-
אגרות חוב וכתבי התחייבויות נדחים	1,145.6	767.0	4.9	-	-	1,917.5
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים	3.7	-	2.1	1.3	-	7.1
התחייבויות אחרות	26.0	-	-	-	36.6	62.6
סך כל ההתחייבויות	**5,242.2**	**3,589.5**	**795.7**	**281.1**	**36.6**	**9,945.1**
הפרש	633.7	(217.9)	259.3	(90.1)	38.5	623.5
מכשירים נגזרים שאינם מגדרים						
מכשירים נגזרים (למעט אופציות)	(146.1)	257.6	(211.6)	100.1	-	-
סך הכל כללי	**487.6**	**39.7**	**47.7**	**10.0**	**38.5**	**623.5**

(1) כולל צמודי מטבע חוץ.

ביאור 5 – דוח מאוחד על נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

	30 ביוני 2010					
	מטבע ישראלי		מטבע חוץ [1]			
	לא צמוד	צמוד למדד המחירים	דולר של ארה"ב	אחר	פריטים שאינם כספיים	סך הכל
	(בלתי מבוקר)					
נכסים						
מזומנים ופיקדונות בבנקים	158.3	0.9	169.6	19.3	-	348.1
ניירות ערך	995.6	350.3	17.7	-	2.8	1,366.4
אשראי לציבור	3,735.1	2,832.4	940.9	164.7	-	7,673.1
בניינים וציוד	-	-	-	-	54.0	54.0
נכסים בגין מכשירים נגזרים *	1.5	10.0	0.9	2.2	-	14.6
נכסים אחרים *	21.6	0.5	0.1	-	12.4	34.6
סך כל הנכסים	4,912.1	3,194.1	1,129.2	186.2	69.2	9,490.8
התחייבויות						
פיקדונות הציבור	3,282.8	2,700.2	873.5	218.6	-	7,075.1
פיקדונות מבנקים	-	69.7	27.5	-	-	97.2
פיקדונות הממשלה	2.0	0.5	-	-	-	2.5
אגרות חוב וכתבי התחייבויות נדחים	679.8	920.9	6.1	-	-	1,606.8
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים *	1.5	0.5	5.2	3.4	-	10.6
התחייבויות אחרות *	38.4	-	0.1	-	31.3	69.8
סך כל ההתחייבויות	4,004.5	3,691.8	912.4	222.0	31.3	8,862.0
הפרש	907.6	(497.7)	216.8	(35.8)	37.9	628.8
מכשירים נגזרים שאינם מגדרים						
מכשירים נגזרים (למעט אופציות)	(286.2)	401.2	(152.1)	37.1	-	-
סך הכל כללי	621.4	(96.5)	64.7	1.3	37.9	628.8

(1) כולל הצמדה למטבע חוץ.

* סווג מחדש.

ביאור 5 – דוח מאוחד על נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

	31 בדצמבר 2010					
	מטבע ישראלי		מטבע חוץ [1]			
	לא צמוד	צמוד למדד המחירים	דולר של ארה"ב	אחר	פריטים שאינם כספיים	סך הכל
	(בלתי מבוקר)					
נכסים						
מזומנים ופיקדונות בבנקים	547.5	-	83.6	21.2	-	652.3
ניירות ערך	1,009.7	287.9	14.8	-	2.5	1,314.9
אשראי לציבור, נטו	4,050.5	2,874.7	950.2	161.5	-	8,036.9
בניינים וציוד	-	-	-	-	56.7	56.7
נכסים בגין מכשירים נגזרים *	10.7	10.4	1.5	1.3	-	23.9
נכסים אחרים *	29.2	-	-	-	11.8	41.0
סך הכל נכסים	5,647.6	3,173.0	1,050.1	184.0	71.0	10,125.7
התחייבויות						
פיקדונות הציבור	3,711.7	2,671.4	757.7	267.0	-	7,407.8
פיקדונות מבנקים	-	64.3	22.2	-	-	86.5
פיקדונות הממשלה	4.4	0.5	-	-	-	4.9
אגרות חוב וכתבי התחייבויות נדחים	1,075.1	840.6	5.4	-	-	1,921.1
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים *	4.7	-	4.0	2.0	-	10.7
התחייבויות אחרות *	28.0	-	-	-	33.5	61.5
סך הכל התחייבויות	4,823.9	3,576.8	789.3	269.0	33.5	9,492.5
הפרש	823.7	(403.8)	260.8	(85.0)	37.5	633.2
מכשירים נגזרים שאינם מגדרים						
מכשירים נגזרים (למעט אופציות)	(247.4)	355.6	(200.8)	92.6	-	-
סך הכל כללי	576.3	(48.2)	60.0	7.6	37.5	633.2

(1) כולל הצמדה למטבע חוץ.

* סווג מחדש.

ביאור 6 – התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

א - מכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים [1]

	30 ביוני		31 בדצמבר
	2011	2010	2010
	(בלתי מבוקר)		(מבוקר)
עסקאות בהן היתרה מייצגת סיכון אשראי:			
התחייבויות בלתי חוזרות שאושרו ועדיין לא ניתנו	855.4	727.6	870.0
ערבויות לרוכשי דירות	220.5	338.1	249.6
ערבויות להבטחת אשראי	83.9	78.8	80.7
ערבויות אחרות	78.6	74.9	75.9
מסגרות אשראי של כרטיסי אשראי שלא נוצלו	134.6	77.5	112.9
מסגרות חח"ד ומסגרות אשראי אחרות בחשבונות לפי דרישה שלא נוצלו	83.6	164.3	87.4
אשראי תעודות	-	-	9.4
סה"כ	**1,456.6**	1,461.2	1,485.9

(1) היתרות הנ"ל הינן לפני הפרשה כללית והפרשה נוספת לחובות מסופקים וללא שקלול.

ב - התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות אחרות

	30 ביוני		31 בדצמבר
	2011	2010	2010
	(בלתי מבוקר)		(מבוקר)
חוזי שכירות לזמן ארוך	**129.6**	11.5	47.4

ג - תביעות

1. כללי

במהלך העסקים השוטף הוגשו תביעות משפטיות שונות נגד הבנק. לדעת הנהלת הבנק, בהתבסס על חוות דעת יועציה המשפטיים באשר לסיכויי התביעות, לרבות בקשות לאישור תובענות ייצוגיות, נכללו הפרשות נאותות בדוחות הכספיים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים, בגין הפסדים צפויים הנובעים מתביעות תלויות כנגד הבנק.

2. כנגד הבנק תלויות ועומדות בקשות לאישור תביעות ייצוגיות כפי שמפורט לקמן.

להלן פירוט תביעות אלה:

א. בחודש יולי 1997 הוגשה לבית המשפט המחוזי בתל-אביב תביעה נגד הבנק ונגד ארבעה בנקים אחרים למשכנתאות בסכום כולל של מעל מיליארד ש"ח, וכן הוגשה בקשה להכיר בתביעה זו כתובענה ייצוגית. בתביעה ובבקשה נטען, בין היתר, כי הבנקים הנ"ל גבו מהלווים עמלות ביטוח חיים וביטוח נכסים שלא כדין, וכי הלווים זכאים להשבת סכומי עמלות אלה. התביעה והבקשה לא כללו

ביאור 6 – התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות (המשך)

את אופן חישוב הסכום האמור, ולא פורט בהן איזה חלק ממנו מיוחס לבנק.

בחודש נובמבר 1997 החליט בית המשפט המחוזי, לדחות את התביעה במתכונת של תובענה ייצוגית על פי חוק הבנקאות (שירות ללקוח), התשמ"א-1981 וחוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ח-1988. עם זאת, פסק בית המשפט כי ניתן לדון בתובענה זו כעתירה לסעד הצהרתי בלבד ולא כספי במסגרת תקנה 29 לתקנות סדר הדין האזרחי. בחודש דצמבר 1997 הגיש הבנק לבית המשפט העליון בקשת רשות לערער על ההחלטה הנ"ל וכן בקשה לעיכוב ההליכים עד לקבלת פסיקתו בענין זה. בקשת עיכוב ביצוע ההליכים נענתה על ידי בית המשפט העליון, וזאת עד להחלטה בעניין הבקשה לערעור. בפברואר 2008 הועברה תביעה זו לגישור בפני כב' המשנה לנשיא (בדימוס) תיאודור אור, והצדדים גיבשו הסכם פשרה כולל לתשלום פיצוי לגופים ציבוריים נזקקים, אשר אושר על ידי מגשר ועל ידי בית המשפט. לפי הסכם זה, ישלם הבנק לגופים האמורים סך של 644,549 ש"ח (חלקו של הבנק - 3.185%, מתוך סכום הפשרה הכולל בסך של 20,237,000 ש"ח).

באם הצדדים לא יגיעו להסכמה בנוגע לחלוקת תשלום הפיצוי וכתוצאה מכך יבוטל הסכם הפשרה, במצב כזה לדעת הנהלת הבנק, בהסתמך על חוות דעת יועציה המשפטיים, לא ניתן בשלב זה להעריך האם התביעה תוכר כתביעה ייצוגית, וכן את סיכויי התביעה אם לא יצליחו הליכי הגישור.

אם תתקבל התביעה יביא הדבר להקטנה משמעותית בהכנסות הבנק.

ההכנסות משירותים בנקאיים הניתנים ללווים בקשר עם ביטוחי חיים וביטוחי דירות כאמור לעיל, לפני ניכויי עלויות, הסתכמו כדלהלן:

	לשלושת החודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		לששת החודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר
	2011	2010	2011	2010	2010
	מיליוני ש"ח				
	(בלתי מבוקר)				(מבוקר)
מביטוח חיים					
לפני השפעת מס	**2.9**	3.0	**5.7**	5.9	11.8
לאחר השפעת מס	**1.9**	1.9	**3.7**	3.8	7.8
מביטוח דירות					
לפני השפעת מס	**1.2**	1.2	**2.4**	2.6	5.2
לאחר השפעת מס	**0.9**	1.0	**1.8**	2.0	3.7

ב. ביום 3 בינואר 2010 הוגשה תביעה בבית המשפט המחוזי בירושלים כנגד הבנק, וכן הוגשה בקשה להכיר בתביעה זו כתובענה ייצוגית. התובעים לא נקבו בסכום התובענה הייצוגית. בתביעה נטען כי הבנק נתן ללקוחותיו הלוואות דולריות עם "ריצפה", וכי קביעת שער ריצפה בהלוואות הינו תנאי מקפח בחוזה אחיד שדינו להתבטל.

לדעת הנהלת הבנק, בהסתמך על חוות דעת יועציה המשפטיים, סיכויי התובענה הינם קלושים.

ביאור 6 – התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות (המשך)

ג. ביום 12 ביולי 2010 הוגשה תביעה בבית המשפט המחוזי בירושלים כנגד הבנק, וכן הוגשה בקשה להכיר בתביעה זו כתובענה ייצוגית בסך כולל של 10,692,200 ש"ח לכלל הקבוצה המיוצגת. בתביעה נטען כי הבנק לא הסיר את כל רישומי השעבודים הרשומים על שמו להבטחת הלוואות שכבר סולקו במלואן על ידי הלווים. לפיכך, נתבע כי הבנק יסיר רישומים אלו ויפצה לקוחות שהסירו רישומים אלו על חשבונם. בקדם משפט שהתקיים ביום 7 ביולי 2011 הסכימו הצדדים להעביר את התיק לגישור.

לדעת הנהלת הבנק, בהסתמך על חוות דעת יועציה המשפטיים, לא ניתן בשלב מוקדם זה להעריך האם התביעה תוכר כתובענה ייצוגית ו/או את היקף החשיפה לבנק.

ביאור 7 – פעילות במכשירים נגזרים – היקף, סיכוני אשראי ומועדי פרעון

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

א. היקף הפעילות על בסיס מאוחד

1. סכום נקוב של מכשירים נגזרים

	30 ביוני 2011				
	חוזי ריבית		חוזי מטבע חוץ	חוזים בגין מניות	סך הכל
	שקל - מדד	אחר			
	(בלתי מבוקר)				
א. נגזרים ALM [1][2]					
חוזי Forward	-	-	404.9	-	404.9
Swaps	250.0	25.0	-	-	275.0
סה"כ	**250.0**	**25.0**	**404.9**	**-**	**679.9**
ב. נגזרים אחרים [1]					
חוזי אופציה שנסחרים בבורסה					
אופציות שנכתבו	-	-	26.0	512.7	538.7
אופציות שנקנו	-	-	26.0	512.7	538.7
סה"כ	**-**	**-**	**52.0**	**1,025.4**	**1,077.4**
ג. נגזרי אשראי וחוזי החלפת מטבע חוץ ספוט					
חוזי החלפת מטבע חוץ ספוט	-	-	21.4	-	21.4
סך כל הסכום הנקוב	**250.0**	**25.0**	**478.3**	**1,025.4**	**1,778.7**

2. שווי הוגן ברוטו של מכשירים נגזרים

א. נגזרים ALM [1][2]					
שווי הוגן ברוטו חיובי	11.6	0.2	6.5	-	18.3
שווי הוגן ברוטו שלילי	-	-	3.8	-	3.8
ב. נגזרים אחרים [1]					
שווי הוגן ברוטו חיובי	-	-	0.6	2.7	3.3
שווי הוגן ברוטו שלילי	-	-	0.6	2.7	3.3
סך הכל ברוטו חיובי	**11.6**	**0.2**	**7.1**	**2.7**	**21.6**
סך הכל ברוטו שלילי	**-**	**-**	**4.4**	**2.7**	**7.1**

(1) למעט נגזרי אשראי וחוזי החלפת מטבע חוץ SPOT.

(2) נגזרים המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.

ביאור 7 – פעילות במכשירים נגזרים – היקף, סיכוני אשראי ומועדי פרעון (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

א. היקף הפעילות על בסיס מאוחד (המשך)

1. סכום נקוב של מכשירים נגזרים

	30 ביוני 2010				
	חוזי ריבית		חוזי מטבע חוץ	חוזים בגין מניות	סך הכל
	שקל - מדד	אחר			
	(בלתי מבוקר)				
א. נגזרים ALM [1][2]					
חוזי Forward	-	-	356.3	-	356.3
Swaps	400.0	-	-	-	400.0
סה"כ	400.0	-	356.3	-	756.3
ב. נגזרים אחרים [1]					
חוזי אופציה שנסחרים בבורסה					
אופציות שנכתבו	-	-	11.3	299.3	310.6
אופציות שנקנו	-	-	11.3	299.3	310.6
סה"כ	-	-	22.6	598.6	621.2
ג. נגזרי אשראי וחוזי החלפת מטבע חוץ ספוט					
חוזי החלפת מטבע חוץ ספוט	-	-	85.7	-	85.7
סך כל הסכום הנקוב	400.0	-	464.6	598.6	1,463.2

2. שווי הוגן ברוטו של מכשירים נגזרים

א. נגזרים ALM [1][2]					
שווי הוגן ברוטו חיובי	10.0	-	2.8	-	12.8
שווי הוגן ברוטו שלילי	0.5	-	8.3	-	8.8
ב. נגזרים אחרים [1]					
שווי הוגן ברוטו חיובי	-	-	0.3	1.5	1.8
שווי הוגן ברוטו שלילי	-	-	0.3	1.5	1.8
סך הכל ברוטו חיובי	10.0	-	3.1	1.5	14.6
סך הכל ברוטו שלילי	0.5	-	8.6	1.5	10.6

(1) למעט נגזרי אשראי וחוזי החלפת מטבע חוץ SPOT.

(2) נגזרים המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.

ביאור 7 – פעילות במכשירים נגזרים – היקף, סיכוני אשראי ומועדי פרעון (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

א. היקף הפעילות על בסיס מאוחד (המשך)

1. סכום נקוב של מכשירים נגזרים

	31 בדצמבר 2010				
	חוזי ריבית		חוזי מטבע חוץ	חוזים בגין מניות	סך הכל
	שקל - מדד	אחר			
	(בלתי מבוקר)				
א. נגזרים ALM [1][2]					
חוזי Forward	-	-	432.0	-	432.0
Swaps	350.0	-	-	-	350.0
סה"כ	350.0	-	432.0	-	782.0
ב. נגזרים אחרים [1]					
חוזי אופציה שנסחרים בבורסה					
אופציות שנכתבו	-	-	35.6	309.6	345.2
אופציות שנקנו	-	-	35.6	309.6	345.2
סה"כ	-	-	71.2	619.2	690.4
ג. נגזרי אשראי וחוזי החלפת מטבע חוץ ספוט					
חוזי החלפת מטבע חוץ ספוט	-	-	66.0	-	66.0
סך כל הסכום הנקוב	350.0	-	569.2	619.2	1,538.4

2. שווי הוגן ברוטו של מכשירים נגזרים

א. נגזרים ALM [1][2]					
שווי הוגן ברוטו חיובי	10.4	-	7.7	-	18.1
שווי הוגן ברוטו שלילי	-	-	4.9	-	4.9
ב. נגזרים אחרים [1]					
שווי הוגן ברוטו חיובי	-	-	1.3	4.5	5.8
שווי הוגן ברוטו שלילי	-	-	1.3	4.5	5.8
סך הכל ברוטו חיובי	10.4	-	9.0	4.5	23.9
סך הכל ברוטו שלילי	-	-	6.2	4.5	10.7

(1) למעט נגזרי אשראי וחוזי החלפת מטבע חוץ SPOT.

(2) נגזרים המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.

ביאור 7 – פעילות במכשירים נגזרים – היקף, סיכוני אשראי ומועדי פרעון (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

ב. סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים לפי צד נגדי לחוזה על בסיס מאוחד

	30 ביוני 2011		
	בורסות	בנקים	סך הכל
		(בלתי מבוקר)	
שווי הוגן ברוטו חיובי של מכשירים נגזרים (1)	3.3	18.3	21.6
יתרות מאזניות של נכסים הנובעים ממכשירים נגזרים	3.3	18.3	21.6
סיכון אשראי חוץ מאזני בגין מכשירים נגזרים	5.0	70.2	75.2
סך הכל סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים	**8.3**	**88.5**	**96.8**

	30 ביוני 2010		
	בורסות	בנקים	סך הכל
		(בלתי מבוקר)	
שווי הוגן ברוטו חיובי של מכשירים נגזרים (1)	1.8	12.8	14.6
יתרות מאזניות של נכסים הנובעים ממכשירים נגזרים	1.8	12.8	14.6
סיכון אשראי חוץ מאזני בגין מכשירים נגזרים	3.4	84.2	87.6
סך הכל סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים	5.2	97.0	102.2

	31 בדצמבר 2010		
	בורסות	בנקים	סך הכל
		(מבוקר)	
שווי הוגן ברוטו חיובי של מכשירים נגזרים (1)	5.8	18.1	23.9
יתרות מאזניות של נכסים הנובעים ממכשירים נגזרים	5.8	18.1	23.9
סיכון אשראי חוץ מאזני בגין מכשירים נגזרים	-	84.8	84.8
סך הכל סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים	5.8	102.9	108.7

(1) מתוך זה יתרה מאזנית של מכשירים נגזרים העומדים בפני עצמם בסך 21.6 מיליוני ש"ח (30.6.10 - 14.6 מיליוני ש"ח, 31.12.10 - 23.9 מיליוני ש"ח) הכלולה בסעיף נכסים בגין מכשירים נגזרים.

ביאור 7 – פעילות במכשירים נגזרים – היקף, סיכוני אשראי ומועדי פרעון (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

ג. פירוט מועדי פרעון - סכומים נקובים: יתרות על בסיס מאוחד

	30 ביוני 2011			
	עד 3 חודשים	מעל 3 חודשים ועד שנה	מעל שנה ועד 5 שנים	סך הכל
	(בלתי מבוקר)			
חוזי ריבית (שקל- מדד)	-	250.0	-	250.0
חוזי ריבית - אחר	-	25.0	-	25.0
חוזי מטבע חוץ	238.3	240.0	-	478.3
חוזים בגין מניות	1,024.9	0.5	-	1,025.4
סך הכל	**1,263.2**	**515.5**	**-**	**1,778.7**

	30 ביוני 2010			
	עד 3 חודשים	מעל 3 חודשים ועד שנה	מעל שנה ועד 5 שנים	סך הכל
	(בלתי מבוקר)			
חוזי ריבית (שקל- מדד)	50.0	100.0	250.0	400.0
חוזי מטבע חוץ	458.8	5.8	-	464.6
חוזים בגין מניות	598.6	-	-	598.6
סך הכל	1,107.4	105.8	250.0	1,463.2

	31 בדצמבר 2010			
	עד 3 חודשים	מעל 3 חודשים ועד שנה	מעל שנה ועד 5 שנים	סך הכל
	(מבוקר)			
חוזי ריבית (שקל- מדד)	100.0	150.0	100.0	350.0
חוזי מטבע חוץ	561.0	8.2	-	569.2
חוזים בגין מניות	619.2	-	-	619.2
סך הכל	1,280.2	158.2	100.0	1,538.4

ביאור 8 – יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (במאוחד)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

	30 ביוני 2011				31 בדצמבר 2010			
	בלתי מבוקר				מבוקר			
	יתרה במאזן			שווי הוגן	יתרה במאזן			שווי הוגן
	(1)	(2)	סך הכל		(1)	(2)	סך הכל	
נכסים פיננסיים								
מזומנים ופיקדונות בבנקים	**509.9**	-	**509.9**	**509.9**	652.3	-	652.3	652.3
ניירות ערך	**1,351.8**	-	**1,351.8**	**1,351.8**	1,314.9	-	1,314.9	1,314.9
אשראי לציבור, נטו	-	**8,562.3**	**8,562.3**	**8,613.6**	-	8,036.9	8,036.9	8,147.2
נכסים בגין מכשירים נגזרים *	**21.6**	-	**21.6**	**21.6**	23.9	-	23.9	23.9
נכסים פיננסיים אחרים *	-	**52.1**	**52.1**	**52.1**	-	29.2	29.2	29.2
סך הכל הנכסים הפיננסיים	**1,883.3**	**8,614.4**	**10,497.7**	**10,549.0**	1,991.1	8,066.1	10,057.2	10,167.5
התחייבויות פיננסיות								
פיקדונות הציבור	**624.9**	**7,250.5**	**7,875.4**	**8,004.8**	-	7,407.8	7,407.8	7,550.4
פיקדונות מבנקים	-	**82.5**	**82.5**	**88.8**	-	86.5	86.5	98.2
פיקדונות הממשלה	-	-	-	-	-	4.9	4.9	5.1
אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים	-	**1,917.5**	**1,917.5**	**1,928.3**	-	1,921.1	1,921.1	1,945.6
התחיבויות בגין מכשירים נגזרים *	**7.1**	-	**7.1**	**7.1**	10.7	-	10.7	10.7
התחייבויות פיננסיות אחרות *	-	**26.0**	**26.0**	**26.0**	-	38.7	38.7	38.7
סך כל ההתחייבויות הפיננסיות	**632.0**	**9,276.5**	**9,908.5**	**10,055.0**	10.7	9,459.0	9,469.7	9,648.7
מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים								
עסקאות בהן היתרה מייצגת סיכון אשראי	-	**383.0**	**383.0**	**383.0**	-	406.2	406.2	406.2

(1) מכשירים פיננסיים שבהם היתרה במאזן משקפת את האומדן לשווי הוגן - מכשירים המוצגים במאזן לפי שווי שוק.
(2) מכשירים פיננסיים אחרים.

* סווג מחדש.

ביאור 8א – פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה (במאוחד)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

	30 ביוני 2011			
	מדידות שווי הוגן המשתמשות ב-			
	מחירים מצוטטים בשוק פעיל (רמה 1)	נתונים נצפים משמעותיים אחרים (רמה 2)	נתונים לא נצפים משמעותיים (רמה 3)	יתרה מאזנית
נכסים				
ניירות ערך זמינים למכירה	1,195.3	2.4	1.1	1,198.8
ניירות ערך למסחר	153.0	-	-	153.0
נכסים בגין מכשירים נגזרים	3.3	18.3	-	21.6
סך הכל הנכסים הפיננסיים	**1,351.6**	**20.7**	**1.1**	**1,373.4**
התחייבויות				
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים	**3.3**	**3.8**	**-**	**7.1**

ביאור 9 – רווח מאוחד מפעילות מימון לפני הוצאות בגין הפסדי אשראי

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

	לשלושת החודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		לששת החודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני	
	2011	2010	2011	2010
	(בלתי מבוקר)		(בלתי מבוקר)	
א. בגין נכסים				
מאשראי לציבור	**122.5**	148.7	**219.0**	170.4
מפיקדונות בבנק ישראל וממזומנים	**0.7**	0.4	**1.9**	1.0
מפיקדונות בבנקים	**(0.1)**	3.9	**(1.3)**	2.0
מאגרות חוב	**12.3**	14.4	**23.2**	18.0
מנכסים אחרים	**0.1**	0.1	**0.9**	0.2
	135.5	167.5	**243.7**	191.6
ב. בגין התחייבויות				
על פיקדונות הציבור	**(67.4)**	(98.8)	**(120.0)**	(78.3)
על פיקדונות מבנקים	**(1.2)**	(3.0)	**(2.2)**	(2.8)
על פיקדונות הממשלה	**(0.1)**	(0.1)	**(0.1)**	(0.1)
על תעודות התחייבות וכתבי התחייבות נדחים	**(36.0)**	(33.1)	**(66.3)**	(38.5)
	(104.7)	(135.0)	**(188.6)**	(119.7)
ג. בגין מכשירים פיננסיים נגזרים				
הכנסות (הוצאות) נטו בגין מכשירים נגזרים ALM [1]	**4.1**	(5.5)	**16.1**	(15.8)
הכנסות (הוצאות) נטו בגין מכשירים נגזרים אחרים	**0.3**	0.3	**0.6**	0.5
	4.4	(5.2)	**16.7**	(15.3)
ד. אחרות				
עמלות מעסקי מימון	**0.8**	1.1	**1.7**	2.3
רווחים שמומשו ושטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של אגרות חוב למסחר, נטו	**0.5**	2.8	**(1.2)**	4.0
רווחים ממכירת אגרות חוב זמינות למכירה, נטו	**(3.0)**	2.2	**(3.1)**	8.4
הכנסות מימון אחרות	**6.9**	6.4	**13.5**	12.9
	5.2	12.5	**10.9**	27.6
סה"כ רווח מפעילות מימון לפני הוצאות בגין הפסדי אשראי	**40.4**	39.8	**82.7**	84.2
מזה: הפרשי שער, נטו	**(0.3)**	0.6	**-**	(1.0)

(1) מכשירים נגזרים המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.

ביאור 10 – מגזרי פעילות

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

	לשלושת החודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2011					
	משקי בית	בנקאות פרטית	עסקי	ניהול פיננסי	סכומים שלא הוקצו והתאמות	סה"כ
	(בלתי מבוקר)					
רווח מפעילות מימון לפני הוצאות בגין הפסדי אשראי:						
מחיצוניים	37.5	5.4	13.2	(15.7)	-	40.4
בין מיגזרי	(4.0)	(0.6)	(1.7)	6.3	-	-
הכנסות תפעוליות ואחרות:						
מחיצוניים	13.8	1.1	3.5	0.4	-	18.8
סך הכנסות	**47.3**	**5.9**	**15.0**	**(9.0)**	**-**	**59.2**
הפרשה להפסדי אשראי	(2.5)	0.2	0.9	-	-	(1.4)
רווח נקי	**2.3**	**1.3**	**5.6**	**(7.4)**	**19.6**	**21.4**

	לשלושת החודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2010*					
	משקי בית	בנקאות פרטית	עסקי	ניהול פיננסי	סכומים שלא הוקצו והתאמות	סה"כ
	(בלתי מבוקר)					
רווח מפעילות מימון לפני הוצאות בגין הפסדי אשראי:						
מחיצוניים	28.4	5.5	11.4	(5.5)	-	39.8
בין מיגזרי	(5.0)	(0.9)	(2.3)	8.2	-	-
הכנסות תפעוליות ואחרות:						
מחיצוניים	16.0	1.3	3.5	(0.3)	-	20.5
סך הכנסות	39.4	5.9	12.6	2.4	-	60.3
הפרשה להפסדי אשראי	(1.7)	-	1.1	-	-	(0.6)
רווח נקי	2.7	0.5	3.7	0.3	-	7.2

*סווג מחדש.

ביאור 10 – מגזרי פעילות (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

	לששת החודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2011					
	משקי בית	בנקאות פרטית	עסקי	ניהול פיננסי	סכומים שלא הוקצו והתאמות	סה"כ
	(בלתי מבוקר)					
רווח מפעילות מימון לפני הוצאות בגין הפסדי אשראי:						
מחיצוניים	72.7	10.2	25.9	(26.1)	-	82.7
בין מיגזרי	(9.1)	(1.3)	(3.8)	14.2	-	-
הכנסות תפעוליות ואחרות:						
מחיצוניים	29.9	2.2	6.6	0.4	-	39.1
סך הכנסות	**93.5**	**11.1**	**28.7**	**(11.5)**	**-**	**121.8**
הפרשה להפסדי אשראי	(6.2)	(0.5)	4.5	-	-	(2.2)
רווח נקי	**5.3**	**1.2**	**10.5**	**(8.9)**	**19.6**	**27.7**

	לששת החודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2010*					
	משקי בית	בנקאות פרטית	עסקי	ניהול פיננסי	סכומים שלא הוקצו והתאמות	סה"כ
	(בלתי מבוקר)					
רווח מפעילות מימון לפני הוצאות בגין הפסדי אשראי:						
מחיצוניים	53.6	9.7	22.1	(1.2)	-	84.2
בין מיגזרי	(8.1)	(1.3)	(3.8)	13.2	-	-
הכנסות תפעוליות ואחרות:						
מחיצוניים	33.3	2.9	6.7	(0.2)	0.5	43.2
סך הכנסות	78.8	11.3	25.0	11.8	0.5	127.4
הפרשה להפסדי אשראי	(2.1)	-	1.4	-	-	(0.7)
רווח נקי	5.0	1.0	6.2	5.8	0.3	18.3

ביאור 10 – מגזרי פעילות (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2010					
	משקי בית	בנקאות פרטית	עסקי	ניהול פיננסי	סכומים שלא הוקצו והתאמות	סה"כ
			(מבוקר)			
רווח מפעילות מימון לפני הוצאות בגין הפסדי אשראי:						
מחיצוניים	116.7	21.2	42.4	(16.9)	-	163.4
בין מ'גזרי	(17.6)	(2.6)	(7.6)	27.8	-	-
הכנסות תפעוליות ואחרות:						
מחיצוניים	65.5	4.9	14.2	0.1	0.5	85.2
סך הכנסות	164.6	23.5	49.0	11.0	0.5	248.6
הפרשה להפסדי אשראי	(1.4)	-	4.0	-	-	2.6
רווח נקי	14.4	2.5	13.1	3.8	0.3	34.1

ביאור 11 – אירועים מהותיים בתקופת הדוח

א. ביום 27 בפברואר 2011 אישר דירקטוריון הבנק את השלב הראשון במתווה התוכנית האסטרטגית הרב שנתית של הבנק שעיקרה צמיחה קמעונאית נרחבת והגדלה של בסיס הלקוחות וסל המוצרים והשירותים למשקי הבית. במסגרת התוכנית אישר הבנק תוכנית מחשוב אשר תתפרס על פני שלוש שנים בהיקף של עשרות מיליוני ש"ח.

ב. ביום 14 באפריל, 2010 החל מר אורי פז (להלן: "המנכ"ל") בכהונתו כמנכ"ל הבנק לאחר שהתקבל אישור בנק ישראל למינוי. כחלק מתנאי העסקה, המנכ"ל יהיה זכאי לאופציות משני סוגים- יחידות מסוג A ויחידות מסוג B. כמות יחידות האופציות מסוג A תשתנה בהתאם לתשואת מניית הבנק כמפורט להלן: החל מ-70,518 יחידות לכל מנה, במקרה שתשואת מניית הבנק ממועד תחילת ההעסקה עד מועד מימוש יחידת האופציה תשקף תשואה שנתית בשיעור של עד וכולל 6.5% מעל למחיר מניה בסיסי של 8.6 ש"ח למניה, ועד ל- 423,106 יחידות לכל מנה, במקרה שתשואת מניית הבנק ממועד תחילת ההעסקה עד מועד מימוש יחידת האופציה תשקף תשואה שנתית בשיעור שמעל 9% מעל למחיר מניה בסיסי של 8.6 ש"ח למניה. כמות יחידות האופציות מסוג B תהיה 282,071 יחידות לכל מנה. האופציות יבשילו ויהיו ניתנות למימוש ב- 5 מנות שנתיות, אשר הראשונה שבהן מבשילה במועד תחילת עבודתו של המנכ"ל בבנק והחמישית מבשילה 4 שנים לאחר מועד תחילת עבודתו של המנכ"ל בבנק. האופציות יהיו ניתנות למימוש למשך תקופה של 72 חודשים ממועד ההבשלה של כל מנה, כפוף להוראות ההסכם.

במועד הענקה ועד ליום 27 בפברואר, 2011 טרם החליט דירקטוריון הבנק על אופן הענקת האופציות למנכ"ל הבנק, בין אם במסגרת תכנית המסולקת במכשירים הוניים עם חלופת סילוק במזומן ובין אם במסגרת תכנית המסולקת במזומן. כתוצאה מכך, ובהיעדר יכולת של דירקטוריון החברה לקבוע כי סילוק האופציות יעשה באמצעות מכשירים הוניים, טיפלה החברה בהענקה האמורה כהענקה המסולקת במזומן כהגדרתה בתקן דיווח כספי בינלאומי מספר 2. כפועל יוצא, מדדה החברה את השווי ההוגן של ההתחייבות כאשר השינוי נזקף לדוח רווח והפסד וזאת בהתחשב בתקופת ההבשלה.

ביום 27 בפברואר, 2011, החליט דירקטוריון הבנק כי האופציות שהוענקו למנכ"ל הבנק יסולקו במכשירים הוניים. אי לכך, סיווגה החברה באותו מועד את ההתחייבות בגין האופציות למנכ"ל להון וזאת בהתאם לשוויה ההוגן לאותו מועד.

ג. ביום 31 במרץ 2011 הוחלט על תשלום דיבידנד לבעלי מניות הבנק בסך 25 מיליוני ש"ח. המועד הקובע הינו 12 באפריל 2011, התשלום בוצע ביום 27 באפריל 2011. כמו כן במסגרת אישור התוכנית האסטרטגית הוחלט על המשך חלוקת דיבידנדים שנתית בטווח של 25%-40% מהרווח הנקי.

ד. ביום 7 באפריל 2011 עברו משרדי הנהלת הבנק מירושלים לקריית שדה התעופה.

ה. ביום 14 באפריל 2011 חתמה חברת תומר ירושלים בע"מ (חברה בת בבעלות ובשליטה מלאה של הבנק להלן: "תומר"), על הסכם למכירת מבנה הנהלת הבנק ברחוב הרברט סמואל 2 בירושלים בתמורה לסך של כ- 35 מיליוני ש"ח בתוספת מע"מ. הרווח בגין מכירת המבנה הינו 19.6 מיליוני ש"ח.
לדוח זה מצורפת הערכת שמאי מיום 4 בינואר 2011 המעריכה את שווי הנכס הנמכר ב-35 מיליוני ש"ח. להערכת הבנק לא חל שינוי מהותי בשווי הנכס ממועד עריכת השומה ועד למועד המכירה וזאת למרות שחלפו מעל 90 ימים בין מועדים אלו.

לפרטים נוספים ראה דו"חות מיידיים שפורסמו במערכת המגנ"א בדבר אישור והשלמת מכירת בניין משרדי ההנהלה של הבנק ביום 17 באפריל 2011 וביום 30 ביוני מספרי אסמכתא 2011-01-124077 ו- 2011-01-197571.

ביאור 11 – אירועים מהותיים בתקופת הדוח (המשך)

ו. ביום 4 במאי 2011, הנפיקה חברת "ירושלים מימון והנפקות (2005) בע"מ" (חברה בת של הבנק) על פי דוח הצעת מדף מיום 1 במאי 2011, שפורסם על פי תשקיף מדף מיום 17 ביוני 2009, אגרות חוב (סדרה יד') בע.נ. כולל של 100 מיליוני ש"ח בתמורה ל- 100 מיליוני ש"ח.

ז. ביום 30 במאי 2011 פירסם הבנק דיווח מיידי בדבר מכתב שנשלח לדירקטוריון בנק דקסיה ישראל בע"מ, אשר נושאו כניסה למשא ומתן לרכישת מלוא מניות בנק דקסיה ישראל בע"מ על- ידי הבנק. לפרטים ראה דיווח מיידי מיום 30 במאי 2011. מספר אסמכתא 2011-01-167346.

ח. ביום 22 ביוני 2011 פרסם הבנק דיווח מיידי בדבר הכוונה למנות את מר זאב גוטמן לדירקטור ויו"ר דירקטוריון הבנק. זאת לאחר הודעתו של מר יונתן עירוני המכהן כיו"ר דירקטוריון כיום על רצונו לפרוש מתפקידו לאחר כ-6 שנות כהונה. לפרטים ראה דיווח מיידי מיום 22 ביוני 2011. מספר אסמכתא 2011-01-189999.

ביאור 12 – אירועים לאחר תאריך המאזן

ביום 14 ביולי 2011 החלה בארץ סדרת הפגנות ופעולות מחאה אשר נושאן המרכזי הינו העלייה המתמשכת ביוקר המחיה בכלל והעליה במחירי הדירות בארץ בפרט. בעקבות המחאה הממשלה הודיעה על הקמת ועדה לבחינת יוקר המחיה בארץ ובכלל זה בחינת מצוקת הדיור. בשלב זה לא ניתן להעריך אם ואיך תהיה השפעה על השוק בכלל ועל הבנק בפרט.

בתאריך 5 לאוגוסט 2011 הורידה סוכנות דירוג האשראי הבינלאומית S&P את דירוג האשראי של ארה"ב מהרמה הגבוהה ביותר AAA לרמה+ AA לראשונה בהיסטוריה. הורדת הדירוג בוצעה בשל הערכת הסוכנות כי ממשלת ארה"ב לא תוכל לייצב את הגרעון הגדל בטווח הבינוני. כמו כן, ממשיכה S&P לשמור על תחזית דירוג "שלילית" לארה"ב, מה שמשאיר את הדלת פתוחה להורדות דירוג נוספות בעתיד. הורדת הדירוג גרמה לירידות חדות בבורסות העולם ובישראל בפרט.

הורדת הדירוג עשויה להשפיע על פעילות שוק ההון של הבנק ועל רווחי הנוסטרו שלו. נכון ליום 14 באוגוסט 2011 יתרת קרן ההון השלילית של הבנק עמדה על כ- 26.5 מיליוני ש"ח לעומת יתרה של 20.4 מיליוני ש"ח ליום 30 ליוני 2011, ירידה של 6.1 מיליוני ש"ח. יש לציין כי מתוך יתרת קרן ההון השלילית ליום 14.8.2011 כ- 20.2 מיליוני ש"ח הינם בגין אג"ח ממשלתיות. כמו כן יצויין כי תיק הנוסטרו של הבנק אינו חשוף לניירות ערך זרים ואף אינו חשוף להשקעה בחברות אחזקה בארץ, בין באגרות חוב ובין במניות.

כמו כן, מאחר ואין הבנק עוסק בפעילותו הבנקאית במימון קבוצות האחזקה הגדולות במשק, הבנק לא צופה שהרעה, אם תהיה, בפעילותן של קבוצות האחזקה תשפיע במישרין על תוצאותיו העסקיות.

האמור בפסקאות אלו הינו בגדר "מידע צופה פני עתיד" אשר יכול שלא להתממש כתוצאה משינוי במגמות השווקים בארץ ובעולם, משינויים נוספים בדירוגי האשראי על ידי חברות הדירוג ומשינויים נוספים כדוגמת שינוי חקיקה ו/ או שינויים בהוראות פיקוח ואחרים.

סניפי הבנק וחברות בנות

ההנהלה המרכזית
רח' הנגב 2, קרית שדה התעופה
מען לדיוור: רח' הרברט סמואל 2, ירושלים 91022

האגף העסקי
רח' הנגב 2, קרית שדה התעופה

סניף בנקאות פרטית
רח' קרן היסוד 18, ירושלים 92149

סניף ירושלים
רח' הרברט סמואל 2, ירושלים 91022

סניף גאולה
רח' יעקב מאיר 10, ירושלים 95513

סניף תל אביב
רח' אחד העם 21, ת"א 65251

סניף באר שבע
רח' הדסה 90, באר שבע 84221

סניף חיפה
רח' פל-ים 9 (בית צים), חיפה 33095

סניף בני ברק
רח' חזון איש 2, בני ברק 51512

סניף אשקלון
רח' הרצל 5, אשקלון 78601

סניף אשדוד
רח' שבי ציון 118, אשדוד 77273

סניף ראשון לציון
רח' הרצל 63, ראשל"צ 75267

סניף חולון
רח' סוקולוב 28, חולון 58256

סניף פתח תקוה
רח' ההגנה 10, פ"ת 49591

סניף נתניה
רח' הרצל 45, נתניה 42401

סניף מודיעין עילית
אבני נזר 18, מודיעין עילית

סניף קיריון
דרך עכו 192, קרית ביאליק 27000

סניף נצרת
מרכז אל ריאד 6092/50, נצרת 16000

החברה לנאמנות של בנק ירושלים בע"מ
רח' קרן היסוד 18, ירושלים 91079

ירושלים ניהול תיקי השקעות בע"מ
רח' אחד העם 21, ת"א 65251

ירושלים חיתום והנפקות בע"מ
רח' הרברט סמואל 2, ירושלים 91022

ירושלים מימון והנפקות (2005) בע"מ
רח' הרברט סמואל 2, ירושלים 91022

כתובתינו באינטרנט:

www.bankjerusalem.co.il